

העולם הזה

חג
האביב,
תשי"ח

1

רקדנית
כרמלה
גולדברג

כלי מורה.
כלי משוח פנים.

חברי המערכת:

212

כך זה לא הועיל. בסוף השנה השמינית חזק העולם הזה מכפי שהיה אי פעם. אימון החיבור בסוהר כהונתו נשאר מוצק. גם מערכת ההשמצה וגם המחזה נכשלו כשלון חמור. התוצאה היחידה של מאמצי אויבניו הייתה להפוך את העולם הזה לגורם ציבורי מכריע במדינה. כיום שוב אין מהגוי בארץ המרשלה לעצמו להתעלם מכוח זה.

★ ★ ★

הבה ננסה לעשות זאת עכשיו נישא נא לספל בבעיה ללא התרגשות, כמו במיצע צבאי. המטרה שהצגתם: לחסל את העולם הזה. בסדר. איך עושים זאת? נציין נא תחילה בכל האפשרויות.

האפשרות הראשונה היא דרך האלימות, אפשר להרוג את העורף, או לחסוך את העובדים, או להניח עוד פצצה במערכת. לא לשרוף את הקיטוסים המזכירים את גלילות השבועון. רוב השיטות האלו כבר נוסו בשמונה השנים האחרונות. הן לא הועילו. מדוע?

העולם הזה אינו עומד על איש אחד. אפשר לחסל אדם, אבל הדבר לא יחסל את העתון. פיצוץ במשרד המערכת לא ימנע את הופעתה, שיפתו של עובד כבר התנקעה פעם ביומיה. וכאשר ניסה אבא חושי, בשעתו, להכריח את בעלי הקיטוסים בחיפה להפסיק את מכירת העולם הזה, נמכר העתון תחתית לדוכן, בכמות כפולה, במחיר לירה לגליון ומעלה.

דרכי אלימות אינן יעילות בישראל. זוהי ארץ קטנה, והקהל משכיל למדי. שום סוד אינו נשמר בה לזמן רב. מבצעיו האלימות מתגלים תמיד. ובסופו של דבר, התוצאה היחידה היא לצורר את אהדת הקהל לקורבן ההתנקשות.

עצם שיטת הפגיעה לא תשנה מאומה. אפשר תמיד למצוא מסורף, או פרובוקאטור, שיעשה את העבודה השחורה. אפשר אפילו להפסיד ולהממיוז לדין. אך בשפע פוליטי, טבעו יש אדם נאור לשאול: מי היה מעוניין בו? וסוף המעשה לפגוע בעושי.

של אשם גם מיגבלה נוספת. מדינה זו חיה על כספיה זרים — כספי העולם היהודי וכספי הממשלות הזרות. העולם נעשה קטן מאוד. למרות שממשלת ישראל פיתחה שיטות יעילות מאד להשתתק ידיעות בלתי-נעימות לה בחוץ-לארץ, הרי יש והשתקה זו וגשרת. העתונות העולמית רגישה מאוד לכל מגמה לחסל את חופש העיתונות. סופו של כל גסיון כזה לצור סערה בחוץ-לארץ.

הרדוף הארגוניסטי, חזון מרן, כרה לעצמו את הקבר ברגע שסגר — בטכסים מינהלי מחובם — את הקתון לה פרצה. רדוף אמריקאי אחר, השליש הבראזילי הארגואס, נאלץ להתאבד לאחר שאנשיו התנקשו בחי פורץ עתון. המשטר הקיים בתורכיה החל מתגדנן מאז ניסח את חסום את פי התנגדותו החופשית.

בימי פרשת תבור אנוחנו במצנעו בקפדנות מכל נסיון לעורר את דעת־הקהל העולמית. ובכל זאת הגיע שמע המקרה לכל העתונות היהודית בעולם. שכבאית ללונדון מצאתי שהשרפה כבר הפכה שם לשיחת־היום. העולם היה הפך, אין שהוא, אלם ידוע במקומות רבים בעולם. כמה מדעותיו עוררו ענין בו במשרדים חשובים. כל פגיעה רצינית בו סופה להכות גלים בעולם, ולקוץ את דעת־הקהל היהודית ולפגוע בצמרת הישראלית והממיתה הרגיש ביותר. כלבים השור.

✧ ✧ ✧

אחרי היסוד אפשרות זו, יש לשקול אפשרות אחרת. שמא אפשר להרוס את העולם הזה באמצעי כלכליים?

גם כשטח זה כבר נעשו נסיונות רבים. העולם הזה מוחרם רשמית עלידי כל המנגנונים הממשלתיים, הזממיים, צהוניים בסיסונות. אין הוא מונח בשגרירות ישראל בחיך-לארץ. גם באולמי התרבות של צה"ל, גם בחזריה-קראיה של המשטרה, מפעלי ההסתדרות, וזמרכים בדיהם את רוב ההון, אינם גונתים לו. מודעות.

בצורה זו הוטל על העולם היה קנס המגיע למאות אלפי לירות בשנה. מכיון ששום גורם ציבורי או פרטי אינו תומך בשכועון זה מבחינה כספית, קיץ יומי החרם שהוא יצררר את קיום השכועון.

לא די בזה. מאות אלפי לירות של הציבור, מתוך קרנות גלויות וסודיות, הוקדשו להקמת מתחמים כביכול לעתון. הון רב הושקע בבטאונים ישנים וחדשים, מהם קיח

שירידו את ראשו. לאחרונה אף הכניס ראש-המשלה משום-מה לראשו שאפשר לפגוע בנו שלידו הוצאת שבועון-דריי על חשבון משלם-המסים.

כל ההסכנות האלה מוטעים מיסודם. שום שבועון רשמי או מיסודה לא יתחרה בהעולם הזה. כי שום שבועון כזה לא יהיה מסוגל לומר את האמת. ואילו הלחץ הכספי אינו מסוגל לערער את הבסיס הכספי של העתון, מסיבה פשוטה מאד.

העולם הזה מבסס על אלפים רבים של קוראים, הכבירים כי קיומו חיוני לבריאות החיים הדמוקרטית במדינה. מחנה זה אינו כולל רק את הקוראים מסכמים דואק לכל עדותינו, או אפילו לרובן. הוא כולל אלפים רבים אחרים, מתנגדים לעדויותינו, אך ה"ודעים כי עתון רציני, אחראי ואמיץ-לב הוא תריס בפני מגמות של רדנות ושחיתות.

אנשים אלה ישלמו כדל מחיר הדרוש כדי לקיים עתון זה. הם משלמים כיום חצי לירה. במקרה הצורך ישלמו לירה. שתי לירות ואף חמש לירות. כל עוד קיימת מסביב לעתון אחירה רוחנית זה, לא תהיה שום תועלת בשום לחץ כלכלי.

★ ★ ★
לכן נעשה הנסיון לשבור את האימון היבירי לעתון. בכנסת, בעתונות, בתיאטרון ובכל
פה התנהלה ומתנהלת מצרבת השמצה טוטאלית, כללית ומתמדת.

אמר שאלנו פאשיסטים, קומוניסטים, סוכני הערבים וסוכני שוואי-הערבים. אמרו שאלנו טיפוסים מליצים ופכיזופאטים. אמרו שאלנו מכרזו את נשמתו לשלשן, שאנו מנסים לסחוט כספים מקרבנות חפים מפשע, שאנו גוזבים שוחד ודמי לאיחור.

התוצאות? אפס! למרות הסכומים הגדולים שהושקעו בניסיון זה ללכך את שמו, לא התעורר אמוץ הקהל. כמו בלעם המזוה, נוכחו הממציאים דעת שבמקום לפגוע בנו, צורו להסבין מה יפים איהלי העולם הזה.

מדוע? מפני שהקהל אינו מטומסס. הוא קורא את השבועון, גילון אחרי גילון, בוחן את הכתוב ושואל את עצמו: מי כותב בדברים אלה? האם הכריזם מעידים על כוונה לפגוע במדינה, או שמקורם בשאיפה כנה ללצור מלידתה? האם יורסביצע שפלים מעיינים להתגרות בראשי מנגנונים אדירי-כוח, המחזיקים בידיהם מנגנון עצום של בילוש? האם לא יכלו לחיות חיים נוחים יותר, ולהתעשר בדרך קלה יותר, אילו התחנפו לשלטון ועשו זאת מאהבתו?

מכיון שתשובות לשאלות אלה כל כך ברורות, לא עזרה ההשמעה. אסילו בחוגים המתבים את סגנון שביעון זה, או המתנגדים בהחייבות לדפויות, לא מצאה לה אחיזה. בסוף השנה השמינית לקיום מערכת זו, בשנה ה־12 לקיום העתון, מוקף אהדה ציבורית שאין לה גבול, ארץ שכוחה בפתח־הדרך גדול מאד.

★ ★ ★
מי שרוצה לחסל עתון זה חייב לשאול את עצמו תחילה: במה בעצם כוחו? באיזו צורה הוא משפיע?

גורם הכוח הראשון הוא התפוצה ההמונית. אין בארץ עתון הנקרא יותר מעתון זה. המעלה מהצי מליון איש רואים את שערך, קרוב למאה אלף איש נוטלים לידיהם את הגליון ומעיינים בו, ולפחות 50 אלף איש קוראים את כולו, מן העמוד הראשון ועד האחרון. כאשר העולם הזה אומר משהו, הארץ כולה שומעת.

הגורם השני הוא הרכב ציבורי-הקוראים. תפוצת עתון זה מכסה את כל האינטליגנציה הצעירה בארץ – למעשה את כל הרופאים ורובי-ההון, קציני הצבא ומשטרם, המהנדסים והפקידים, שגדלו בארץ, וישלע עברו את גיל ה-50. אין כוללת רבים מן האינטליגנציה הקשישה יותר, וכמעט את כל תלמידי האוניברסיטות, הסכנין והכימיות העליונות של בתי-הספר התיכוניים. במלים אחרות: כל השיכבה הקבועה כיום את האקלים הרוחני של המדינה – ושתקבצו אותו מחר.

נוספים אליה כמעט כל קוראי העברית בחוץ לארץ — ישראלים, יהודים ואפילו כמרים נוצרים.

הנורם השלישי הוא היחס הנפשי. התפוצה לבדה לא היתה מועילה, אלמלא האמינו במעט כל הקוראים כישר כותנתו ובטוהר גישתו. לבני כל הקוראים האלה, דברי עתון זה הם אמת, פשוטים כמשמעו. הם יכולים לקבל דיעה מסוימת של עתון או לחלוק עליה, אולם הם בטוחים כי חובתי המאמר עצמן מאמינים בעזקת דבריהם.

הגורם הרביעי סמוי יותר. אין ציבור בארץ המאמין לעתון זה יותר מציבור העתונאים, למרות שעתונאים רבים שונאים אתונו שנאת ממת וקופצים על כל הזדמנות לגנוב אוזנה. ידיעה קטנה המתפרסמת היום בהעולם הזה, קרוב לדאי שותהפוך מכל ידיעה גדולה בעתון היום. השתעוץ הזה מעלה נושא מסויים על סדר היום, שום עתון אחר אינו יכול להשתתף אותו. במקרים בלתי מספורים הספיקו כמה שורות בעתון זה כדי להפך קשר השחקה שהושג במאמץ קשה על ידי המעוניינים. כך משפיע העולם הזה לעתים קרובות גם על חוקי העתונים האחרים.

זהו כוחו של העולם הזה. אם ישאלוני: "כיצד לחסל אותנו?" אצטרך להודות, לפי מיטב הבנתי, שהדבר אינו קל.

במשרד שמונה שנים עמלו ראשי השלטון להפוך עתון זה לחלק חיוני מנוף המדינה. אי אפשר לחסלו בין לילה. אבל אפשר לצמצם את כוחהמחץ שלו בהדרגה. הנה כמה מעצות לאויבי העולם הזה:

ראשית: מהרו לתקן ליקויים כאשר הם מתגלים. אם תפסדו הצלרת מרצונה כל פקיד שיחתם בשחיתות, לא יהיה צורך בעצרכות ציבוריות גדולות נגדו. הציבור יחול מלהעניין בפרשנות שחיתות, והשפעת העולם הזה בשטח זה תספן בהרבה. הבררנות והשכירות.

העולם הזה גילה את אופייה של צמרת המשטרה. בית־המשפט אישר את עיקר ביליוני חשבונם שתהיו חכמים אם תמשיכו בכל זאת לתת ביבוי לאנשים המואשמים, כאילו לא קשה כלום להוכיחם. מערכת החינוך הוגד הזה לא הועילה, אולם הוכחתם את ההיפוך: קשה יותר להוכיח את המבשרים של העוונות, ולדחוק את המסכרת.

שליש בן־העיר והשני־שליש האוכלוסיה העולה והוא המצוי
 שנית: הפסיקו את הניסיון הפסיי להטיל חרם על עתון זה, מאחר שאינכם מסובלים
 להסלה. אינכם יכולים למנוע בעד אינפורמציה שלילית מהלגיע לעתון. מהתגייסים ידאגו
 לכך. אינכם זאת אתם מצליחים בהחלט למנוע בעד אינפורמציה חיובית מהלגיע אלינו.
 המימור, בדבריו הנוכחיים, הוא אפסכם כדי להרבות את פניכם.

אילו נתנם להעולם הזה גישה תרופתית לקורות האינפורמציה, היה עתון זה מצליח לתאר בהרבה רבה יותר את המעשים הטובים הנעשים בארץ, וממלא היה את התמונה המשתקפת בעתון מאוונת הרבה יותר. וזה יהיה, קודם כל, לטובתכם.

שלישי: הפסיקו את האלימים והשנאה שאתם עושים כל-ימי חשיבת חוקים חדשים.

אל ש"ח. אלקימות או האגליים להחליק עתה על כל חקיקת חקש הש"ח. הגדר וההשקפה. כל עוד יופיע בארץ עתון בלתי-חלוי, יהיה מסבול הגדר את דברו לקוראיו — אפילו יצטרך להסחת את כחנתו ולהערים על צנזורה פוליטית שתוקם. זאת הוכח בימי האגליים. אם אי-אפשר יהיה להגיד את הדברים בפה מלא, יתחיל הקורא לקרוא בין השורות, ואילו מעשיה-השירות, שאינם משיגים את מטרתם הסופית, הם מנבירים את כוח השווה.

מסגלים לעשות זאת, כל עוד אתם תלויים בתמיכת היהדות העולמית והמדיניות הזרות. ומאחר שאהם נאכלים ונשכרים של עתון זה, יהיה זה הרבה יותר פיקח מצדכם ללמוד להיות עמו של הורדי את מתח המלחמה בו ולהתחייב אליו כאל רעה שבהכרח יתכן שצעה זו לא תמצא חן בעיניכם. אולם האמינו לי — היא כנה.

★ ★ ★

אחרי ויכוח זה עם אויבינו (שגם הם קוראים נאמנים מאד של עתון זה), הרשה לי לחזור אליך, קורא יקר.

עברנו בשנה זו כמה וכמה הרפתקות ביתה. אם ניצחנו, שינונו ניצחנו. ואחרי שהעפנו
ביתנו מבט קצר אחורה, שוב נפנה את מבטנו אל העתיד. תפקידים חדשים, מבחנים
חדשים, מחכים לנו — לשנינו.

Gr. 2547

תשבץ העולם הזה 1070

		8	7	6	5		4	3	2	1	
13				12		11			10		9
	18				17			16		15	14
						21			20		19
	24						23				22
		28		27				26		25	
	32				31				30		29
37		36				35				34	33
				39							38
	43			42		41					40
		47				46		45		44	
				49							48

הלוי הרצוג ; 9. רוטנברג הכנים אותו
ארצה ; 11. הלחמה ; 13. בביצה ; 15.
פועל הנמנע מעבודה ; 17. ארץ אסיא-
תית ; 18. פרי ; 20. בתערוכה ; 23
אסון ; 26. פרופסור מרטין בובר ; 27.
חינוי לחלב ; 28. אגודת סתר ארץ-
ישראלית ; 29. בירה יידידותית ; 31.
השתוממות ; 32. עסק במשחקים צב-
איים ; 34. בד"א בצה"ל ; 35. מלך
שקספירי ; 37. חשיכות ; 39. מוצר
טבק ; 42. סמל הטמטום ; 44. שרות
בארגון ההגנה ; 45. יום האילנות, ב-
שבט ; 47. "הן לא קצרה יד ה' מהו-
שע..." הן המלים הראשונות של
פרק ישעיה זזה.

אצל יעקב אבינו; 31. סוג של אנניה;
33. דגל; 35. "... צלצלו הפע-
מונים?"; 36. סמל הלא-יוצלח;
38. רפובליקה, בערבית; 39. בה, לפ-
עמים, שלושה; 40. משותף לבול ול-
קול; 41. אהובת העולם הזה; 43. מלת
הזירזו בה"א הידיעה; 44. מגלב; 46.
מיתלונן ומסכסך דרך קבע; 48. יפאן,
לפתאום; 49. הבעת צער על מה ש-
היה.

מאונך: 2. אזיק ימי-ביניים; 3. איש-חייל מצטיין; 4. פעולה חקלאית לאחר האסיף; 6. סכום; 7. פרשת דרכים בקרבת תל-אביב; 8. איזניק

מכתבים

יְהִי שׁ הַעֲצָר

ביוכוחים שהיו לי מזה הרבה שנים עם הכרי, בקשר לעולים הוותיקים, הועלתה בפי הדינים המטנה החזונית: העולם הזה שולל תכלית, אין הוא מצביע על הדרך בה יש ללכת במסעו הדרד הללו. השבוע, אולי בעלת הראשונה, היתה בפי תשובה מעשית. היא האדיאוס המובטח מעל דפי התנ"ך, בקשר להשתלבות במרחב ולמעמד בישראל בעולם, הן דעות רבות שמצמצמן, אולם הכרתו הן באיך האיש שביצע אותן. אם ה"ר" נחום נולדו הוא באמת האיש, בפי שאתם מתארים אותו, הסגולה הנצדית את המדינה לקראת המסעות המופלגות בעונתכם ובקרב חוגים רבים אחרים. הרי שתחילה יעצ לפרוע - למח מחכה הדרך?

מיכאל פרידלנד, ירושלים

אינני מאמין כי איחוד מפלגות האזרחים
בישראל, אפילו בהתנהלות של הד"ר גולדמן,
עשוי לחולל איזה שהוא שינוי במדינה
דורבן על כך כרבות. מאפיין החתכסנה
אף רק בשלשון, אלא בענייני חיים. אפי'
לא אם תצליח זאת שהיא מפלגת אסאף
יותר קולות מאשר מפא"י יתמוסס מפלגות,
בהתאם המוסדות הכלכליים והבטחוניים ש'
הישראל מפא"י. משום כך נסיונו של ד"ר
גולדמן להשיג על מחדל החיים הפוליטיים
במדינה אינו אלא ברכה לבסוף.

ב. וסקרן, תל אביב

אתם בעצמכם טוענים כי שורש הרע אינו
בשלטונה של מפלגה זו או אחרת, אלא בכל
המבנה החברתי, הכלכלי והמדיני של ה-

נידונה-למוות ג'מילה

מדינה. כיצד יכולים אתם להתייחס ברצינות
לאיחוד של הציונים הכלליים עם תרות? זו
אותה הגברת בשינוי האדרת.
קדוש גולדברג: תל-אביב

טירוף. כל מי שמזכה להתמודד עם
ביג'י מוכרח בסופו של דבר לרדת לדרגות.
ישראל יצא בהפסד.

צבי גילן, תל-אביב

נצח־יִקְרָתָא

מכצעו של כתבם, שהשתתף בהפגנת נסוי י קראא (הקולם הזה 1068) דאוי לערעכר. בפעם הראשונה קראתי תאור שתיאר את האנשים הללו באורח אנושי. לפסות שהנני מתנגד מושבע לדעותיהם ולדרכי מעוררם, אני סבור, כתבכם, שהיוונים אלה ראויים להערכה בשל דבקותם בתורתם ובשל אי-נכונותם לפסות, כדתיים אחרים במדינה יהודה מירליו, קרית-חיים

סוף סוף נִילִיתם את פְּרֻצֹפֶם. אם אתם
מִפְּגִינִים בִּיחַד עִם נְטוּרֵי קֶרֶת. אִין גַּם לָכֶם
מָקוֹם בַּמִּדְבָּר הַזֶּה.

דמיון ג'מילה

קראתי (העולם הזה 1067) על נכונותם לשלוח תרומות הקוראים לאגניריה ולכפר הטובים המופיעים, בעזרת תרומות סכומים יטובים הקוראים המיטיבם, יתנום לפי יכולתם הסכסית, וזאת תהיה התגובה האמיתית הצבורית למדיניות ועמדת הממשלה הישראלית, המכנה את עצמה כמגינה על זכויות האדם, ואשר לא תגיבה בקשר לפסק הדין של השופט גמליה בוחרר האגניריה.

היתה הממשלה צריכה לשלוח מחאת חירוף
מיוחדת על שטונה של ישראל החזק וגדולה
מאיר, השרה האשמה והחיונה במחור התבוסה—
מחאה שכזאת, שהיתה מביעה את דאגת
נשי ישראל והעבור הישראלי למסקינהדן
הצבתי האכזרי. אני שולח המחאה בכך
יחתי ל" כתרומה לאנלי'רית, ואבקש את
עתונכם לפתום על המשרד התרומות.
מ. גאטור, קולאנסוה

תרומת הקורא נאטור תוקדש למטרה ה-
מיועדת.

כקורא ותיק של עתונכם הכרתי בכם שיטה
 ואומץ מאמינים למלחמה בשיתות. זה טוב
 ויפה. אבל מה הניע את העורך לסייע על
 גשר סמבול, להחזיע לגינים עזרה לאגל'מיה
 (העולם הזה 1005)? האם לא יורע ש
 אבנתי שכל עזרה לאגל'מיה תחפזת בצד
 פתח בצורה כחלנינימא, לנז, ובפרט עזרה
 אחרי הפרשה הענומה של מסוס השקש? א
 עזרה לאגל'מיה היום יתחזקו אותנו סח, סח,
 כשם שהעזרה של ישראל הצביעה עבור ה
 עקת עמיתנו לזכר.

זכור לכולנו כיצד התנהג היישוב העברי בחומות מלחמת המעברה נגד הכובש הבריטי, ששקערת בחורים עבריים ליוגוֹלֵי מיתה. מִי לא זוכר כיצד נוסו כל השקטים ברובי העולם, כיצד זעקה וידות הגולה חסם, כיצד נשעה כל מאמץ כדי לעורר את דעת הקהל בעולם על מנת לחזק את אותם העשירים. כמו סור היום הצרפתים תופים ימים ופיהם אגליזרים, מעים אותה ואמיו סים את משפחם, דנים אותה למות ואמיו ממנהיגי המדינה אינו מודעו, היכן לוחים האצ"ר, ההגנה והח"ל, היכן ממנהיגי תנועת החירות? האם אינם סבורים שג'מילה בן חדר יודנה למות ב"עונו" הדומה ל"עוניו" תיכס" אתם כעברו אם תואג העשרה לחורג, בלי שום נגד זה גם קול ישראל אחר, יהיה הברר כחם יוצאי על לוחמי המדינה העבריים.

יורם מלצר, חיפה

שאלות לרב הראשי

בעתונות נתפרסמו הכרזות בשם לשכת הרב
ניסים, כי כל המענות שפורסמו ב"במערכה"
עלון ועד עזרת הספרדים בירושלים —
הן כוזבות. אנו מבקשים מהרב ניסים להשיב
איפוא על השאלות הבאות:

האם נכון שהוא הפעיל לחץ כדי למנוע את ניווט של בנו משה מירות בצ"ח? בעור ששבתן הוזה שמיים כמזכירו הפרטני? האם הו נכנסו ששחרב ניסים איים במלחמת תרבות להשביט את תגינות העשור? האם זה נכון ששחרב ניסים חוזר ומכריז ברבים שהוא לא נבחר עליי ספרדים ואינו משמש כרב ראי ש"ס ספרדי? אם אינו הוא רב ספרדי, מועי ש צורך בשני רבנים ראשיים?

אנו דורשים שהרב נסים יתבע אותנו
לדון ונוכיח את צדקתנו. באם הרב נסים
לא יענה עליה שאלות אלו, ולא יניח תביעה
משפטית נגדינו, אנו נעמוד על כך שתוקם
ועדת חקירה צבורית, אשר תחקור את כל
האשמות הנ"ל, למען ידע הצבור את האמת
לאמת.

דוד סימון, יושב ראש הוועד הפועל של ועד העדה ה' ספרדית, ירושלים

מוסינזון (המשך)

בְּקוֹרֵא אֶת רִשְׁתּוֹ מוֹסִינּוּ (הַעוֹלָם הַזֶּה 1068) הַרְבֵּיתָ בְּחִלָּה עֲמוּקָה. אִינִי יוֹכֵל תֵּאָדָר לָבֶם אֶתְּהָ. לֵאחֶר שְׁנִיתֵנִי, אִנִּי וְחִבְרִי, אֶת מֵה שְׁחִיָּה מְנוּחָה כִּה כְּבִירוֹ בְּפִרְשָׁה זֶה הַחֲלֵמִי לְעִבּוֹר לְהַתְּפַחֵנִדְנִי עֲלֵיכֶם. אִנִּי מְתַלָּא אֵיךְ שֶׁתִּקְרָא כִּי הוּמָה, וְנִתְּנָה לָנוּ לְהַרְגִּישׁ בְּאֵיזֵי הַכֵּל כְּשׁוֹרָה עִם הָאִישׁ הַזֶּה. הָאִם אַתָּם בְּחוֹרוֹת שֶׁנֶּם אַתֶּם הוּא הַצְלִיחַ לְהִשָּׁמֵךְ?

... עשיתם זאת בצורה מושלמת וחינואל הגיע הדבר. אולם בצונו להביא בחייואל על אידיש שחשורבב לתוך השיטה על מוסיונו. כוונתו לא צורה בה הצגת את ראש המשלה דורך בנוריונו. כאשר העמודים בבחב מופיע בותרת משנה על פרק בשם "כלבים בבית הביטה" וימתחת תמונתו הנוחים הצגת הכבודה של זרוע אותו לכלבים. תורת זו יכולה להשמש לעיתים פנים. ואני מקוה שרק ביטנה עשיתם זאת.

משש שנים, גרם

... יגעל שלכו הוישמע כנראה מסרטיה של
ג'ודי הוליריי. הוא הבטיח נשואים לג'ודי
ובמקום זאת יצא להוליריי.

אתם אולי לא יודעים, אבל משרת השלמון
ינאל מוסניזון ניסה פעם, בהיותו עוד
צעיר לימים, להתחבר לברית הנוער הקומי-
ניסטי הפלשתינאי. כבר אז היה לו שם
כוה, שלא רצו לקבל אותו.

א. ח. תל אביב

אהרון סרגוסטי, ירושלים

זה שייגאל היה מפגר בבית הספר אינו
אומר דבר. גם איינשטיין היה בזמנו חלש

הסיפור אודות השתממותו של יונא מוֹ סיננו מטרבות אינו משכנע. סופר אשר העלה דרמה חזקה כמו קובלץ, הכרח הוא שהיה בקו החיות. מי שכתב את בערבות הנגב היה גם בקצת יונא.

ישנם מאות עדים לחלק זה מחיי מוסינון, ביניהם שניים מעורכי העולם הזה, שלחמו באותו גדוד.

אבי העיר

תיבותיו של מר אבא הוסי, ראש עירי
 חפה, לשאלת עתונאי פריס, "מה פשוט
 יותר להיות ראש עירי חפה או ראש
 עירי פריז?" שהיתה: "אני חושב ששטום
 יותר להלך את חפה מאשר את פאריז, אבל
 כדי להיות ראש עירי בישראל, צריך קודם
 כל לבנות את העיר". היחה בכך משום
 (המשד בעמוד 18)

מכתבים

(המשך מעמוד 5)

יהירות טרזנית והתהדרות בנוצות לא על עלי להוכיח למר חושי כי ההיסטוריה של חיפה היא ארוכה וראשיתה זמן רב בסרט נולד. בן זמנה חיפה בראשי עיר קורמים. כחם שוקרי ומר ישתאי לוי, אשר בזמן כהונתו של האחרון הפכה תופח לעיר הר שניה בנדרה בישראל. דרכי תעמולתו של חושי, היא שתועמלניו משתדלים ליצור את הרושם כאילו היה זה אבא חושי שהביא לחיפה את הכרמל, הם והנוף הנפלא. חולדה גורביץ, חיפה

בני אסיה

הוקסמתי משריו של השורר הערבי בן ישראל ראשד חסין (העולם הזה 10א), הוראי והיו לנו משוררים עבריים כמוהו בזמננו.

חיה שיר, תל-אביב

... לשם מה כל פוטופי השירה של חושי? אם היא בן אסיה, שילך לאסיה. מ. גולדשטיין, תל-אביב

רותי מוז לילי

אתם כנראה חושבים שהחומר שאתם מביאים לקוראים על הנעשה במדינה אינו די משעשע ופיקאנטי, עד שאתם מפרסמים גם סיכומים פנימיים בקרב המערכת שלכם. איני חושב שזה מביא כבוד לעיתון כששתי חברות מערכת, כרותי ורד ולילי נלילי, מביאות מיצות אחת את חברתה מלילי נבי העתון. א. מגדל, תל-אביב

סופיסט רואים תמונה של לילי (העולם הזה 10א). זה יהיה נראית שם כאמרוחית בת 16 ולא חכמה אפילו החצי ממה שהיא כותבת, הוא ודאי תוצאה של תמונה מלפני קום המדינה. אם יש לה דם, שתראה איד היא נראית עכשיו.

נחום פ., תל-אביב

ריב הדרתי

נמאסכם כבר. אם אין לכם מה להרשים מלבד הבקעות המיניות והאישיות של בני הפרובינציה החדרתית, צפורה אפלבוים זי סאיר צ. יותר כדאי לקרוא כבר את דו שבועות הדרתי.

לידיעתכם: אתמול, יום השבת, ראיתי את צפורה אפלבוים ומאיר צ. מהיכוח המפורסם על נבי עתונכם. הולכים שלוביזרוע לקולנוע, "חוף" בחדרה. לא אתמלא אם בקרוב תשמעו שצפורה אפלבוים החליפה את שמה לצפורה צ.

חיים בכור, חדרה

דרושו של פיהוק

בסדר הדרתי (העולם הזה 1000) מסרתם כי זלמן לבניש מלא את התפקיד הראשי בתכניתו של דיונון. "דרושו של פיהוק". כן ירועם לספר שהיה זה לבניש שהצטרף על הפסקתה של התכנית, מאחר והיתה לו בה התורמנות לפצות את מין בקול ישראל מכלי לפהק.

יש לי הרושם כי עונג זה שמור רווק לאברהם בוינסקי, שחקנו המוכשר של התיאטרון הקאמרי, שמילא בהצלחה את מרבית התפקידים הראשיים באותה תכנית.

דורה שמגר, חיפה

הצדק עם הקוראה שמגר. עורך המדור החי, לף, כנראה תוך כדי פהוק, בין שני שחקני הקאמרי המוכשרים.

יציאה למרחב

רבים הם הסולרים מן הפרקסיות שבחנינו. נות העצה: יש לי הצעה: מדוע לא תארגנו לכבוד העשור מיל מלניו לאוה סקוט מוטר בארץ, החק מן הרעש הקרסי, או איזה קומיין המוני עם שמחה אסיתית, ללא צחוק לפי הוראות הקונגרסיה. אורה ולא אבוש שאני ילדת הארץ ועור לא הייתי לא בנבב, לא באילת, ולא בסדום, כי מעולם לא היתה לי התורמנות לכך. אני בטוחה שיש עוד רבים כמוני, ובכן, מדוע לא תארגנו מיל לקוראי העולם הזה, ובעקבות מיל זה יכולות לבוא פגישות קוראים שיתוכחו ויחליפו דעות? אנב, בקשר לי פגישות חקוראים. מרוא לא תקחו ענין זה ליריכם?

אסתר כהן, תל-אביב

תרומה דרוזית

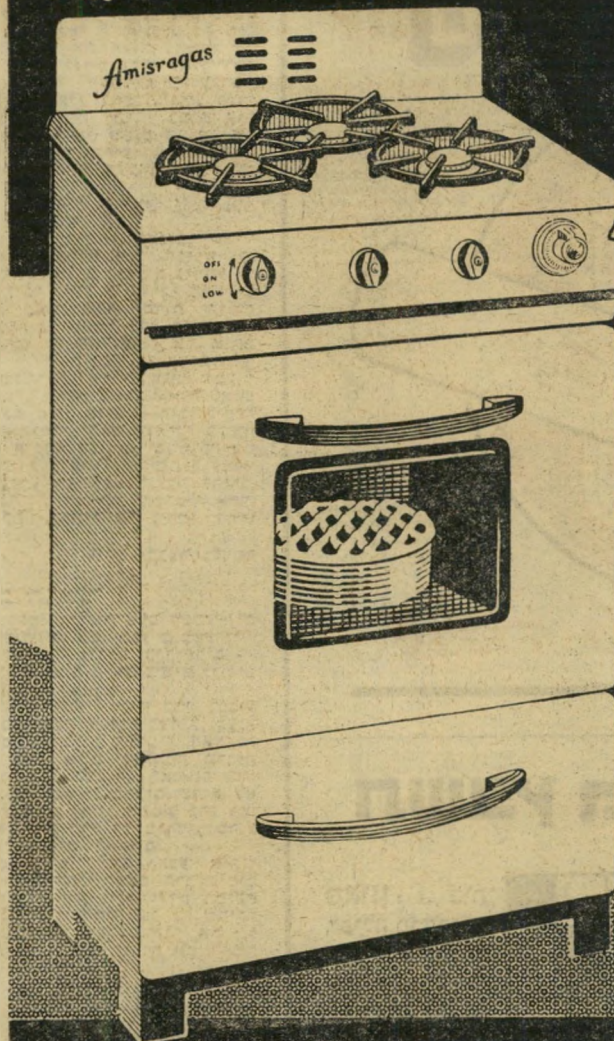
התאספו השייכים הדרוזים מכל הכפרים בארץ ואחרי יציאה הניעו להסכם לסוף כסף בסך 15 אלף לירות, כדי לשקם את סגור נבי שועייב (יתרו). שיר אמין סריה המשיך בקורו עם השייכים בכפרים, עד שהגיע לרליית אלכרמל ועוספיה, לבקש כסף. כידוע, רליית אלכרמל ועוספיה קיבלו כסף מהממשלה, כדי להכניס מים ולעשות כבישים בשני הכפרים. עבודה זו תעלה חצי מיליון ל"י. אני מציע לשייך אמין סריה ולכל השייכים שיאספו כל כספי הצדקה מהכנסיות הדרוזיות בכפרים, ויבנו בתי ספר בכפרים שאין בהם בית-ספר. ככפרו של השייך סריה, שיבנו בית-ספר תכנון בכפר דרוזי, לנער דרוזי, כדי להעלותו לרמה תרבותית מתאימה. נסים נסאר אדין, דלית אלכרמל

כלי זהות

בעתונכם (העולם הזה 1000) נרפס מכתב תחת הכותרת "הוראות מהמשרד", בהתייחסו של עוזי פינרמן. מאחר ומכתב זה לא נכתב על-ידי פינרמן, והשקפותיו על הנושא הנידון אינן זהות עם תוכן המכתב, לא לנבי צורת עבודתם של מקורי הסוכנות ולא לנבי הכפייה שהופעלה כביכול על המח' ישיבים, אבקשכם לפרסם הודעתו זו בגליונכם. עוזי פינרמן, תל-אביב

מאחר ואין באפשרות המערכת לבדוק את זהות כל כותבי המכתבים, הסליחה עם ה"קורא פינרמן, איש תנועת המושבים, שמישהו בחר את שמו לחתימה.

פלא האטבה

רק לפלא
ולכל...

אפיה ללא דאגה בתנור
אמי שראגז החדש.

● חמורמוסטט המשוכלל
שומר על חום שווה במשך
כל זמן האפיה.

● חלון הפירקס מאפשר
לעקוב אחר האפיה מבלי
לפתוח את דלת התנור.

אמי שראגז

מר אמי

הופיע גליון מספר 4 של

גפד

הירחון המצוייר לבידור והומור
★
צחוק ומצב-רוח לבית ולחברה
★
64 עמודים • 500 פרוטה

פקידים!

תלמידים!

מסודרים!
הרשמו עוד היום ב"אולפן גרג"
לקורס הדו-חודשי (2 x שבוע) ל-
קצרנות
עברית / או אנגלית
בת"א: אצל ת. בריקמא, גורדון 5
בחיפה: ב"ס, במעלה, החלון 13
הצלחה מובטחת!

חג לך - אל תשבי עיפה לסדר!

מכנס בעצמו עבורך

השתמשי בחומר כביסה טוב,
אשר נבדק ע"י המכון הממ'
שלתי בירושלים ובבדיקות
חוזרות קבע
ש"קויק -
לכביסה לא מוזיק

הרתיחי מים, הכניסי
את הכביסה שעתיים,
שטפי ותלי.

קויק
לכביסה
לא
מוזיק

אבקות כביסה בשוק לרוב
עבור כביסתך בחרי בטוב
דרשי בחנותך תמורה לתלושיך

יצרני: יין ישן נישן
שרי קורדיאל

האומנים יהודים אנחנו?

מחנות — מחנה היהודים, העם הנבחר, ומחנה הגויים, שכולם זרים, אכזרים ומשחיתים. אולם מה שקרה בדור האחרון בארץ-ישראל מעמיד חלוקה זו בספק חמור. בעיני חלק ניכר של המחנה היהודי חדלו הגויים להיות מחנה אחד, שכולו שחור. ואילו המחנה היהודי עצמו אינו כה ברור ושלם עם עצמו כפי שהיה נדמה.

שפוך חמתך על הגויים אשר לא ידעוך, ועל ממלכות אשר בשמך לא קראו, כי אכל את יעקוב ואת נהוה השמו! שפוך עליהם זעמך, וחרון אפך ישיגם! תרדוף באף ותשמידם מתחת שמי אדוני! משפטים אלה יאמרו השבוע ליד שולחן הסדר, בבתים ישראליים רבים. הם מבטאים את הבטחון המוחלט כי העולם מתחלק לשני

— מאת אורי אבנרי —

גוריון, ישנה רציפות גמורה של היסטוריה יהודית. זוהי התפיסה שעמדה לנגד עיניהם של העסקנים שהתכנסו לפני עשר שנים במוזיאון התלאביבי וחתמו על מגילת העצמאות. מגילה זו מכריזה על הקמת "מדינה יהודית בארץ-ישראל, היא מדינת-ישראל". בהקדמה שלה חזרו המנסים חים על כל הטענות השיגרתיות של התפיסה ההיסטורית המקובלת. כך קבעו, למשל, כי "לאחר שהוגלה העם (היהודי) מארצו בכותל-הזרוע... לא חדל מתפילה ומתקווה לשוב לארצו ולחדש בתוכה את חרותו המדינית". החוק הראשון שנתקבל במדינה החדשה, חוק השבות, נותן לי יהודים זכויות יתר, שאין בה ללא-יהודים.

אולם בשום מקום לא העזו מעצבי דמותה של תחוקת המדינה לפרט מה זה, בעצם, יהודי. הם לא עשו זאת, מפני שכל נסיון כזה היה מדליק את חפתיל להתפוצצות פנימית גדולה. כי הדבר הנראה כל כך ברור ומוכן מאליה, אינו ברור ומוכן כל עיקר.

דווקא בשנה האחרונה נסתבר כי אין תשובה כנה מן המוכן אף לאחת מארבע הקושיות.

★ ★ ★

ה זעזוע הראשון בא כמעט במקרה. בין העולים האחרונים מפולין היו כמה עשרות זוגות מעורבים — לרוב בעלים יהודיים שנשאו בארץ מולדתם נשים בלתי יהודיות. הציבור הישראלי, שהתחנך בבית-הספר היהודי, סירב לקלוט את הזוגות האלה, והתעלל בעיקר בילדיהם. כמה מן הזוגות ביקשו לחזור לפולין. מאז נסתבר שקיים מצב חוקי מוזר מאד.

בתוקף חוק השבות, כל יהודי רשאי לעלות למדינת ישראל. בתוקף חוק האזרחות, כל עולה יהודי הופך אוטומטית לאזרח המדינה, אם לא התנגד לכך בפירוש ובכתב. כך הפכו הבעלים היהודיים לאזרחים ישראלים מבלי לדעת זאת, בעוד נשותיהם הנוצריות נשארו אזרחיות זרות. כשרצו הזוגות לחזור לפולין, סירבה הממשלה חסולנית להחזיר את הבעלים, עד אשר יוכיחו שאינם אזרחים ישראלים.

בכל הפרשה הזאת, דבר אחד חוזק לעין: לגבי המציאות החוקית בישראל, "יהודי" הוא איש השייך לעדה הדתית היהודית. המחלימים

למדנו כלנו בבית-הספר, הכרה זו הונחלה לנו כדבר מובן מאליו, אשר רק כסיל יסקק בו. בכל חברה, בית-הספר הוא מוסד תעמולתי, הכופה על תלמידיו את התפיסה החברתית המקובלת. בארץ-ישראל, רעתה במדינת ישראל, בית-הספר העברי הוא מוסד של תעמולה ציונית. תפקידו להקנות לילדים, בגיל שלפני התעוררות תחושתם הביקורתית, את התפיסה היהודית המקובלת.

אסתר להגדירה כך: ישנו עם יהודי. עם זה פוזר אמנם בעולם, אך הוא עם ככל העמים, ובדור האחרון החל חוזר למולדתו. הוא הקים שם מדינה שתפקידה לסתור את הכעיות של כל היהודים בעולם, שיחזרו ברבות הימים כולם לארץ-ישראל. הדת היהודית היא דת לאומית, ואין כל הבדל בין העם והדת. מאז אברהם אבינו ועד דוד בן

מטבע בריכוכבא מראה את חזית בית-המקדש. כמו כל מחמות-היהודים מאז ימי עזרא ונחמיה, לא הפך גם מרד זה למחממה כל-יחודית, לא נגע ברוב חלקי העדה היהודית, שחישו בפיוזורה כבר אז מן הגאונם ועד תעלת לחי-מאנש.

מ ח נשתנה הלילה הזה מכל הלילות? במאות אלפי בתים יהודיים, מסביב לכדור הארץ, ישאלו השבוע קולות ילדותיים שאלה זו. כמו בכל שנה, יהיה סכס לילה-סדר הפגנה רבתי של אחדות יהודית.

תהיה זאת הפגנה גדולה, בגלל היותה ספונטאנית ובלתי מאורגנת. איש לא יכריח את משתתפיה להסב אל השולחן, שיהיה ערוך בדיוק באותה צורה בקליבלאנד (85 אלף יהודים), בחארקוב (100 אלף) ובירידה-דאנינו (36 אלף).

גם מי שלא ירגיש דחיפה פנימית לערוך את הטכס העתיק, יחוש באותו ערב בלבו קשר כלשהו למאורע. איש הקומסומול באומסק, שהצהיר במיפקד על לאומיות "רוסית", הצבר בחיפה, הדוגל בדעות כנעניות, המתבוללת הצעירה בהוליבור, ששינתה את שמה והמסתירה את מוצאה — כליל הסדר ירגישו בכל זאת שהם שייכים לקולקטיב מסויים, שאיש אינו יודע בדיוק מה סיבו.

בשום מקום בעולם אין שייכות זו מעורפלת יותר מאשר במדינת-ישראל. בסטאטיסטיקה מופיעים יהודי ישראל כקבוצה יהודית חשלושי בגודלו בעולם — מדי אחרי ארצות-הברית (5,2 מיליון) וברית-המועצות (2-3 מיליון). הם מהווים 13,2% מכלל מספר היהודים בעולם, המגיע ל-11,8 מיליון. אולם מקולם לא היה אופיו היהודי של הציבור הישראלי נתון בספק כמו בפרום ליל הסדר, תשי"ח.

אחרי שקשיבו השנה לארבע הקושיות העתיקות של ההגדה, מוטב לבני-הארץ המשכילים לפרוש לקרן זחית לשאול את עצמם ארבע קושיות אחרות לגמרי:

- האם יהודים אנחנו?
- האם קיים בכלל "עם יהודי"?
- האם מדינת ישראל שייכת לעם הזה?
- והשאלה המכרעת:
- מה זה, בעצם, יהודי?

★ ★ ★

ה תשובה האינספטינקטיבית הראשונה לשלוש השאלות הראשונות תהיה, כן, בהחלט! שהרי כך

האם קיים "יהודי"? האם מדינת ישראל

ישראלי ממוצא יהודי מוכן לקבלה על עצמו מרצון? לא רק המרות החוקית היבשה, אלא גם המרות החברתית, הנפשית, ההכרחית והתהדרתית?

שוב תהיה התשובה הכנה: לא את מרות היהודים בעולם, אלא אך את מרותו של הציבור המסוים במדינת ישראל שהוא ממוצא יהודי, וששפת-דיבורו המשותפת היא עברית.

הוצעו עשרות תיאוריות שונות להגדרת המושג "אומה". כולן מלאכותיות ותפורות לפי צורכי החיטים עצמם. אני מציע להסתפק בהגדרה אמפירית מאד: אומה היא ציבור של אנשים החושבים את עצמם לאומה.

אם נקבל הגדרה זו ונשתמש בה בכנות וביושר, נגיע למסקנה שהשתייכותנו הראשונית אינה לאומית יהודית עולמית. אנו משיכים את עצמנו, בהכרה או שלא בהכרה, לאומה אחרת וחודשה לגמרי, שגולדה רק בחקופה האחרונה בארץ-ישראל. מכיון ששפתה המשותפת עברית, מן הדין לקרוא לאומה זאת "עברית" — אם כי השם עצמו אינו חשוב ביותר.

זהו ה"אנחנו" שלנו. זוהי המרות הלאומית שאנו מוכנים לקבלה על עצמנו.

★ ★ ★

ק אחרי שהגענו למסקנה כנה זו, יכולים אנו לבחון מה יחסנו אל הציבור היהודי בעולם.

היו שסענו כי בכלל אין כל קשר, שלא איכפת לנו מה קורה ליהודים בקייסר ובקאקאס. שעולה איטלקי או יפאני יהיה שחה בעינינו לעולה יהודי. אולם אם נבחון את עצמנו שוב, נמצא כי אין הדבר נכון.

כל אורח נאור בישראל הודעו למקרא המהומות נגד הכושים שקרו לפני כמה חדשים בעיר האמריקאית לילדורק. אולם כל אותם אורחים עצמם היו מודעוים עד אין שיעור יותר אילו נערכו בליטלדורק מהומות נגד היהודים. משום מה, קרובים לנו היהודים באותה עיר יותר מן הכושים.

כאשר באו בשנה האחרונה 100 אלף עולים יהודיים מפולין, הם נקלטו מיד מבחינה נפשית וחברתית, אם לא כלכלית. אילו באו 100 אלף איטלקים או יפאנים תחתם, לא היו נקלטים באותה מהירות מובנת-מאליה — אם בכלל.

אם כן, ישנו קשר בין האומה העברית בארץ לבין היהודים בעולם. הוא רופף יותר מן הקשר הלאומי בין עברי בחיפה לעברי בתל-אביב. הוא חזק יותר מן הקשר האנושי בין עברי בחיפה וכושני בליטלדורק. איך להגדירו? האם יש לו דוגמה בעולם?

קשה להשחזר אומה לאומה. כל אומה היא יחידה במינה. אולם אפשר לומר כי יחסה של האומה העברית ליהודים דומה ליחסה של האומה האוסטרלית לבריטים.

האוסטרלים הם ברובם ממוצא בריטי. עד היום הם אומרים "אני נוסע הביתה" כשברצונם לומר "אני נוסע לבריטניה". המרות הבריטית קרובה להם יותר מכל תרבות אחרת. בשתי מלחמות-עולם חשו לעזרת בריטניה, ומן רב לפני שאיימה עליהם עצמם סכנה מוחשית כלשהי. אולם איש לא יכחיש כי האוסטרלים הם אומה עצמאית ונפרדת, בעלת תרבות לאומית ותכונות לאומיות נפרדות.

אני מעז למען כי מצבנו דומה. יש לנו זיקה ליהודי העולם.

לרוב אורחי המדינה ישנם קרובים יהודיים בחוץ-לארץ. רוב אורחי המדינה מאמינים בדת היהודית, או לפחות מרגישים איוו שהיא קירבה אליה.

יש להם סנטימנט ברור וחזק כלפי כל הנעשה בעולם היהודי.

והם מוכנים לקלוט באופן נפשי וחברתי את כל העולים היהודיים שהארץ מסוגלת לקלוט מבחינה כלכלית.

★ ★ ★

ך הגענו לשתי מסקנות: ראשית, שאנו מהמים אומה עברית חדשה, עצמאית ונפרדת; שנית, שיש לנו זיקה נפשית ורגשית ליהודי העולם.

נשארת השאלה: מהם יהודי העולם? מן מאחד אותם? מהי מהות הציבור הזה?

האידיאולוגיה הרשמית של החברה הציונית קבעה כך: היה קיים עם יהודי בארץ-ישראל, עד לחורבן הבית השני. הוא גורש על-ידי הרומאים והתפורר וזמנית בעולם. שם חי בגלות. הוא דומה לכל עם לאום אחר, רק שאין הוא יושב במולדתו. בעוד כמה שנים, או בעוד כמה דורות, יתרכז שוב כולו בארץ-ישראל.

כל זה נחמד ויפה, אולם אין לו בסיס עובדתי.

המושג "יהודי" גולד אחרי השמדת ממלכת יהודה. עד אז היו "בני-יהודה" עם שישב בארצה. ה"יהודים" היו מראשית לידתו של מושג זה עדה של מאמינים בדת מסוימת. הם לא היו מעולם מרוכזים כולם, או אפילו ברובם, בארץ-ישראל.

רק חלק קטן מן היהודים חזר מבבל לארץ יהודה. הרוב הגדול, שכלל בלי ספק את הצמרת הכלכלית והתרבותית, נשאר בבבל. כאשר הגיע הרומאי הראשון לירושלים, שיג שגו קיבוצים יהודים עשירים בארס-נהר ובימציים. בימי טיטוס, היתה קיימת עדה יהודית אדירה לאורך כל חופי

מדינה יהודית. יהודי כל העולם היבים לפרנס אותה, ובעיקר את ממשלתה. אולם אסור להם לדרוש פיקוח על השימוש בכספם. השלטון הפוליטי הוא אחוזתו הפרטית של דוד בן-גוריון, המשתמש בכספי היהודים מחוץ-לארץ כדי לקנות את קולות הבוחרים בישראל.

בצד השני של זירת הויכוח עומד נשיא ההסתדרות הציונית, ד"ר נחום גולדמן. הוא טוען למען זכותם של יהודי העולם להשפיע על פעולות המדינה בשטח המדיני והכלכלי. הוא דורש להק את היחסים בין המדינה והפזורה.

גם כאן יש להבחין בין הפיסקמות לבין חקן המדיני המעשי המונח תחתן. ברגע שגולדמן דרש "שותפות" בין המדינה והפזורה היחודית, הכיר למעשה בעובדה שיש כאן שני גורמים שונים ועצמאיים. שהרי לא תיתכן שותפות אלא במקום שישנם שותפים כגרי חזרין.

העמדה הפוליטית של גולדמן היא, אפוא, כזאת: ישראל והפזורה היהודית יכרתו ביניהן ברית. הפזורה היהודית תתן למדינה תמיכה כספית. נציגות יהודית, מורכבת מציונים ומלא-ציונים, תקבל את הזכות להטיל וטו על צורות השימוש בכספים אלה. יהיה לה מעמד דומה לזה של משלחת-המבצעים האמריקאית בישראל, המפקחת על השקעת כספי המענק של ממשלת ארצות-הברית.

ניתוח פשוט זה מוכיח כי הויכוח האמיתי בין ביגיי וגולדמן הוא כמעט הפוך מן הרושם המתקבל תוך קריאה פשטנית של הנאומים. ביגיי מעמיד פני אנטי-ציוני, אך למעשה הוא מטשטש כל גבול בין המדינה והפזורה, זולת

האמיתיים לגבי ההשתייכות היו הרבנים. נשים שהתגוררו — חיינו שקיבלו את הדת היהודית, שטבלו במקווה ועברו טכסים דתיים אחרים — נחשבו ליהודיות כמובן החוק, ונהנו מן די זכויות אשר החוק נותן ליהודים. ואילו הנשים האחרות נשארו מחוץ לחוק זה, אפילו רצו בכנות להצטרף לאומה החדשה בארץ. הניגוד למושג "יהודי" לא היה "פולני" או "רוסי", אלא "נוצרי".

כמה שבועות אחרי פרשה זו ניסה שרי-הפנים, באומץ-לב רב, לצמצם את ההגדרה הדתית. לפי הוראתו יוכל כל אדם לבחור בלאומיותו, כנהוג בכרית-המועצות. אם תבוא אשה נוצרית למשרד-הפנים ותודיע שה"לאום" שלה "יהודי", יירשם כך בפנקס-הזהויה שלה.

אולם זהו שינוי חיצוני בלבד. אין שום תוקף חוקי לרשום בפנקס-הזהויה. שרי-הפנים לא נתן הגדרה חדשה למושג "יהודי". הוא לא אמר מהו ה"לאום" היהודי, אשר מותר להציטרף אליו על-ידי הצהרה פשוטה בפני פקיד הרשום. עם כל רצונו הטוב של חשר, לא שינה דבר. למעשה נשאר המצב חקודם על כנו: הציון "לאום" בפנקס, פירושו האמיתי "דת".

למאמיני דת היהודית נשארו זכויות-יתר במדינה, ועל כן הם, למעשה, הציבור שיש לו בעלות על המדינה. לא במקרה מבדילות כמעט כל הסטאטיסטיקות הרשמיות של המדינה בין תושבי-מדינה "יהודים" ו"לא-יהודים".

האם הם יהודים?

"לא!" טוען המחבר במאמר זה, בטענה כי בני האומה העברית בישראל שונים מיהודי הפזורה, כפי שהאוסטרלים שונים מן הבריטים, למרות מוצאם המשותף. לדעתו, לא תיתכן שותפות אמיתית בין האומה העברית והפזורה היהודית אלא אחרי הפרדה כנה ואמיתית בין שני המושגים.

הגבול הרצוי לו מטעמים טכסיים פרטיים. גולדמן הוא ראש הציונים, אולם למעשה הוא מציע לקבוע גבול ברור בין המדינה והפזורה, תוך קביעה מפורשת של הזכויות והחובות של שני הצדדים.

לרוע המזל, 99 אחוזים מאורחי ישראל אדישים לגמרי כלפי ויכוח זה. ריח השקרים המוסכמים, המסתירים כמסך עשן את תוכן החי של הבעיה, הברית אותם מומן מזירת הויכוח. אפשר להחזיר לשם רק אם ייעשה ניסיון נמרץ לפזר את הערפל המלאכותי במשב רוח-כרצים רעננה של אמת.

יחסים בין מדינת ישראל לבין הפזורה היחודית אינם יכולים להתבסס לאורך ימים על שקר. מי שרוצה לכוון אותם על יסודות איתנים, חייב לדרוש קודם כל תכונה אחת משני הצדדים: כנות מוחלטת.

★ ★ ★

ובם חמבריע של אורחי ישראל הם ממוצע יהודי. האם פירוש הדבר שהם שייכים ללאום "יהודי", כשם שהבריטים שייכים ללאום "בריטי" והצרפתים ללאום "צר-פתי"?

אשר לבחון את הדבר בכמה דרכים. הראשונה היא דרך ההזדהות. כשהאזרח הישראלי ממוצא יהודי אומר "אנחנו" — האם הוא מתכוון לכלל היהודים בעולם, או לכלל אורחי ישראל, או לאותם אורחי ישראל שהם ממוצא יהודי כמוהו?

אם נענה בכנות על שאלה זו, נצטרך לומר: הוא מתכוון לרוב תושבי ישראל שהם ממוצא יהודי, ובמיוחד לאותם מהם המדברים עברית.

הדרך השניה היא שאלת המרות. מהי המרות אשר אורח

שרי-החניך היה קיצוני יותר, אם כי בכיוון ההפוך. הוא החליט להנהיג בבית-הספר את לימודה של תודעה יהודית. לדברי חשר, זוהי תודעת "העם היהודי". אולם כשביקש לפרט מהי תודעה זו, נסתבר כי לא מצא אלא תפילות דתיות ושירים דתיים. לעם היהודי של השר ארץ אין תרבות מלבד זו של דת היהודית.

★ ★ ★

צורה אחרת לגמרי התעורר ויכוח בורה הפוליטית המעשית. גם כאן היו המליצות כה רבות, ודרכי ההסחאה כה מחוכמות, עד שהיה קשה לראות את המחס של הכהנות המעשיות מתחת לערימת השחת המילולית.

צד אחד של הויכוח היה דויד בן-גוריון. הוא הודיע ברבים כי החל מהיום חדל להיות "ציוני". הוא כבר בהחלט בזכותם של יהודי העולם להתערב בעניני המדינה. "בני הארץ והמדינה הם רק אלה שיושבים וחיים בתוכה", כתב בהודגשה רבה.

למראית-עין, זוהי תורה כמעט-כנענית. אולם דויד בן-גוריון הוא פוליטיקאי, ויש לחפש את הכתנה המעשית המסתתרת מאחורי דבריו.

המציאות היא שכל משטרו של בן-גוריון בנוי על זרם התרוממות של יהודי העולם, ולא יוכל להתקיים אף יום אחד בלעדיו. מכיוון שכסף זה מקיים הרכב מסוים של ממשלת ישראל, הריהו מהווה התערבות יומיומית ישירה של יהודי העולם בחיי המדינה. דויד בן-גוריון אינו מתנגד להתערבות זו. הודות לה הוא שולט.

העמדה הפוליטית של ביגיי היא כזאת: ישראל היא

שייכת לו? ומה זה יהודי?

שואה, למען יצטרכו להביא את עצמם ואת כספם לישראל.

כך ניהלו סוכני ישראל מישחק מסוכן ואנוכי כלפי יהודי מארזק. כדי להגביר את קצב המגביות באמריקה, הפיצו סוכנים אלה ידיעות זוהר כוזבות על הסכנות הנוראות שהיו צפויות כביכול ליהודים אחרי צאת הצרפתים מקד בלוקה ומאראקש. רק בקושי, והודות למאמץ נואש של גורמים יהודיים בלתי־ישראלים, נמנע אסון ופויסה ממשלת מארזקו החופשית.

לסעמים אפשר לחשוב שסוג חדש זה של „ציונים אכזריים“ מסוגל לשים פצצות בבתי־כנסת כדי לשכנע יהודים לבוא לארץ או לתרום למגבית. בהקדמתו לשנתון הממשלתי האחרון לעג דויד בן־גוריון ליהודי אמריקה הטבורים שמצאו גן־עדן חדש בארצות־הברית. סיכום ביגיי, במשפט מורגש במיוחד: „איך יתחם העם האמריקאי לתוסעה זו — ימים יגידו.“ מתקבל הרושם שביגיי עצמו יהיה מרוצה, ומי אם דעתו נעץ האמריקאי תהיה שלילית, ואם יבטא אותה במעשים.

יהודי העולם זקוקים לשיחרור משיעבודם לאינטרסים האנוכיים של מדינת ישראל, באותה מידה שעל המדינה להשתחרר משיעבודה לאשליה השתייכותה לעם יהודי עולמי.

★ ★ ★

הפרדה זו לא תהיה רק פוליטית וכלכלית. היא תהיה גם תרבותית.

אחת התוצאות היותר מגוחכות של המיתוס הציוני היתה הנסיון לכפות על בני ארץ־ישראל להזהות עם היצירה התרבותית של יהודי מזרח אירופה, כאילו היתה זאת יצירתם שלהם. שנה אחרי שנה הגיבו התלמידים בארץ בנשק הנורא ביותר: במהוק. חוץ משום עליבא, לא היתה איש מן הסופרים והמשוררים המזרח־אירופיים שרשים אמיתיים בדב הצעיר העברי.

הנסיון האחרון ללמד בבית־הספר הישראלי את התודעה היהודית הוא אישור רשמי ל־פשיטת־רגל זו, וכיטוי לאמונה נאיבית שאפשר להפוך את הקערה על פיה עזידי חוק כמי שות. התודעה תגרום רק לביזבוז זמן, היא תתרסק תחת מטר הפיהוקים.

בברחו מן היצירות של הגטו האירופי, הגיע בשעתו פלג אחד של הנער העברי לתפיסה נאיבית אחרת. היה זה הנסיון להעמיד פנים כאילו כל ההיסטוריה היהודית, מגלות בבל ועד הביולוגים, היתה רק סעות מצרעת, וכאילו יכולה האומה העברית החדשה לחזור ישר לתרבות העברים הקדו־מים.

אין ספק שיש ליצירה העברית הקדומה השפעה עמוקה על הנפש העברית החדשה. קשה להעריך מה עצומה השפעת התנ"ך, למשל, על הדור הצעיר. השפעה זו מקורה בשפה העברית, שפת־אמו של הצבר, המגיעה בתנ"ך לשיאי יופיה, ובנוף המודלת, נוף נעוריו של הצבר, בו התרחשו מאורעות זתנ"ך.

אולם היצירה העברית של דורנו תחיה יצירה חדשה — או שלא תחיה בכלל. היא תושך פע מתרבות קדם, וגם מנימויות־היפוד של חי תרבות היהודית. אולם בשום פנים היא לא תחיה המשך ישיר לא לזו ולא לזו. היא תחיה פרי חרור העברית החדשה, פרי התנאים החיצוניים, פרי האקלים התרבותי הכלל־עולמי של המאה ה־20.

★ ★ ★

כך תכן כי הות היהודית תהיה הנהגת העיקרית מן התפרה בין האומה העברית והסורה היהודית. הנסיון לבלבל באופן שיטתי בין לאום ודת היה בעוכרי הדת, לא סתם משהיה בעוכרי הלאום. כל אדם יכול להיות כיום „יהודי“, מבלי שזה יחייב אותו לדבר, כאשר הות תהיה דת. היא תהיה מחייבת בחיי יום־יום.

לא פעם נשמעה הטענה הציונית כי הדת לא היתה כלל תופעה נפשית גדולה, בעלת ערך עצמי מוחלט, אלא רק תחליף לסמלים לאומיים. זוהי שלילת הדת.

כך אומרים שהשבת שמרה על העם היהודי בגלות. האומרים כך בכל התממות, אינם מרגישים שהם רומזים בזאת שהשבת לא היתה אלא סמליות מחוכמת ושימושי. הם שוללים את השבת כהתגלמות רעיון מוסרי גדול, פרי הגאון הדתי של דור עברי קדמון. מכאן רק צעד קטן לטענה כי הדת הפכה מיותרת בארץ־ישראל: הדת עשתה את שלה בגלות, הדת יכולה ללכת בארץ.

ברגע שנשחרר את הדת מן העומס הלאומי הזה, תהיה הדת היהודית חופשית להודק שוב במלוא קומתה שלה, ולהוכיח את כוח רעיונותיה המוסריים. הדת תחול להיות סמל לאומי מפקפק. היא תקבל על עצמה שוב את תפקידה העוד בחיי האדם והחברה. היא תוכל לכבוש את לב הטובים.

האדם העברי יכול להאמין בדת היהודית — כפי שהוא יכול להאמין בכל דת אחרת, או לשלול כל דת אחרת. העברי היהודי, שילך לקראת הדת בעיניים פקוחות ובנפש חפצה, יהיה יהודי טוב יותר מאשר הציוניק הציוני, המנצל

הים התיכון. הקיבוץ הרל בארץ־ישראל לא היה אלא חלק קטן מן העדה היהודית, ולא חשוב ביותר.

עדה זו חלכה וגדלה. איך? לא כתוצאה מפיזור בני ארץ־ישראל בעולם, אלא בדרך של מיסיון דתי רגיל. עמים שלמים עברו ליהדות — שבטים רבים בערב ובתימן, רוב העם הכוזרי ליד הים השחור, חלקים מן העם הארמני, וכנראה גם חלקים גדולים מבני האימפריה העצומה של קרת־חדשה בצפון אפריקה ובי ספרד, אחרי תבוסתה הניצחת מדי הרומאים.

בימים ההם לא היתה העדה היהודית מיוחדת במינה. היא לא היתה עדה בין אומות, אלא עדה בין עדות — אחת מני רבות בעולם שהיה כולו מורכב מעדות דתיות בינלאומיות. בכל מקום בעולם התרבותי התחרו בני עדת היהודים בבני העדה ההלניסטית, ואחר כך בבני העדות ה־נוצרית והמוסלמית.

כאשר התחוללה בעולם המהפכה הגדולה שהולידה את הלאומים המודרניים, נשארו היהודים מחוץ לתהליך. בשעה שנולדה אומה גרמנית וצרפתית וספרדית, והעדות הדתיות האחרות גדלו להיות גופים פועלים, נשארו היהודים עדה בינלאומית, לפי המתכונת הקודמת. לכן אין להשתתם לא לאומה האיסלקית וגם לא לציבור מאמיני הדת הקאתולית. הם אינם דומים לאומה מודרנית, וגם לא לדת מודרנית.

המלט המדבק של ציבור זה הוא הדת. יהודי הוא זה שעבר סכסם יהודי של ברית־מילה. אדם שעבר מרצון לדת אחרת, חדל להיות יהודי — אלא אם כן סירבה סביבתו לקבלו.

בכל זאת תהיה זאת טעות לומר שהעדה היהודית היא גוף דתי בלבד. היא יותר מזה. זהו גוף מיוחד במינו, בן תקופה קודמת. אבל הוא איננו לאום.

★ ★ ★

הנסיון לכפות על האומה העברית ועל הפורה היהודי דת יחס של שיעבוד הדדי, גרם לתוצאות מגוחכות וטראגיות כאחת, בשני הכיוונים.

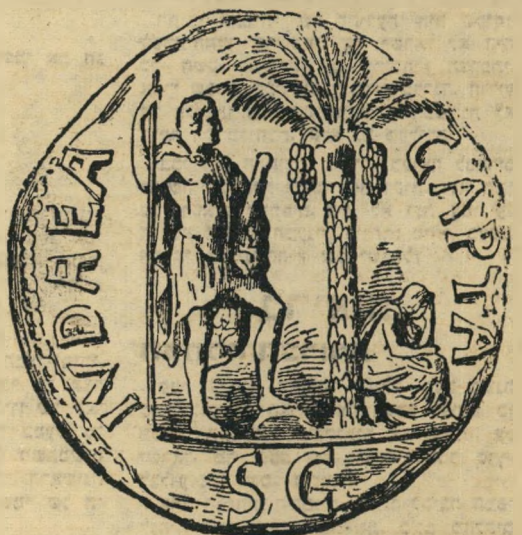
בצד הטראגי יש לרשום את ההשפעה השלילית שהיתה למדינה על גורל היהודים בארצות רבות. ישראל היא מדינה ככל המדינות, האינטרסים שלה מחייבים אותה לא פעם לפעול בניגוד לאינטרס של מדינות אחרות, בהן חיים קיבוצים יהודיים גדולים. יהודים אלה הופכים בהכרח קרבן נאקמת הממשלה היריבה, או לפחות לחשודותיה.

כאשר ישראל פועלת שהיא מדינה יהודית, מרכז היהדות העולמית, חרי כל יהודי בעולם חשוד כסוכן.

כך קרה ליהודי מצריים, שנעקרו וגורשו בימי מיבצע־סיני, למרות שהמיבצע לא נגע להם כלל. כך קרה כנראה ליהודי ברית־המועצות, בסוף תקופת סטאלין, עת נחשדו כסוכני המדינה הציונית האויבת. כל היהדות בארצות האיס־לאם, בעלת מסורת מפוארת של 1300 שנה, חוסלה במעט כליל בגלל ישראל. כיום מסכנת הידידות בין ממשלות ישראל וצרפת את גורלם של 130 אלף יהודים באלג'יריה.

איראפסר היה לדרוש ממדינת ישראל שתנהל את מדי־ניותה מתוך חשש לגורל היהודים שמחוץ לגבולותיה. אך אפשר היה לנתק את השרשרת הסטאלינית אילו הובהר לעולם בעוד מועד שישראל היא ישראל, שרוב בניה שייכים לאומה חדשה, ושאין לה שום קשר פוליטי עם היהודים בארצות אחרות.

מנחמי ישראל לא חזרו לעשות זאת. לחרי פך. מתקבל לעתים הרושם שחם מתיחסים בצנינות רבה לגורל חוזות. מתפתח בישראל של סוג של פטריזמים ציוניים חשמה לאידם של חיחודים בארצות־חוץ, והמקווה שתרד עליהם

„יהודה נלכדה“ חרט המציא הרומאי טיטוס על מטבע זה, שהוצא לכבוד כיבוש ירושלים. לדברי המחבר, אין כמ־עס קשר בין גידול הפורה לבין הנצחון הרומאי בארץ־ישראל.

המאבק על חיי הדת במדינה הוא, לדברי המחבר, תוצאה של ביבול המושגים. לדעתו עשויה הפרדת הדת מהמדינה לי הביא לפירחת הדת, בהיותה חופשית לטפח ערכיה המוסריים.

מדינה חול דת

את הדת לצורכי המגבית ומשתף את דובריה הרשמים בקנוניות מפלגתיות.

שיחרור הדת מכבלי הלאומנות עשוי להיות תהלה לריניסאנס דתי כביר, לתקומתו של דור נביאים חדש, שילך בדרך נביאי קדם: יסוף לצדק חברתי, ירחם בעושים וברודנים וישכך כלב האדם את הכמיהה לטוב ולטהור.

★ ★ ★

הפרדה הוגנת ונקיה בין האומה העברית לבין הפורה היהודית העולמית תשמש בסיס איתן לכינון שותפות־אמת בין השתיים. רק אם שני הצדדים יכירו איש בעצמאות רעהו, יוכל להיחצר יחס של כבוד הדדי. ובלי כבוד הדדי, לא תיתכן שום שותפות בת־קיימא.

ההגדרות תהינה פשוטות וברורות:

העברים הם לאום חדש, בן המרחב השמי ויבשת אסיה, המבקש להבטיח לעצמו קיום עצמאי ולבטא את עצמו בהיסטוריה. שפתו היא השפה העברית, מולדתו ארץ־ישראל. שייך ללאום זה כל מי שרוצה להשתתף אליה, כל מי שרוצה להשתתף בגורלו ולחיות בתרבותו.

מדינת ישראל היא נחלת בניה, בני הרוב העברי והמעוט הערבי. ככל מדינה, תנהל את עניניה בהתאם לאינטרסים של עצמה. אין לה ענין אלא לדאוג לטובת בניה. היהודים הם עדה בינלאומית, בעלת דת ומסורת משותפת. מי שרוצה להצטרף אליה, יעשה זאת בטכס הדתי. שום אחריות למעשי המדינה אינה חלה על קיבוצי הפורה היהודית אויבי המדינה אינם הופכים אוטומטית לאויביהם. לאור הגדרות אלו תיתכן שותפות בין האומה העברית לבין יהודי העולם. היא תהיה ברית אמיתית, אשר שני הצדדים יקבלו מרצון ומתוך זיקה הדדית כנה. אפשר להגדירה כך:

● **האומה העברית תשמור על זיקתה לפורה היהודית, תעזור לה ככל יכולתה ותפתח את לבה ושעריה בפני כל היהודים המבקשים להימלט מידי רודסים, או הרוצים להצטרף לאומה.**

● **הפורה היהודית תשמור על זיקתה למדינה ותעזור לה בכספה להתבסס. אולם אין היא חייבת לעשות זאת. זכותה המלאה לפקח במי ענייה על כל דולאר שהיא משקיעה במדינה. ככל שפיקוח זה יהיה יעיל יותר, כן תגדל הטובה שתצמח מן ההשקעה למדינה.**

לא קל לזרוק מבטד לחלון שקרים מופנמים, שלבשו במשך דורות איצטלה של קדושה. אך האוויר יהיה צח יותר כאשר יטוהר מפגרים רעיוניים. רק אז אפשר יהיה להיווכח אילו ערכים מערכי האתמול עוֹרם חיים וגושים, ומסוגלים לחפרות את חיינו גם מחר.

צ'חלה אברהם וילדיה

בבוקר, הזמין לכאן תיירים

בלתי-פוסק ובטנם הומה מרעב. זה זמן רב לא אכלו דבר מלבד לחם ותה. שיקחו פעם את התיירים לא רק לבית הועד הסועל. שיביאו אותם למעברת קרית אונו, לצריף 754. זה מקום שאלוהים שכח אותו, התייחסה אחותה של צ'חלה במרירות. הרעש בחצרות המעברה נפסק. הילדים חפ' סיקו את משחקיהם, נכנסו לצריפיהם לאכול ארוחת צהרים. רק בחצר צריף 754 לא נפסק הרעש. ששת הילדים לא נכנסו לביתם. בשבילם לא היתה ארוחת צהרים.

דרכי אדם

ובואתו של משיח

בתקופה בה היה מקובל לחשוב כי המשיח יבוא רכוב על חמור לבן, לא נשקפה כל סכנה למשיחים עצמם. אולם מאז תפסה המכוננית את מקום החמור, הפכה המשיחיות מקצוע מסוכן. לציון נמני, המוכר יותר בתור המשיח מבנאזי, לא היתה סימפטיה מיוחדת למכרז ניות. לא היה לו כסף כדי לנסוע באוטובוס. בבוקר רגיל של יום שישי אחד קם ח' משיח, סירק כסגול את רעמת שערו באצבעות ידיו, יצא את ביתו כדי לבקר את אמו הזקנה. בדרכו הספיק לרוקן לתוכו בקבוק קוניאק חריף, קנה בקבוק כמתנה לאחותו. אך אותו בוקר קודר לא נחה עליו רוח הנבואה. הצרה קסנה של אמו הרחיבה את דמו, תוא התרגו, צעק בקולו, "די, גמאס לי הכל, זה חיום האחרון בחיי". הוא לקח את הבקבוק, טרק את הדלת בדמיקה חזקה. יום חריף. בבית אחותו הרגיש המשיח יותר טוב. הוא אהב לשחק עם הילדים, דיקלם עליהם פרקי תהילים שלמים.

לפתע תקפה אותו שוב מרה שחורה, כעס בלתי-עצור אשתלט עליו. הוא לקח את בקבוק הקוניאק שהביא כשי לאחותו, ניפץ אותו בכוח רב על השולחן, יצא את הבית. ברחוב, בין המוני האנשים, הסתך בדרישותיו. עניו יקוד מחימה ומרוב חשק. כאילו ציפה למשחו מיוחד, החזיר בלב שומעיו את ההכרה כי הגיע יום הדיון. עם רדת הערב אפסו כוחותיו. חשבת נכ' נסה וצוין, שהספיק לעקרונות התורה, לא רצה לחלל את השבת. במקום לנסוע לביתו ברחובות החל ללכת לבית-כנסת בצפון תל-אביב, בו נהג לישון באין לו ברידה אחרת. **משוגע בכוחה תחילה.** המשיח, ש ידע כמעט שלושת-רבעי התנ"ך עלי-פה, כבר הורגל למחשבה שהאנשים חושבים אותו ל-משוגע. למרות היותו בעל פיקחות בלתי-רגילה התנהג לעיתים בכוחה תחילה בצורה מוזרה. "אני מתנהג בכוחה כמו משוגע. אני רוצה שהאנשים יחשבו עלי כך", הסביר. קבוצת ילדים, שנטפלה אליו בדרכו לבית-הכנסת, לא יכלה להעכיר את רוחו. לפתע, בעת שחצה את הכביש, שמע חריקת בלמים צורמת. לאחר מכן איבד את הכרתו. כך שכב בלי הכרה כל הלילה. למחרת בבוקר מצאוהו שוכב על הכביש, בתוך שלולית דם גדולה. כאילו ידע בבוקרו של יום את המצבה לו, נמנע בחוס חשדירות, ושיתוק תקף אותו במחצית גופו.

חינוך

אורי הגייג"י בבית-המשפט

על לוחות המודעות ובאולמות התיאטרון בכל רחבי הארץ, השתוללה השבוע מערכה חינוכית, בעלת אופי בלתי-חינוכי לחלוטין. זה מול זה ניצבו תיאטרון תילון והתיאטרון לילדים שליד מרכז המורים והגננות, המתחרים ביניהם על קהל הצופים הצעירים. התיאטרון לילדים הבטיח ללקוחותיו לקח-תם על גבי מזגן השלוש אל הירח. במודעות הבטיחו המורים והגננות להראות לילדים את "ההצגה הגדולה ביותר שנכתבה אי פעם: דוד וגליית". מנהלי תילון, הבמאי מנחם גולן ועורך דבר לילדים אוריאל אופק, הציעו מצידם ללקוחותיהם טיסות חינוך לאילת, מתנות מי נעלי פיל ותשורות מבית-החרושת פאסי פאס לגומי לעיסה.

עקרונות הצדק. בישראל אין חוק ה' אוסר על כל אדם להציג הצגות לילדים, להגריל טיסות, לחלק תשורות, לשלוח יל' דים לירח - אם רק המועצה לביקורת סר' טים ומחזות תאשר את תוכן הצגתם. המוע' צה מאשרת כל טקסט המוגש לה, ובלבד שלא היו בו הצגות-מחשף, רצח בדם קר, אלימות בלתי-מרוסנת או גרוי מיני מוגזם. שני התיאטרונים יכלו להמשיך להילחם על כספם של הורי ילדי ישראל ללא הפ' רעה. אולם תיאטרון הילדים החליט להעביר את המלחמה מלוח המודעות אל אולם בית המשפט. "אורי הגייג"י הוא רכושו של ה' תיאטרון לילדים", טענה הגננת לאה גיחון מרגלית, בהצהרה-בשבועה שהגישו לשופט המחוזי אליעזר מלחי. "לפי מיטב הבנתי ואמונתי הננו זכאים לסעד גם מטעם עק' רונות הצדק והישר", המשיכה, בבקשה ל' הוציא צ'ימניקה נגד ההצגה.

אנשי תילון פנו לעורך-הדיון שמואל תמיר, יצאו בהאשמות נגדיות, בהצהרה בכתב ש' הגיש מנחם גולן לבית-המשפט: "התיאטרון לילדים חדל למעשה להתקיים מזה שנים. אולם מאחר שגוף זה נהנה משחרור מכסים, לפיכך משאיל מרכז הגננות את שמו לאמרי גנים פרטיים, להעלאת הצגות שונות תמורת תשלום של עשרה אחוז מהכנסות ברוטו של הצגות אלה".

ההאשמות היו חמורות מאד: השתמע מהן כי מוסד ציבורי מרמה את האוצר. לחיזוקן סיפר גולן: "כשהצגתי את אורי הגייג"י והצגות אחרות בתיאטרון לילדים, הייתי עושה זאת עם הלהקה שלי. הייתי קונה פשוט את שם התיאטרון ומשלם ללאה גיחון, לחשבון על שמה הפרטי באחד הבנקים, חמישים אחוז מן ההכנסה גטו".

דרכי חיים

צריף 754

שאל אברהם, 14, חזר מבית-המשפט. זה עתה הוציא השופט צ'ימניקה נגד אמו. ב' ביתו במעברת כבר אונו בכר חמשת אחיו, חסרי-לבוש ורעבים ללחם. שאל ישב וכתב

ביניהם המנגנונים המפלגתיים השונים, ה' מאורגנים בשבוע קופות-חולים מפלגתיות או מפלגתיות. "הצגה, את עניני הבריאות של 1,215,000 נפש. הלוחות בחבורה, קופת-החולים של ההסתדרות הכללית, מוציא לבדו 68 מיליון ל"י בשנה, ובכלל זה גרעון של 5 מיליון.

אולם התיאבון דבר עם האכילה. ישנם בארץ עוד למעלה מחצי מיליון נפש, שאין לזרוע המפלגתית כיום שליטה על בריאותם. מזה כמה שנים יושבים ראשי קופת-חולים על מדוכה זו, מטכסים עצה כיצד להתגבר על התקלה.

כאשר קמה הממשלה הנוכחית, בה שולי טים אנשי ההסתדרות, צץ הרעיון הנכון: תחת הסיסמה הפופולרית של ביטוח רפואי כללי במדינה, תחולק האוכלוסיה בין המפ' לזרוע המפלגתית של הממשלה נקבע הדבר בפירוש: הביטוח הלאומי יבוצע באמצעות קופות-חולים עצמאיות.

רפואה בלתי-מנועת. לפני חצי שנה הגיעה הממשלה סוף-סוף לשלב הביצוע. הועדה שהוקמה קיבלה את המינוי לא משר' הבריאות המפ"מי, שהוא לכאורה אחראי ל' עניני בריאות, אלא משר'העבודה המפ"מי, שאין לו שום שייכות לכך - זולת זאגתו לאינטרסים של ההסתדרות והמפלגה. בראש הועדה הוצב האיש הנכון: יצחק קנב (61), יליד קרים, איש קופת-חולים הכללית בתל-אביב.

מן הרגע הראשון ידעה הועדה לאן פניה מועדות: לחלוקת כל האוכלוסיה בין קופות-החולים המפלגתיות. תוך חצי שנה עובדה בתור-יחידים טכונות שקויה הכלליים כבר גובשו סופית. לפיה יהיה חייב כל אדם במדינה להשתתף אל אחת מקופות-החולים הקיימות (תצפית העולם הזה 1067) שמספר חבריה יגדל, בצורה זו, ל-1,650,000. נפש הרווח של המנגנונים המפלגתיים יהיה עצום. תקציב של כ-155 מיליון ל"י יעבור תחת ידיהם, אם בצורת מסי-חבר ישרים ואם בצורת מענקים ממשלתיים. אלפי עסקני מפלגות נוספים ימצאו משרות נוחות ב' מנגנונים המוגדלים, ואילו המחלה הכרונית של המדינה - שליטת המפלגות על חבריהן - תחמיר עוד יותר.

הסובלים העיקריים: הרפואה הפרטית, ש' תאבד את הפרקטיקה שלה, והרוקחים ה' פרטיים, שלקוחותיהם יקבלו את תרופותיהם בבתי-המרקחת של קופות-החולים.

תצלום רנטגן. המתכון כולו יהיה מלאכת-מחשבת של רוקחות מפלגתיות. כאשר תתפרסם התוכנית, ערב הבחירות, תעשה רושם מפואר ומתקדם. מדינת ישראל, כך ייאמר, הגיעה לרמתן של המדינות המתקדמות ביותר בעולם, כמו בריטניה.

רק בעלי עיני רנטגן יבחינו כי אין זה ביטוח ממלכתי כלל, אלא חלוקת-שלל מפ' לגתית, בעזרת כלי-הכפייה הממלכתיים. ה' תוצאה הסופית תהיה הריסת הקופות ה' קטנות, וקביעת מונופול מוחלט של קופת-החולים הכללית, מוסד מפלגתי מובהק בעל זכויות ממלכתיות.

שאל אברהם כותב לשר

"אנא, החזירו את אמי..."

יחסי חוץ

כור בודד במוזקה

דגל ישראל התנוסס השבוע בין עשרות דגלים אחרים, ברחבה שלפני הקונסרבטוריון במוסקבה. מתוך ההיכל המפואר בקצו צלילי מוסיקה קלאסית. חזרות שוטפים, גליונות נייר לבנים בידיהם, נחפזו מחדר לחדר. כתב בתוך גוללה על חזית הבניין הסבירה את התכונה המיוחדת: "תחרות עולמית של כנרים ופסנתרנים על-שם פיוטר צ'ייקובסקי, מוסקבה, 1958".

מישראל בא למוסקבה, כשנרתיק הכינור בידו, משה מורביץ, 27, אחד ממוסיקאים המצטיינים של המדינה. מורביץ היה אחד מעשרות מוסיקאים ישראלים צעירים ש' נענו להזמנתה של ההעדה הבינלאומית ב' ראשותו של דימטרי שוסטאקוביץ. הועדה שיגרה את הזמנתה לפני חודשים אחדים, לפי כתובתה של תנועת הידידות ישראל-ברית המועצות בתל-אביב, הנוסח למכ"י.

הזמנה שימחה את לב עסקני התנועה. בעצם הראשונה הוזמנו מוסיקאים צעירים מישראל לתחרות הבינלאומית החשובה. ב' שעה שמזכיר התנועה מסר את הידיעה ל' עתונתו, התקשרו פעילים אחרים עם משרד' החינוך, ביקשו מפקידיו להרכיב חזרת מבחן למועמדים לנסיעה.

עצות מחוקרים. עד מהרה התברר כי משרד החינוך אינו הכתובת היחידה למבחן מוסיקאים צעירים, הרוצים לצאת לתחרות במוסקבה. המועמדים לנסיעה הוזמנו לכתובת אחרת לגמרי, חינוכית פחות. במשרד הבטחון ובמקומות מפגש אחרים, נחקרו הכנרים ר' הפסנתרנים על תולדות חייהם, צידו בעצות ידידותיות, לבל יצאו לדרך הארוכה. בחלק מן המקרים הוסבר למועמדים כי יתכן ויאבדו את מקום עבודתם. הסברות אלה נח' בהפגנת בקיאות מעמיקה בתוכניותיהם ב' עבר ובעתיד.

ההסברות והעצות של היועצים התקיפים, שלא הציגו את עצמם בשם אף באחד מן המקרים, עשו את שלהם. למוסקבה יצא רק מורביץ, חניך השומר הצעיר, לשעבר חבר משק בית-אלפא, שהחליט להסתכן ולנסות לזכות באחד המקומות המכובדים בתחרות החשובה. השבוע התפרסמו תולדות חייו ותמינתו בליטרטורה נוסח, בטאונה של התאחדות הסופרים הסובייטים.

תעודות המכתב הנעלם. לא היתה זו הפעם הראשונה שיד מסתורית מתערבת באופן פעיל בנסיונות להקט את הקשרים, ולו רק התרבותיים והחברתיים, בין ברית המועצות למדינת-ישראל.

פרשה אופיינית לא פחות היתה הר-ית הז' נתנו של הכנר הסובייטי היהודי הגדול דוד אויסטראך, אשר התזמרת הפילהרמונית מנסה לשאף לארגן לו מסע הופעות בישראל. הודמנות טובה להסדיר ענין זה התגלגלה לידיה של הנהלת התזמורת, כשהוזמן משה ("מישה") אידלברג מעסקני תנועת הידידות, לחגיגות 40 השנה למהפכה בברית-המועצות. מיהה המעוררה בחיי התרבות והאמנות ב' ארץ, והמכיר אישית את מנהלי התזמורת, הסכים לנסות ולספל בהזמנתו של אויסטראך. "קבלתי יפוי-כוח מהתזמורת להזמין את אויסטראך או מוסיקאי אחר מסוגו, סיפר מישה. "צבי הפסל, מהנהלה, סיפר לי שכבר לפני שנה שלח מכתב בנדון, באמ' צעות השגרירות הישראלית במוסקבה. הוא ביקש ממני לברר מה גורלו של המכתב, ולהמשיך בטיפול".

במוסקבה לא מצא אידלברג כל זכר למכ' תב. הוא ביובו שעות יקרות בשגרירות, לבסוף אמר לו המזכיר הראשון אביעזר שלוש: "לא קיבלנו מכתב כזה".

כנר תחת כנר. בכל זאת פנה מישה בעצמו לחקש, החברה הסובייטית הממשלתית לקשרי-תרבות עם ארצות אחרות, קיבל הס' בר כי בלא פניה רשמית אין לסדר דבר. בתל-אביב, נמשך הסיפור כמו בתעלומה בלשית: הפסל, שהתפלל מאד לשמוע כי מכתבו לא הועיל, פנה למשרד-החוץ. פקידו הגוישר הפנו אותו לנציג ווקס בתל-אביב, שחור באוזניו: "עליכם לפנות למשרד ה' תרבות הסובייטי".

לבסוף, אחרי סבבנות הנהלת התזמורת פקעה, הסכים אחד מפקידי משרד-החוץ ל' הסביר את הצד המדיני של הפרשה: "אין לכם שום סיכויים. עד שמוסקבה לא תזמין כנר ישראלי ברמה אמנותית שהיא, לא נזמין שום כנר סובייטי. צריך להיות שחיון ביחסים בינינו לבין ברית-המועצות". חברי ההנהלה גדלמו מעולם לא הושמעה באוזניהם תביעה דומה, כשהוזמנו לאורגן ברנשטיין או מנחין.

עקרון השחיון הוא עיקר חשוב מאד, כנראה, במדיניות משרד החוץ. כשהגיעה הזמנה גדולה לספרים עבריים ממוסקבה, סירב משרד-החוץ לאשר את ההספקה: "אם הסובייטים יתחייבו למכור את הספרים ב' חנויות, נמכור להם". הסיבה האמיתית ל' סירוב המזור: משרד-החוץ אסר הכנסת ספרים סובייטים לישראל, בתירוף ש"ברית המועצות אינה קונה ספרים מישראל". עכ' שיו, עם בוא ההזמנה, מצאו הפקידים ה' חרוצים תירוף חדש לעקרון המשמש נר לרגלים: להפריע בכל מחיר להסבת היחסים בין ישראל לברית-המועצות.

השבוע, התברר כי היו אלה תירוצי-סרק בלבד. אחרי לחץ אדיר של פרופטורים ב' אוניברסיטה ובטכניון, סופרים ואנשי תיאטרון, נאלץ משרד-החוץ לאשר יבוא ספרים סובייטים לישראל. בברית-המועצות לא הת' חילו עדיין למכור ספרים עבריים בחנויות.

מיעוטים

מה דוחף סופרים?

המשוררים והמשכילים הערביים, שהת' כנסו לפני חודשים באולם אמפייר הנצרי (הנוסח הוא 1061) עוררו נדבם את המת הממשל הצבאי והמחלקה הערבית של ה' הסתדרות. אנשי מחלקה זו הפעילו לחץ רצוף נגד משתתפי הכינוס, דרשו מהם להסתגל ממנו. אך המסע דעך מבלי להשיג את מטרתו.

לפני שבועיים הופתעו אותם צעירים לקבל הזמנה, מודפסת על נייר המכתבים של ה' הסתדרות הכללית של העובדים העבריים. המחלקה הערבית, מזכיר המחלקה אליהו אגסי הוזמנים לאסיפה של סופרים, משוררים ומחזיקי עט, למען קיום והידוק קשרים עם המחלקה הערבית בהסתדרות. היתה זו הזמנה בלתי-צפויה, כי המוזמנים התרגלו ברובם לראות במחלקה הערבית גוף שאינו מגלה כל אהדה לשאיפותיהם, ואשר שבוענו בשפה הערבית יצא לא פעם בהת' קפה נגדם ונגד ארגונו.

פרס למצטיינים. השבוע, כאשר הת' כנסו בכניי היצו הפועל בתל-אביב, קיבל את פניהם אליהו אגסי בלבביות. בנאום ש' ארך שצ' והציג, הסביר להם המזכיר מה הם המניעים הוועפים סופר לכתוב: "ההשפעה הכספית המוחשית, וההשפעה הרוחנית הרג' שנית". וברור הוסיף: "לכם הבחירה".

הסופרים לא ידעו למה בדיוק התכוון ה' מזכיר, כי המלה "מאה" הערבית יכולה להיות גם כסף וגם חומר. אגסי לא השאיר זמן רב בספק. "המחלקה שלנו מצטערת על שלא יכלה להתפנות עד כה לדון בבעיותיכם", הצהיר. "כיום אני רוצים לעמוד אתכם ב' קשרים יותר הדוקים. הקמנו ועדה שתחליט להעניק פרסים בסך שלושת אלפי לירות, לשירים ולסיפורים מצטיינים בערבית". התנאי היחיד: "שהיו נוגעים לבעית ה' עשור הראשון של המדינה".

מאמרה

איזה ואיפה

האורח החשוב הופיע במערכות עתוני הערב, וחקא בשעות העבודה הבורעות ביותר. הוא הסתגר בחדריהם של העורכים הראשיים, יצא מהם כשהוא מלחה בחיוף אדיב ובלחיצת-יד חברית: "הכל יהיה בסדר". אמרו העורכים לרמ"ת יעקב נאש, דובר המטה הארצי של המשטרה.

בערב השלים נאש את הביקור במערכות העתונים היומיים. בפי הקצין נמוך הקומה, אשר השתייכותו המפלגתית הקפיצה אותו במהירות מדהימה מדרגת שוטר פשוט ל' אחת הדרגות הגבוהות ביותר בסולם ה' משטרה, היתה בקשה פשוטה: לא לפרסם את שמה של החברה, הקשורה בפרשת תשלום השוחד לפקידים בכירים של מס' ההכנסה בתל-אביב.

במקום ציון לשבח. קצינים אחרים של המטה הארצי עסקו אותה שעה בהשלמת מלאכת השטשוש. בהודעה שנמסרה לעתונות, נאמר כי "פקידו מס' הכנסה ביקשו שוחד ממנהלי חברה כלכלית מסוימת, שהודיעה על כך בעוד מועד לשלטונות המס, על מנת לתפוס את מבקשי השוחד בשעת מעשה".

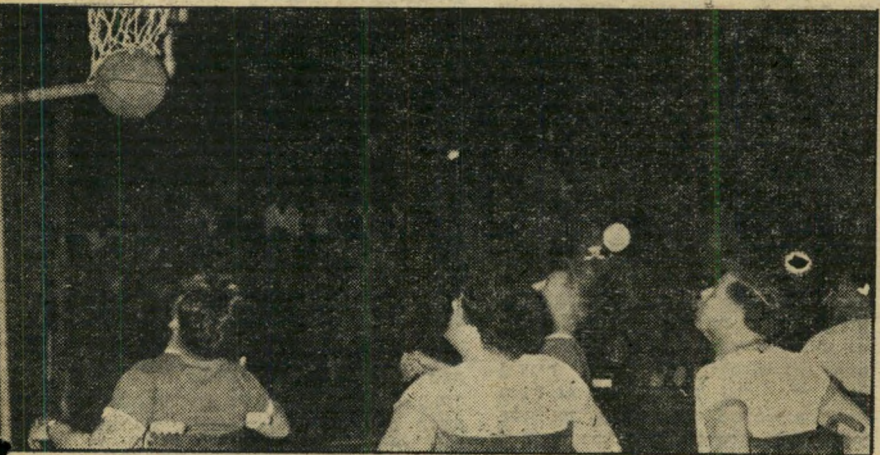
מעשה פאטרוניס כזה ראוי לציון. אולם מנהלי החברה הכלכלית המסוימת, שקשריה הכלכליים עם משטרת ישראל אינם מוטלים (המשך בעמוד 14)

• בניגוד לשמועות שנפוצו בחוגים כל' כללים, הוברר מיד כי חברת י. מ. סחרוב ובניו אינם קשורים בפרשה זו.

משותקי ישראל הלהיבו זו הפעם הראשונה כדורסל על

שתי הקבוצות ערוכות ומוכנות לתחילת התחרות. 12 השחקנים חולקו לשתי קבוצות, לפי חלוקה של איזורי המגורים. קבוצת רמת-השרון (ימין) פיגרה במהלך המישחק, זכתה בדקות האחרונות בנצחון (16:17) ובגביע שר-הבטחון.

כדור בסר! את רוב הקליעות לסל מבצעים המשותקים מקרוב. הם מתקרי בים עד מתחת לסל, ורק אז מנסים לקלוט. לפי החוק שנחקק במיוחד למישחקים כאלה, מותר להם לצאת הקטן מחוץ למגרש, ואין זה "חוצץ".

דממה דקה השתלטה על איצטדיון הכדורסל של הפועל בחולון. על המגרש המואר הסתדרו, זו מול זו, שתי הקבוצות היריבות. השחקנים העיפו מבט עצבני לעבר קהל הספורטאים ובני המשפחות, שחיכו להתחלת המישחק הפומבי הראשון בין שתי קבוצות של משותקים.

משה פלד, יליד פולין בן ה-34, העיף מבט נוסף באשתו שישבה בין הקהל, שאל בהת' רגשות את חברו לקבוצה יואל זינגר: "איך יסתכלו עלינו כשנתחיל להסתובב עם ה' עגלות שלנו?"

החששות לא היו מוצדקים. כי ברגע ש' השופט שרק את שריקת הפתיחה, ועשרת הנכים על עגלות העץ שלהם החלו לדרוף אחרי הכדור ולקלוע בו לסל, לא ניכרה כל נימה של רחמנות בצופים. הם התייחסו אל השחקנים כאל ספורטאים. כאשר אחד מהם נפל מעגלתו, מרדיפה מהירה מדי אחרי הכדור, לא ריחם עליו איש. מישהו אף קרא לעומתו: "היי חבר, יש לך עדיף מרץ!"

הפתרון: תנועה

באמריקה ובאירופה, הפך ספורט המשותקים חלק בלתי-נפרד מן ההחי הספורטאי הכללי. מדי שנה אף מחקיימת אולימפיאדה של משותקים, בה מתחרים משו' הקים מארצות רבות בענפי ספורט שונים — החל בשחיה וכדורסל, וכלה בקליעה למטרה. אף בענפי האתלטיקה-הקלה מתחרים ה' משותקים, בעיקר בהטלות והדיפות למיניהן. הצעד הראשון בכיוון זה נעשה לפני עשר שנים בבריטניה, עלידי דיר גוטמן, אנגלי-יהודי ממוצא גרמני. מתוך טיפול בשותקי מלחמת העולם השנייה, מצא הרופא כי אורך החיים הממוצע אחרי הפגיעה, הוא שלוש שנים לערך. כי הפגיעה בחוט השדרה, ה' משתקת את חלקו התחתון של הפצוע, מר' תקת אותו למיתו או לעגלתו, מביאה בעק'

מן הצד חוזים חיים זנזורי ואש' תו, במשחק הגמר בכדורסל על גביע המדינה בין מכבי והפועל ת"א.

קהל בהופעה מרתקת אל גלים

בזמנה לניחן הדרגתי של חלקי הגוף הבריאים ולזיהום, אשר אין הרופאים יכולים להתגבר עליהם.

ד"ר גוסמן החל מעסיק את המשותקים בסוגי ספורט מסוימים, בהם יכלו הזרועות והחלק העליון של הגוף ליטול תפקיד מלא. פעילות זו מנעה מהם השמנה, החזירה אותם שוב לחברה, יצרה מיפגשים בינלאומיים של משותקים.

★ ★ ★

דייקנות של שער

ב ישראל החלו המשותקים לעסוק בספורט לפני חמש שנים. שלושה נציגים נסעו מטעם משרד הבטחון לאולימפיאדה של התקיימה באנגליה, חזרו ארצה מלאי התי להבות. הם החליטו להקים קבוצה משלהם. ברחבה בית החולים בתל-השומר הותקן מגרש כדורסל מיוחד, בעל סלים נמוכים, המתאימים לאפשרויות התנועה והמישחק של המשותקים.

בתחילה לא עזרו גם הסלים הנמוכים; השחקנים לא הצליחו להחדיר אף כדור אחד אל תוך הרשת. היה צורך באימונים ממושכים, כשהשחקנים חורקים שן ומאמצים כל שריר בכוח רצון עילאי, כדי שידעו להתנועע על המגרש. אולם לא היה זה בשבילם עניין של שעשוע ובידור זמן; הספורט הזה היה פירושו בשבילם בריאות ועוד נתח של חיים. לאט-לאט למדו לשלוט על שריריהם ולשחק, הכדורים החלו נשחלים בסל.

עתה אפשר לראותם מופיעים, בדייקנות של שער, פעמיים בשבוע לאימונים במגרש המיוחד בתל-השומר. הם מגיעים אחד אחד במכוניות המיוחדות שנקנו עבורם על-ידי מחלקת השיקום של משרד הבטחון, עוזרים אחד לרעהו להוציא את עצלותיהם, לובשים את תלבושת הספורט שלהם ומתחילים לזרוק את הכדור לסל.

בקיץ, נוסף לכדורסל, עוסקים הם בספורט שני: שחיה בבריכה. כמה מהם הגיעו כבר להישגים בלתי-מבוטלים, ובאולימפיאדה ב-בריטניה זכה אחד מהם במדליית זהב.

רובם המכריע של משותקי צה"ל הם נכי מלחמת העצמאות. עירוני, חברי משקים, חקלאים, בעלי מלאכה, עולים חדשים — הם נפצעו בחוט השדרה, והקשר בין מרכזי העצבים במוח לבין אברי הגוף נותק. במשך חודשים ארוכים שכבו בביתן 19 בתל-השומר, כשהיאוש וחוסר-האמון גוברים בי לבם. היה דרוש מאמץ מסור וממושך של הסגל הרפואי ומחלקת השיקום — ולפעמים גם מאבק מרדני של הנכים עצמם — כדי שיעזבו את הבית ויצאו להתמודד עם החיים, התמודדות לא פחות אכזרית ולא פחות מייאשת.

י"ד מהמגרש. מכונאי מיוחד טיפל במהירות בעגלות הניזוקות, איפ" שר לשחקנים לחזור מיד למשחק. חוקי משחק הכדורסל למשותקים דומים לחוקי המשחק הרגיל, שונה רק לשם נוחותם של הנכים.

מגרש הכדורסל בחולון, יכול היה משה להדגים בפני הצופים משחק מהיר להפליא, אשר כלל כמה צירופים וטכסיסים בריאים בהחלט. בתום המשחק, בו גברה קבוצה על חברתה ב-16:17, ניגשו שחקני מכבי תל-אביב לברך את הספורטאים על גלגלים. לפתע נשמעה קריאתו של אחד הצופים: "הלואי ונבחרת הכדורסל הבריאה של ישראל תצי ליח להגיע לרמה כל כך יפה!"

קיבל דירה ברמת השרון, שנבנתה במיוחד כדי שיוכל להסתובב בה בעגלתו. כאשר הוקמה קבוצת הכדורסל, בהדרכתו של ח' רופא המקומי ד"ר רלף ספירא, חניכו של ד"ר גוסמן האנגלי, מיהר פלד להצטרף אליה. במהרה הפך אחד מעמודי התווך של ה-קבוצה, נמנה עם הנבחרת שיצאה לאולימפיאדת המשותקים. כאשר הופיע במוצאי-שבת האחרון על

רגע דומה בדור חוזר מהסל גרם להתנגשות בין העגלות. השחקנים לא חסו על עצמם, הם התנגשו בכוח כדי להשיג את הניצחון. שחקן, שעגלתו ניזוקה,

היו גם סצועי תאונות, כמו משה פלד, עובד חיל החימוש של צה"ל. הוא נסע בליל גשום בקומנדקר מירושלים; לפתע עק סה אותו מכונית, פנתה בתודות לימין הכביש. סלד לחץ על הבלמים, הקומנדקר התהפך לתעלה. כאשר התעורר משה בבית-החולים, נודע לו כי נפגע בחוט השדרה. הטיפול בו היה מהיר יותר מזה שניתן למשותקים הראשונים מקרבות תש"ח. פלד

אהבה יותר מכולם התרגשו קרובי המשותקים, שחזו במשחק במתח רב, קראו קריאות עידוד ליקירי הקהל הזר שצבא סביב למגרש, התלהב אף הוא. הם ללא הפסק.

ידידות שני שחקנים מקבוצת רמת-השרון, שהם גם תושביה של אותה מושבה, שזכו בניצחון ובגביע שתרם על-ידי שר-הבטחון, יורדים חבוקים ומאושרים מהמגרש.

התלהבות לאחר המשחק נתקבלו הי משותקים בהתלהבות על-ידי מכיריהם, שחיבקו ונישקו אותם לעיני הקהל הנרגש.

ערב לפני כן שכבה נירה (ימין) לישון במאהל אוהלי הסיירים, שהוקם על ידי קבוצתה בשעות הצהריים. למחרת, עם היתן אות ההשכמה בשלוש לפנות בוקר, נעלם המאהל תוך חמש דקות, הועבר למקום התחנה הבאה של הצועדים.

העולם הזה" מלאה ברגל את קבוצת עלמות ב

בין פרחים ומבסי הערצה, צעדו 37 קבוצת

אמא'רה! צועקת תוך כאב שזנקו לטיפול רפואי חילות אלה חותקנו אמבולנסים מיוחדים

המפקד הקטן סוקר במבטו את חילות, לפני צאתן לדרך. "להוריד את החיזוק, ולחטתכל לחזית", פקד.

מלכת היופי של המכביה, אילנה פלקוביץ' החיפאית, מוצאת זמן, גם בצעדה, לטפל בשמרה הבלונדי חארך.

נירה הבלונדית חסובת הגוף מוכנה לקראת המצעד הגדול. למרות שזו השנה הראשונה בה משתתפת נירה בצעדה, לא השפיע עליה הסאטן הגדול. ביום השני לתחילת הצעדה, מלאו לנירה, ילידת גבעתיים, 21 שנים, וכבר הספיקה לטייל הרבה בארץ.

מצאיישבת. הקהל באיצטדיון חולון עקב במתח אחרי משחק-הגמר על גביע המדינה בכדורסל. ברגע המרתק ביותר קמה נירה ברוש, שיפרה את תסרוקתה, והודיעה לחבריה "די, אני כבר צריכה ללכת לישון." עוד לפני יום לא היתה נירה הבלונדית חסובת-הגוף מועזה לותר על מאורע ספורי טיבי כה מרכזי, אך הפעם היתה לבוגרת המדרשה לחינוך גופני, ושחקנית הכדורסל המצטיינת, סיבה מספקת לותר על סיומו של המשחק: בעוד יום עמדה להתחיל את צעדת ארבעת הימים.

בצריפה במחנה ישבו אותה שעה 21 בנות הקבוצה, חיברו במאמץ משותף רשימה ארוכה של שירי-לכת. הרשימה הגיעה למאה וחמישים שירים, ושם נעצרה. "זה לא מספיק, אם רוצים לקחת את המקום הראשון צריך יותר", אמרה שושנה, מפקדת המחלקה, שבאה לדאוג לכיבוי האורות. תוך 15 דקות גדלה הרשימה ל-250. הבנות כיבו את הילות ושכבו לישון.

נירה התהפכה על צדה. "איראפשר לישון היום", שמעה את חברתה לוחשת בשקט. "אין דבר", הרגיעה אותה נירה, "מחר נתחיל ללכת וכשמתחילים, זה הולך מצויק." הן שתים נרדמו.

★ ★ ★
שיר ושירי-גמול
הכביש רץ מתחת לרגליים. בעוד דקות מספר יתחיל החמסין הגדול. הבנות הרי חיבו צעד, עברו בספיד עצום קבוצה אחרי קבוצה. איש לא העז לחשוב אפילו שבנות נחיל דרום יצאו אחרונות. הן הובילו בראש הסדר הארוך, כשהגורגות מתחילים להצטרף. הן כבר צעדו חמש שעות, ועוד לא שרו שיר אחד פעמיים.

קבוצת בנים מבוסתן הגליל הצפוני עברה את הבנות. "בואו נמתח קצת את הבנות", קרא בחיך ארסי מנשקה השמן. הקבוצה פתחה בשיר מיוחד, מוקדש לבנות הגח"ל: באח סתנייה אל חחורש לטייל לבד יצאת. ארבעת שם כיתורת, בחורים זקופי קומה.

ביוק הסחרת היו הגיבורות האמיתיות — סוליות הנעליים הסבלניות. ניידת מיוחדת של 12 סנדלרים הוכנה באופן מיוחד לטיפול מידי בכל נעל שלא החזיקה מעמד. תיקון מהיר של נעל פגומה מונע סבל הנגרם משפשוף הנעל בעור.

הצועדות של נח"ל דרום בצמדה הרביעית דרך גבר

דרום פשוט הגיעו לפני הזמן המותר. אם תיכנסנה לנקודת הסיום, לפני הזמן המינימלי המוקצב להליכת 30 הקילומטר, תיפסל ה"קבוצה."

★★★ חלק בעולם הבא

הצעדה התחדשה. הזיעה ניגרה בי זרם קולח. הרגליים עייפות, החגור העיק על הגב, נדבק מזיעה. המימיה שקשקה, אך למרות החמסין אף אחת לא שתתה. עוד שלושה קילומטר והיום הראשון יסתיים. "להרים את הראש יותר גבוה, עוד לא הפסדנו בשום מלחמה," דירבנה שושנה את מחלקתה. "יותר לאט, יותר חזק, יותר בי מרץ, יותר יפה." אחת-שתיים-שלוש-ארבע, והופ-הופ-הופ! קולה של המפקדת היה רחוי גאחה. גם השופטים התפעלו מהבנות של שושנה.

לפתע התנגשו הרגליים אחת בשניה. צלם העולם הזה נדחק בין הבנות, ניסה לצלמן במצב משונה. הבנות לא התרגשו. הרי בש"ביל נקמות באנשים כאלה ערכו רשימה של 250 שירים:

מי שקורא את העולם הזה
אין לו חלק בעולם הבא.
אך מי שקורא את העיתון ורעים...
יש לו בעולם הבא שני חלקים.

הבנות התקרבו לקו הסיום. מרחוק נראו אהלי הסירים הקטנים. החגור חדל להעיקן. הצעידה לא קשה. השירה לא נפסקה. עבר עוד יום.

• מינימום: שבע שעות; מקסימום: עשר שעות.
• עיתון תנועת הנוער הדתית בני עקיבא.

שלושה הראשונה: "פשוט מאוד — רביסרן על סמלת" הצועדות פרצו בצחוק. 0:1. את נחל דרום אין מנצחים בקלות.

★★★ מדוע פורק הפלמ"ח?

ה' לו שופט, כאן שופט שתיים בועז. "כאן שופט, כאן שופט שתיים בועז. איך אני נשמע? עבור."

"כאן שופט, אתה נשמע היטב, עבור." "כאן שופט שתיים בועז, אנחנו מגיעים לבאר טוביה, הולכים מצוין, לבנות מוראל גבוה, מה נשמע אצלכם, עבור." קבוצות הבנות הראשונות החלו מגיעות לנקודת הסיום. בצדי המדרכה עמדו עשרות משפחות — ילדים עם תפוזים, נערות עם פרחים אדומים. לפתע הגיעה הפקודה לעצור: אסור להיכנס לכפר. הבנות התיישבו בצדי הדרך, הרימו את רגליהן על התרמילים — שיטה בדוקה להחזרת מחזור הדם.

על הכביש עבר טרקטור נהוג בידי חקלאי זקן. "הוא לא מזכיר לכם את בן-גוריון?" שאלה מישהי. "בטח, הוא דומה לזקן בשדה" בוקר כמו שתי סיפות מיס". ואו פרץ מאליו השיר:

לא, לא, לא נשכח
אין שפירקו את הפלמ"ח.
נדד לשדה בוקר
נתפוס את החבר,
נמנור את החשבון
עם שר הביטחון.

מזל של הזקן, שהוא דמה לבן-גוריון. אחרת אין לדעת מה היו מסוגלות לעשות הנערות באותם רגעים של מצב רוח. "מה קרה?" רטנה אחת, "יש פשפשים בתוך ה"כפר שאסור להיכנס!" לא, לא היו בכפר פישפשים. צועדות נח"ל

הבנות לא נשארו חייבות, פצחו בשיר תגמול: היא יורדת כל יום אל חים, על גופה מתוח בגד ים. בגד ים מניילון הוא שקוף, ורואים לה את הגוף.

★★★ מה זה סמלת ראשונה?

ב פינת הדרך עמד גימ מוסדה. "בנות, להאיש את הקצב. להרחיב צעד. הרם ידיים בגובה הכתפיים. אפישתיים-שלוש-ארבע! והופ-הופ! נח"ל, ועוד פעם נח"ל!" שושנה נתנה פקודות בקצב — מתקרבים לגיף הבקרה, צריך לעשות רושם.

הבנות הלכו מצוין, אף אחת לא נפלה. "אם נלך ככה עד הסוף, עוד יכולים לשלוח אותנו להולנד," המריצה שושנה את הבנות. "אבל את כבר לא תספיקי," השיבה גירה.

שושנה, סגן-משנה גבוהה ורוזה, באמת לא תספיק. היא רצתה לעצור השנה בין הבודדות, אך לא ניתן לה. "את משתחררת יומיים אחרי הצעדה," אמר לה המגיד, "לפחות תשאירי עוד מזכרת נעימה. תאמני קבוצה של בנות."

שושנה יודעת לאמן. מאז גמרה את קורס הקצינות, עסקה כל הזמן בהדרכה. "כבר נמאס לי לאמן כל הזמן," הודתה, "אבל כשמקבלים קבוצה כזו, נכנס החשק מחדש." השופטים העיפו מבט מחמיר לעבר הבנות. סמלת ראשונה הפליטה בשמחה לאיד: "הן הולכות יפה, אבל נח"ל חוף הולכות עוד יותר יפה." הבנות לא נבהלו מתג השופט. "אתן יודעות מה זה הפלאפל על הפסים של סמלת ראשונה?" שאלה מישהי כי

ת של בנות בימי השרב

היתה הפקודה הבלתי רגילה, בהגיע הצועדות למאהל החניה שחוקס לפי הפתרון הישיל ביותר למנוחת חרגליים.

צועד בסך לפני הדור ה' משיס. אלו שסללו כביי החורשות אותם ברגליהן ני בואן. סנדלים —

נעה הפעם לפני החיי"ח לוח עצמן. במקומות ישוב זכו הצועדות לתגובות שמחה.

זיילות המעטות אמצע הדרך. עבור זירפואה בהם.

במדינה

(המשך מעמוד 10)

בספק, רצו בכל זאת בעילום שם, בצניעותם ובענותם המרובה.

בבית המשפט הוצאו פקודות המאסר נגד הפקידים בחורי-חדרים. הבקשות להוצאת צווי החיסוש והמאסר נגנזו בקופות ברזל, ושופט השלום ישראל דב זוהר נתבקש לאסור כל פרסום בבקשה.

היתה זו הפעם העשירית, בחודשים האחרונים, שקציני מטה גבוהים ביקשו לאסור פרסום שמותיהם של מועלים או עבריינים אחרים, המקורבים למישהו חשוב.

משפט

מכתב מאבא

בין עשרות אנשי נטורי-קרתא, עצורי הפגנות ואוהדיהם, שמילאו השבוע את אולמו של שופט השלום בירושלים, התבלט אליהו וינשטיין, צעיר בן 18, בעל זקן כהה דליל ופיאות מסולסלות. הוא עלה על כל חבריו בהפרצות הסדר ובקריאות הגנאי.

הבחור התפרץ בצעקות, בשעה שעד נשבע על התנ"ך, התחצף אל השופט. הוא הואשם בבזיון בית-הדין, נדון ל-50 ל"י קנס או 40 יום מאסר.

יומיים אחרי המקרה התקבל בלשכתו של השופט מכתב, נושא חותמת-דואר חלי-אביבית. המכתב, שנשלח עלידי אביו של וינשטיין, הסיר את הלואט מעל הסרגיה הישית של הצעיר חמום-המוח.

אליהו וינשטיין לא נולד בין סמטאות מאה שערים-אביו, המפרנס בקושי את משפחתו בת שש הנפשות, ביקש במכתבו רחמים על בנו.

מצצה בגיל שש. בגיל שש עבר על אליהו זעזוע נפשי עמוק. בשעת לילה מאוחרת הועף ממטחו, מהדף התפוצצות אדירה. לא הרחק מביתו העלו אנשי אצ"ל השמימה את בנין הבולשת הבריטית.

אליהו קיבל הלם, לא החלים ממנו במשך זמן רב. הוא היה אילם כמעט שנה, נשלח בהמלצת רופא קופת חולים לטיפול מסיבי אטרי.

כאשר החלים שלחו אביו למוסד נוער בבני ברק. מדי חודש היה האב מפריש 30 ל"י ממשכורתו, להתחזקת בנו במוסד. כשגדל אליהו, החליט למנוע מאביו את ההוצאה הכספית הגדולה, עבר לירושלים.

בני אוכל לחם-חסד אצל נטורי קרתא, כתב האב המיואש, "כמו כל אדם הוא מנסה למצוא תן צניי אדוניו. הכתעפות המחירים (עלית יוקר המחיה) אילצה אותי להשאיר אותו אצלם, אך אם יסכים השופט לסלוח לי, אחסוך לחמי מפי ואשלח אותו לקיבוץ או למוסד, ויזכה השופט לחסדי ה' המשלם מדה כנגד מדה".

מכתבו של האב לא עזר במאומה לנוער, שישב אותה שעה בכלא ירושלים.

כל ישראל

המאורעות החשובים

הספרים מאמריקה, שנרכשו עלידי ישראל במסגרת תוכנית אי.אמ.גי. של מ"י שלת ארצות-הברית, הגיעו לסכום של עשרה מיליון ל"י, במשך שש השנים האחרונות.

... סיכום ראשון של משאל העשור, אשר נערך בין 40 אלף מתושבי הארץ, מראה כי שני המאורעות העיקריים שנבחרו עלידי הנשאלים, הם: ייסוד צה"ל ועליית 900 אלף יהודים אחרים: הסכמי שביתת הנשק וגמר מלחמת העצמאות. ב-18 לאפריל יוגרלו פרסים בין נותני 10 התשובות ש-הרוב יבחר בהן. **... ישראל ומאורקן**

היו שתי המדינות המרחביות היחידות, ש-גענו להזמנת עצרת האו"ם למסור דו"ח על הצורה בה מקדמים חוקי המדינה את סעיפי האמנה של זכויות האדם. **... בית**

קברות קרוב, מלפני למעלה מ-5000 שנה, נתגלה ליד יאזור, עלידי טרקטור ש-עסק בסלילת כביש. נמצאו בו סימנים דר-מים לאלה, אשר נמצאו בבתי-קברות של אחרים של המתיישבים הראשונים באזור.

באר-שבע ... **הוצאות העברה** של מיתקן גזו ייקבעו עלידי החברה המבצעת את ההעברה. דבר זה מסתבר מפסקדין של בית-המשפט העליון, בעירעור שהגיש חב-רת טופרגאז. כאשר ביקש תושב תל-אביבי מהחברה להעביר את המיתקן לדירתו ה-חדשה, דרשה החברה 40 ל"י. הצרכן שילם את הסכום תוך מחאה, דרש בחזרה 35 ל"י, בטענה כי הוצאות ההעברה אינן צריכות לעלות על חמש ל"י.

טל-אריאל

**...זממה בחגך
על ארבע כוסות**

הכוס הראשונה — מן טוקאי לקדוש

הכוס השנייה — טרעל חוק לדגים

הכוס השלישית — אדום עתוק לארוחה

הכוס הרביעית — בריני ולקין לקנוח

כרמל מזורי

מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

רכבות נוספות לחגים

אנו שמחים להודיע לצבור הנוסעים כי לקראת חג הפסח, במשך החג ועד הפעלת לוח הנוסעים הקיצי, תתחזקנה רכבות נוסעים וכן יחולו מספר שינויים בתנועת הרכבות לפי הפרוט כדלהלן:

(א) רכבות נוספות בערבי שבת וחג
החל מערב פסח (4.4.58) ובכל יום ר' וערב-חג אחר תאריך זה, תצאנה רכבות נוספות אלו:

1525	בשעה	מירושלים לתל-אביב
1420	"	מתל-אביב לירושלים
1505	"	מחל-אביב לחיפה
1440	"	מחיפה לתל-אביב

(ב) רכבות נוספות בחול המועד
בחול המועד פסח (ט"ו, ט"ז, י"ח, י"ט ניסן) — 6.4, 7.4, 8.4, 9.4, תתחזקנה 2 רכבות בקו ירושלים-תל-אביב בכל כוון, נוסף ל-4 הרכבות לפי לוח הזמנים הקיים. והרי זמני היציאה של כל הרכבות בקו זה:

1120, 0912, 0650	מירושלים לתל-אביב
1755, 1505, 1348	מתל-אביב לירושלים
0903, 0716, 0603	מחיפה לתל-אביב
1718, 1458, 1115	מחיפה לתל-אביב

(ג) שני זמני צאת הרכבות במוצאי שבת

החל ממוצאי שבת, ט"ו ניסן, 5.4.58, תצאנה הרכבות בשעה אחת יותר מאוחר לעי לוח הנוסעים דלקמן:

2056, 1923	מתל-אביב לחיפה
2122, 1945	מחיפה לתל-אביב

בברכת מועדים לשמחה,
הנהלות רכבת ישראל

כינורות ראשונים

פיים שחורים הלוושה בשמלת קטיפה אדומה,

מלכה רוזנשטיין (שניה מימין) שפרוה לבנה מכסה את שמלת הקטיפה השחורה שלה, והנערה במשקל חיו בין הנערות הבולטות הבולדות בנשף הגאלה.

סוליסטיות

במקהלה החד-יגונית של נשף התזמורת, היו דליה ליטאי שחורת השיער והחיננית (ימין) ונערה בלונדית המדברת רק הונגרית, המנסה לפרוס פרוסת בשריעוף בעזרתו של יוסף לפיד, איש מעריב.

קבאב, ג'אז ותרבות בהיכר

נשף התזמורת הפילהרמונית הכך לוואריאציה בסולם מינורי על נושא הגאלה

קאי המנסה לרכוש בותרים. עורך-הדין מיי כאל כספי, שלא פגש הפעם את הקלינטים שלו, מעמס בן-גוריון ועד ייגאל מוסינאוו, השתעשע בריקודים בחברה עליוה.

מלכה-לה רוזנשטיין, בשמלת קטיפה שחורה ובפרוה צחורה, נראתה אומללה מאוד מ- חוסר כל מתחרות. בתיה לנצט, במחשוף גב גדול, מיהרה לעזוב את הזירה בלחית בעלה המזוקן. כמה סנוניות לא צעירות, בי- שמלות שק וחבית, כמעט והתביישו בזורתן לסביבה. השאר השתעממו.

אולם מה שנראה צנוע ושמרני מאוד, בעיני אלה שהורגלו לתצוגות-הראחה החברתית של ישראל החדשה, לא נראה כה צנוע בעיני האורח הבא מן החוץ. השתומם תייר אמ- ריקאי, באוני ידידיו הישראליים: "או למה אומרים לנו כל הזמן שבשיראל אין מה ללבוש?"

מונית גם מנהלי בית המלון רמת-אביב, ש- אירגנו את המונון. הם התאימו את המחיר- רים לרמה החברתית של נשף הפתיחה, דרשו לירה עבור כוס מיץ, חצי לירה עבור בקי- בוק סודה.

ריחות הקבאב והשישליק שניצלו על ה- מרפסת, הנרות הדולקים על כל שולחן, ומקצבי הג'אז של תזמורת רקודים ליו את המצעד הגדול סביב ההיכל. אלה שבאו בי- חולצות ללא עניבות ובחליפות בהירות, בי- מטרה ליהנות, רקדו בצפיפות. השאר, אשר לרובם לא היה מה להציג, חיפשו אחר כאלה שיש להם מה להציג.

ראש עיריית תל-אביב חיים לבנון לעס פי- תה ממולאת בקציצות קבאב בחברתו של שלום ויסמן, סגן ראש עיריית רמת-גן, חיך לכל עבר כלפי מכרים כמו סינאור אמרי-

שני הנשפים היה כדמיון בין קבוצת כדורגל מהליגה הלאומית לקבוצת כדורגל מליגה בי. כל מי שרצה מאוד להיות בפתיחה החג- גית של ההיכל, להראות ולהיראות, אולם לא היו בידיו הסכומים הענקיים שנדרשו עבור הכרטיסים, בא הפעם להיכל. הכל היה זוהר וחגיגי. אנשי התזמורת, בחליפות הערב ה- שחורות, וזמרי להיט-קאב, בקטעי אופרות מפורסמים ובסצינות מתוך הספר מסיביליה, היו תחליף תרבותי נאה לכוכבי המוסיקה של ליל פתיחת היכל התרבות. השוני הפעם היה רק בקהל.

פרוות הנשים היו קצת יותר ישנות, שמי- לותיהן לא היו גזורות וחקא בקוי האופנה החדשים. אפילו הנשים עצמן נראו קצת יותר מיושנות. את מקום נערות הזוהר ונשות החברה הבכורה בתערוכות עדיין ו- מחלצות, תפשו הפעם נערות בעלות הרבה פחות איפור והרבה יותר תרבות.

הגברים, בעיקר אלה שלא הוציאו מתוך ארון הנפסלין את הסמוקינגים והפראקים, היו גם הם בני חתך חברתי אחר מאשר הגברים של קונצרט פתיחת ההיכל. הם לא באו הי- פעם משום שמעמדם החברתי או משרתם הצבורית חייבו אותם להיות בקונצרט, אלא פשוט משום שרצו ליהנות ממוסיקה וזמרה. הסבירה רכילאית ידועה, לחברתה המאו- זבת, על היעדרם של כל מינוי הופעות הסנובה הישראלית: "הם לא באים לקונצרט שהכרטיס אליו עולה בפתות מחמישים ל"י."

★ ★ ★

המציגים והמוציגים

ברגע מסוים נחלק הקהל לשתי ה- שכבות. מהן היה מורכב. היה זה ברגע בו הסתיימה הופעת התזמורת וזמרי ג'ז סקאלה. אלה שהופיעו לתצוגה החברתית מיהרו החוצה, לתפוס מקומות ליד השול- חנות שמילאו את אכסדרות ההיכל. השאר, רובו הגדול של הקהל, נשאר למחוא כף למנגנים ולזמרים, ישב רחוק למקומותיו גם כאשר שמואל רוזן העלה על הבמה חצי תריסר מאוינים לחידון מוסיקלי קצר.

התזמורת פצחה בנגינת קטעים מוסיקליים, אשר צחת החידון היה צריך לזהותם. הי- קטעים התמשכו והנשאלים, ביניהם זמר האופרה לשעבר אברהם וילקומירסקי, גילו בקיאות משעשעת. אלה שתפסו מקומות ליד השולחנות ראו כיצד הם נשארים ביתמותם במדבר השולחנות הלבנים, הסתנו אחד אחד חזרה לאולם.

באולם ההיכל, שמינוג האויר טרם הופעל בו, שרר חום מעיק. באכסדרות, לעומת זאת, היה קריר יותר, גם כשהתמלאו באלפי האורחים, אשר תמורת סכום של חמש עד 12 ל"י זכו לא רק בקונצרט אופראי אלא גם בנשף המוני, עם כל הרעש והזחזק הכרוך במאורע כזה.

מלבד מנגני התזמורת, שקופת קרן הי- פנסיה שלהם התעשרה בערב אחד בכמה אל- סי לירות, ידעו ליהנות מההתקבצות הה-

ברת לא כל כך צעירה, לבושה בשחור ודוברת אנגלית, הסתובבה במוצאי-שבת בהיכל התרבות, כשבידה מצלמה. מדי פעם היתה הגברת מבזיקה במצלמתה כלפי הה- מון שמילא את האכסדרות ואולמי ההיכל, או משכנעת נערה הדורה להתיצב לפני המצלמה, בהסבירה: "אני מצלמת בשביל עתונות חוץ, זה בשביל לייף." אולם כי- שפנה אליה צלם מקצועי בשאלה: "בשביל מי את מצלמת גברתי?" השיבה הצלמת כי מבטא הונגרי: "אולי באמת יש לך איזו עבודה בשבילי?"

שאר שלושת אלפי האורחים שבאו לנשף הגאלה האופראי של התזמורת הפילהר- מונית, לא באו לשם כדי לחפש עבודה. הם חיפשו משהו שונה לחלוטין. כמעט בלב כולם קיננה התקחה שנשף הגאלה האופראי יהיה מהדורה שניה של קונצרט הגאלה, בפתיחת היכל התרבות. אולם הדמיון בין

וההמון אלפי המבקרים נעים לצלילי תזמורת ג'אז באכסדרה המרכזית של היכל התרבות. מלמעלה משקיפים עליהם הסועדים ליד שולחנות, עליהם זרקו נרות. למרות מספרם הרב של האורחים ודחיסתם הגדולה למשטח הריקודים, הספיק המקום.

הבאלון גיבור משפטי המחזמר, עורך-הדין יצחק אדרת, משתתף בהסתערויות הכללית על באלונים.

גורליצקי ואלמגור
אחרי החופה, שתי הצגות

בשם לילה אוהב ביומון עליהם שפר...
אילי ("ינקת") **גורליצקי**, שחקן הקאמרי לשעבר וכיום כוכב להקת פיקוד המרכז, נשא השבוע לאשה בטקס צנוע במשרד הרבנות את **גילה אלמגור**, שחקנית חביבה הצעירה (18) והשחקנית. מיד אחרי טקס החתונה מיהרה גילה להבימה, שם היא מופיעה בהצגת הביצה כאחת הבנות של הפקיד הצרפתי, ואילו אילי הלך לחזות בהצגת תיאטרון אחרת... אחרי הצלחת הקופה של חשה וינטגאטור בתיאטרון זירה, עלתה קרנו של מנהל התיאטרון **אברהם** ("פשה") **רשא** בעיני כל מנהלי התיאטרונים האחרים, האומרים: "בזירה היתה הערב הצלחת קופשה"... הסבר משכנע לפריון העבודה הדמיוני של הפסילוטוני **אפרים קישון** ניתן לאחרונה על ידי קישון עצמו. כאשר חסר באופן דחוף לאחת הלהקות מע' רכון, וקישון התחייב לספקו תוך יומיים, נשאל ההומוריסטן על ידי ידידים כיצד יספיק לכתוב מערכון ביומיים, "מה החכמה?" השיב קישון, "כתבתי את זה לפני שמונה שנים בהונגריה, עכשיו אני צריך רק לתרגם"...
חיה הררית, השוהה עתה בפאריס, לא תבוא לישראל השבוע כמקווה. במקום זאת היא תיסע לרומא, שם יערכו לה מיבחני בד כדי לבחון אותה לתפקיד אסתר בסרט בן צור.

★ ★ ★

סערה תוכנית

תוכניות הנשואים של מנהלו הכללי של משרד החוץ הישראלי **ולטר איתן** העסיקו לאחרונה את העתונות העולמית. איתן, אב לשני בנים ובת אחת, גרוש מאשתו הראי שונה וזרה שיר, נמצא כעת בלונדון לרגל הופעת ספרו על מדיניות החוץ בהוצאת סימון את שוטטר. בבואו ללונדון נספחו ה' שמועות כאילו מתעתד איתן לשאת לאשה את **בת ציון שושטר**, בתו של אחד מ' שותפי הוצאת הספרים העשירה והמפורסמת. אולם איתן הכחיש את כל ידיעות על נשוי הדייר **הרצל רוזנבלום** התגייס השבוע שוב להטפה נמרצת לחידוש עונשי המחת. במאמר ראשי בעתונו, תקף רוזנבלום את החוקים והמחוקקים המתונים, ורק שאלה מוחצת: "האם נחזק נשוי עושי היוסטיציה שלנו ובנותיהם שלהם תיאנסנה כדי שית' עוררו לפעולה רצינית בנידון?"... שוער הנבחרת האומית בכדורגל **יעקב חורר** רוב העמיד ביום ששי האחרון את קטנועו ברחוב דיוגוף בתל אביב. שוטטר תנועה ש' יגיש אליו כדי לרשום דו"ח על חניה במקום אסור, הוקף על ידי קהל שגער בו: "אין איתן מתבייש לעשות רפורט לחורורוב?" בין הקהל יותר השוטטר על הדו"ח: אולם אחרי שתדורוב הסתלק, שאל את אחד ה' נוכחים בשקט: "תגיד לי, מי זה חורורוב, חבר כנסת?"... נאומו הסנסציוני של ה' פרופסור **משה צבי סגל** בכנס חוקרי ה' תנ"ך, בו השמיע התקפה חריפה על המדינה, עורר סערת רוחות במדינה כולה. כתב אליו הרב הראשי **יצחק רחמים ניסים**: "דבריו (של סגל) נאמרו ברוח נביאי האמת

אנשים

עצה דיפרומטית

ימי מנוחתה של אשת ראש הממשלה **פולה בגוריון**, במלון השרון בהרצליה, הפכו לימי אימנחה לדיירים אחרים של המלון. פולה ניגשה לחייר יהודי מלונדון, השוהה במלון, אחרי שראתה אותו הולך חבוש כיפה, וסנתה אליו בשאלה: "בשביל מה אתה צריך את הכיפה הזו?" התייר הגדהם השיב: "מה זאת אומרת? אני יהודי, אני איש דתי ושומר כשרות". הפצירה בו פולה: "אני יודעת שאתה עושה את השטות הזאת, אבל בשביל מה אתה צריך את זה?"... זכרונות מחקופת שירותו כשגרירה הראשון של ברית המועצות בישראל, סיפר לידיד לא מזמן **פאול ירשוב**, כיום שגריר ברית המועצות בשייץ. "אף פעם לא יכולתי למצוא שפה משותפת עם לידיד בג'וריון. כשהייתי בא אליו בשליחות מדינית, היה מדבר כל הזמן על סוקראטס, אפלטון והתנ"ך. לעומת זאת היה נעים לשוחח עם הנשיא המנוח ד"ר **חיים ווייצמן**. פעם שאל אותי ווייצמן: "מה הוא מקצועך, יר?" שובי עניתי לו שאני דיפלומט מקצועי והוא אמר לי: "רע מאוד. קח למשל אותי, אני דיפלומט ואיש מדע. אם יסלקו אותי ממשי רתי תמיד יהיה לי מקצוע אחר. מה יהיה איתך?"... שר הדואר **יוסף בורג** גראה עליו מאד בכנסת, אחרי הויכוח על חקציב משרדו. מ' 48 מיליון הלי של ה' חקציב, הציעו חברי הכנסת להוריד רק ארבע לי. אמר הד"ר בורג: "אני מקוה שגם אשתי לא תסבול ביותר מהורדה זו." צעקה לעברו ח"כ חרות **אסתר רזיאל** **נאור**: "שר הדואר יכול לתת שיעורים פרטיים בעברית ויקבל יותר מליורה." בורג לא נשאר חייב, ענה בו במקום: "אפילו בשעורי מתמטיקה משלמים יותר"... המונח "חבריו", בו משתמש ראש הממשלה לציון חבר העסקנים מצמרת מפא"י המכריע בהחלטות הממשלה החשובות, לא היה מוכר עד השבוע לח"כ הצ"כ **ישראל רוקח**. כאשר אמר ח"כ חרות **שמעון יוניצ'מן**, בשעת ויכוח בכנסת: "הובר יוחלט במועדון חבריו", שאל רוקח: "איפה המועדון הזה?" כשהשיב יוניצ'מן: בתל אביב, היתממה גם ח"כ מפא"י **בבה אידלסון**: "איזה מין מועדון זה?" צעק לעברה קול מספסלי ה' אופוזיציה: "למה לך לדעת? בין כך וכך לא יקבלו אותך שם."

★ ★ ★

ביקורת עצמית

הפוליטרוק של חסיבת נבעתי לשעבר נתקל בבקיעות של ביקורת עצמית. אחרי שכבר השלים את הספר השלישי של יצירתו, פנים אל פנים, החליט **אבא קובנר**, חבר משק עין החורש, שהספר אינו מושלם די צרכו. הוא התחיל לכתבו מחדש... תשעה חרשים אחרי שהמפקח הכללי של משטרת ישראל **יחזקאל סהר** השמיע במשפט עמוס בירגוריון את העדות, שזכתה אחרי כן כפי השופטים בתואר טרגדיה, התבררה משפחתו של סהר במאורע משמח יותר: לידת בנו השלישי... דרישת שלום הגיעה השבוע מצעירה תל אביבית פופולרית, ש' נכנסה למשפחת הסגל הדיפלומטי הבינלאומי: **ג'נאלה** ("מנה") **עזר**, בתו של היועץ המשפטי לענייני תירות, אשר נישאה למי שהיה סגן הקונסול האמריקאי בתל אביב קליב פולר. אחרי שרות בהונגקונג, הועברו הפולרים לואשינגטון, שם יעבדו הבעל שנים מספר במחלקת המזרח הרחוק. מתי לונגת מנה, אם לילד בן ששה חרשים בשם צארלס: "יוקר המחיה בבירה האמריקאית רב, ואין משרתים נולים כמו באסיה"... הכוכבת היאפנית **מיקו טאקה**, המופיעה בסרט טאיונדה המוצג השבוע בתל אביב, הפתיעה את חברי נבחרת ישראל בכדורגל, בעת שהותם בקרדיף שבחולס. הבחורים הצ' שלמו עם הכוכבת, הופתעו כאשר פנתה אל ג' **רזניק באידיש**: "האם אתה מדבר אידיש?" ונפרדה בברכת זיי גיוונס (תהיו בריאים). התברר כי היפאנית שהתה זמן רב בברוקלין, הספיקה שם ללמוד אידיש... בקשה מיוחדת היתה לשמש בית' משפט השלום בתל אביב, לעורר הדיון **נתן קנת**: להרשות לו לקרוא למתמחה שלו, לשעבר המצול הידוע **מאלי** ("טופסי") **קונציפולסקי**, בשם הכינוי שלו. "אני מוכן לעשות בשבילך הכל" אמר השמש לקנת, אך אל תבקש ממני לקרוא במסדרון שם כמו קונציפולסקי, זה קשה מדי"... קרמין קול ישראל **אפרים אבא** התגלה השבוע כמשורר, בעת שפירסם שיר לירי

אל תשבי עיפה לסדר

נקיון הבית, הכביסה, דאגתך נתונה לו כל השנה ובפרט בערב פסח, חג הנקיון והסדר.
הכביסה והנקיון עבודה קשה ודורשת מאמץ מעקרת הבית. לשמחת עקרות הבית עומד לרשותך "קויק", אבקת הכביסה רבת העוז.

חומר כביסה העומד תחת השגחת המכון הממשלתי בירושלים ומבטיח לעקרות הבית מלבד נקיון הבגדים והדירה גם אופן שמוש קל. יש רק להרתיח דוד מים, להכניס הכביסה עם ה"קויק" שעתיים, לשטוף ולתלות.

אדם וחווה בחזית מוגרבי
התמרמרות נפש ורגש של בחילה...

אדם וחווה בתקרת הכנסייה הסיסטינית
... בלי עבירה פלילית

אמריקאי, למלודרמה קלושה, שהחלקים הי טובים בה הם מראות יפאן והיפאנים עצמם.

מה שאין לנאול

אבא שרי (פאר, תל-אביב; גרמניה) הוא למעשה הסרט הגרמני הראשון המוצג בארץ, למרות שהצנזורה התירה את הצגתו כיצירה משותפת גרמנית-אנגלית. מלבד הורדת הסעם הטוב של צופי הקולנוע הישראלים, אין בי סרט גרמני זה כל רע.

זוהי הסרטה של הקומדיה המוסיקלית הי שווייטית, שזכתה לפרסום בשל השיר שהפך שלאגר, חו, מיי פאפא, ושהוצגה בתרגום עברי בתיאטרון דור-חמי. בהשחאה שטחית בין שתי ההצגות, לא יצאו שחקני דור-חמי דחוק מקופחים.

אולם מה שיש בסרט ואין אצל ג'ורג' ואל היא רומי שניידר, השחקנית הגרמניה שי ברח בשאט-נפש מהליבו, ומן קצר אחרי שהגיעה לשם. אפילו בביצוע קולנועי טכני שאינו מן המשובחים מופיעה רומי כמלאך תמים, שובה בעיניה הכחולות ובמשחקיה הילדותי את לב הצופה הישראלי, שכבר הספיק להכירה בחצי תריסר סרטים אוסטרלים.

תהליך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

● **מכשירי הגורל** (תמר, תל-אביב)
— שבוע אחרון לגשר ואטרול, בעיניים רוד סיות.

● **אישיותו של מלצר** (אלנבי, תל-אביב) — כיצד משתקפים המעמדות החברתיים בראי בריטי עקום. קנת מור, ססיל פרקר.

● **מאזני צדק** (זמיר, תל-אביב) — 12 אנשים ניגנים נסגרים בחדר, כדי לקבוע את גורלו של נער הנאשם ברצח אביו. הנרי פונדה.

● **אריאן** (אודלי, ירושלים) — אודרי הפברון מצילה דון דואן מזדקן ממח, גור פלת בעצמה קרבן לניצול. גרי קופר.

● **ותק כל העיר** (גל-אור, חיפה) — מה יכולים אורחים ישרים וגוועים לי חולל, כדי לבקר משטר של שחיתות. תעודתו למחצה.

● **הגראף שפוי** (אודלי, חיפה) — מלחמה ושקיעתה של אנית הצי הגרמני, בעיניים בריטיות אנושיות. לחובבי קרבותיים.

בין ישראל לארצות ערב, וחילי זה"ל היו מטיילים ברחובות דמשק וקהיר.

קל לתאר מה היתה תגובתו של מגיד-ישראל, כשכמה עשרות מחיליו היו מתיצים בים בפניו ואומרים: "המפקד! אנו רוצים להתחתן עם נערות ערביות". תוך זמן קצר היו בחדאי מוצאות פקודות מסכיל האוסרות הופעת חילי זה"ל בחברת נערות ערביות, מועדוני השק"ם היו מוכרזים מ"חץ לתחום לנערות ערביות, וראש הממ"שלה ושר הבטחון היה מזהיר בכנסת כי ההתרועעות עם בנות האויב לשעבר הינה סכנה לתודעה היהודית, ומשום כך יאסר על כל חיל שישא נערה ערבית לחיות עמה בגבולות ישראל.

כל זה קרה, אבל ביאפן. לא פחות מ-40 אלף חיליים אמריקאים נשארו בתקופת מלחמת קוריאה נשים יאפניות. מדוע עשו זאת, מסביר במשפט אחד הסרט, המבוסס על ספר רבי-מכר, פרי עטו של גיימס א. מיצ'ר: "בעלים אמריקאים שנשואיהם נשארו באמריקה משוחחים על מיישרי השיניים של בנייהם, על מחולות המועדונים הכפריים ועל מכונות חדשות. אמריקאים שנשארו יאפניות מספרים רק על נשותיהם הנפלאות."

הסוף: האקארי. שני סיפוסים אמריקאים עומדים במרכז העלילה. האחד הוא אלון אמריקאי, גיבור חיל האוויר בקוריאה, חניך חסד פוינט וכן לגורל בעל ארבעה כוכבים, שלא ידע אהבה מעולם. הוא בו יאפניות, רואה את המחמתחנים עמן כבוגדים. מולו ניצב האויב קלי, פוחח בן שכונות העוני של שיקאגו, המוכן להקריב את חייו על זכותו לשאת את אהובתו היאפנית הגוצה ועגולת-הפנים.

בסרט הפך הבמאי ירושע (פיטניג) לוגאן את היוצרות. מאלון ברנדו בתפקיד הי אלון, משחק את תפקיד הפרחח מחופי הכרך, בעוד רד בטונס, בתפקיד האויב קלי, הוא האיש עדין-הנפש והשקול בדעתו. בהדרגה לומד ברנדו להכיר את עדיפותו של היאפניות על האמריקאיות, מתאהב ב"נערות תיאטרון יאפניות (מיקו טאקה), מוכן להקריב עבורה את עתידו. אולם הנערה אינה מוכנה להקריב את חובתה לתיאטרון שגיל וחניך אותה.

בספר חזון האלון לנערות האמריקאיות, בסרט, כדי שלא לפגוע ביחסי ארצות-הברית-יפאן, הוא נושא את היאפנית לאשה, בעוד רד בטונס, שזכה יחד עם בת זוגו לסרט, מייש אומק, בפרס אוסקר לשחקני המשנה, מבצע חקיקי משותף עמה.

כך הפכה יצירה ספרותית, שערכה בעיקר בניתוח אפיו ומניעיו של איש הצבא הי

קולנוע

ישראל

צחוק בג'ורדן

מאז גורשו אדם וחווה מג'ורדן, לא גרם הזוג הראשון צרות כשם שגרם השבוע לי מועצת עיריית תל-אביב. הכל התחיל כשי מפיו הסרטים יצחק קוניו ביקש להקרין את הסרט המקסיקאי אדם וחווה. הסרט היה תמים לחלוטין. הוא סיפר את הסיפור אשר לומדים בכתה א', אך גיבוריו, אדם וחווה, מופיעים בו ערומים.

האפיסוד סמך ידו על הסרט. אך הצניזורה הישראלית סיקפקה רבות, עד אשר אישרה אותו להצגה. גם מוסר הצנזורה הי חומר לא מצא חן כל כך בעיניים הקואלי-ציניות של ראשי העיר תל-אביב. כאשר ביקש המפיק להדביק על לוחות-המודעות פלקטים מודפסים, בהם נראים אדם וחווה כשהם טועמים מהפרי האסור, סירבה מחלקת המודעות של העיריה להדביקו על לוחות המודעות העירוניים. רק בחזית קולנוע מוגרבי, שם מוצג הסרט, הופיעו שלושה פלקטים מצוירים של הזוג העירום.

מיד הפנו כמה אישים מוועדעים את תשור מת לבו של ראש העיר חיים לבנון לתמונה אשר, כשהיא מצוירת בידי מיכאל אנגלו בכנסית טיסטינה ברומא, הינה מעשה אמנות, ואילו בכיכר מרכזית בעיר היא פורנוגרפיה.

רגש של בחילה. אבי העיר הועיק את המשטרה. משמר שוטרים, בראשותו של הקצין סלומיאנסקי, מיהר לצאת לקרב נגד אדם וחווה. אולם כאשר הופיעו השוטר רים בקולנוע מוגרבי, מצאו כי אדם וחווה אינם עוברים שום עבירה פלילית. הם אפילו לא הציגו ערוחתם ברבים. השוטרים לא מצאו כל פסול בחוה החשוף של חוה, חזרו לתחנתם.

רק צניעותו של חבר מועצת העיר הרב משה מגיד המשיכה להפגע. זעק הרב ב"מועצת העיריה: "מה חושב ראש העיר לי עשות, כדי להסיר תמונות עירום של נשים מעמודי הפרסום? דבר זה גורם להתמרמרות נפש ולרגש של בחילה בקרב המוני האורחים!"

המשטרה נכנסה שוב לפעולה. אולם שוב, לא נמצא פסול במודעות ובתמונות. אדם וחווה לא גורשו מתל-אביב כשם שגורשו מג'ורדן, והמוני אורחים צבאו ונדחקו אל קופות הקולנוע, בהתמרמרות נפש וברגש של בחילה.

סרטים

הכוכבים וכוכבים

פאיונרה (ירון, תל-אביב; ארצות-הברית) יאפן מראה מה היה מתרחש, אילו לא נסוגה ישראל מעזה או אילו היה נכרת שלום

והצדק, אשר הוכיחו את עצמם, את מלכיהם ושריהם מתוך אהבתם אותם אהבת אמת.

★ ★ ★

קנאות וקצונית

בלאדה בשם סלע אדום, שמילותיה נכ"ב תבויי חיים חפץ ומנגינתה חוברת עלידי המוסיקלן **יוחנן זראי**, עתידה להיות השלאגר הישראלי החדש של העונה. הבלאדה, המספרת על גורלם של שלושה בחורים שהלכו לפטרה, הושרה ערב אחד במועדון התיאטרון בפי **אריה** (אריק) **זביא**, העבירה רטט בקהל המאזינים. מאז לא הושרה עוד במועדון: קריאות טלפוניות שהגיעו להנהלת המועדון דרשו להסיר את השיר מהתכנית, משום ש"אנו הולכים לי מועדון התיאטרון לשמות ולא לבכות"...

הזמר **הלל** (אילנה) **רוזן** היה בשבוע שעבר קרבן לתאונה. בעת שהשמיץ תקליטים במסיבה שנערכה בביתו, מעדה רגלו התרבת על גולה שהיתה על הרצפה. אילנה ניסה להציל את התקליט שהיה בידו, התחלק, שבר את רגלו, הובא לבית-חולים, שם נותח... המלחמה עד חרמה בין הרכיר לאית **מירה אברך** לבין הפזמונאי **ירי מנוסי** נכנסה לסיכוב חדש. אחרי שמירה יצרה מלה חדשה — "דידיאטיסום" — הפיק ידידי ברכים שמירה הרצחה ארוכות על הפילוסוף החביב עליה, הוא "דיקאנט". כך הוגה מירה, לדברי ידידי, שני זכובים פילוסופיים במכה אחת: הפילוסוף הגרמני עמנואל קאנט, בן המאה ה-18, והפילוסוף הישראלי רנה דיקארט, שחי מאתיים שנה לפניו... את המחמאה הגדולה ביותר בחייו קיבל ידידי השבוע, כשישב בבר הירושלמי פינק. ידידי הודיע כחמשיראי המפיק בעב"רית את צורת החרוז המקובלת באנגלית: בשם לימריק, נשאל עלידי אורח בבר: "תסלח לי, איך אומרים באנגלית חמשיר?"

... המשורר **בן-ציון תומר** ערך לאחר רונה מחקר פרטי, על המבקרים הספרותיים בארץ. תוצאות המסאל, לדבריו כמעט כל המבקרים הספרותיים סובלים מאולקוס... **יחזרות** (גידול) **שפטיק**, ארוסתו ומרומה של **יוגאל מוסניזון**, חזרה לעסוק במקצועה כצלמת. לקוחותיה הראשונים: שתי בנותיו ובנו פרקליטה, עורך-הדיון **שמואל תמיר**...

... אנשים שבקרו לאחרונה בי גרמניה מספרים, כי פגשו שם לפני שבועות מספר את הזמר הישראלי **שמשון ברי-נוי**. ברינוי, אשר שהה בגרמניה כדי לקבל פיצויים המגיעים לו, לא הצליח כומר ב"מועדון לילה בהאנובר, הועסק כמלצר באחד המועדונים בבירלין. השבוע חזר ברינוי לישי ראל, יופיע על בימת דור-חמי המחדש... הגאולה של התנועות הפילוסופיות ערך **שמואל רוזן** חידון מוסיקלי. כאשר מנה שמוקל את צחת השאלים בשאלה: איזה להיטבם אתם מכירים ולא של סר ציינו? צעק לעברו הצייר-הבדחן **גרשון גרא**, שישב באולם: "כסיתו"

פסוקי השבוע

● **שרת החוף גולדה מאיר**, בהגיעה לפאריז מסיוור ממושך באפריקה: "אחרי הנסיעה הזאת אני יכולה להתפטר ולהצטרף ללהקת באלט."

● **הפרופסור משה צבי פגל**, כנאום בכנס הארצי לחקר התנ"כ: "נעשינו עם ללא אלוה, אמת, מוסר ומסורת. אין אצלנו כל סימן לגאולה רוחנית, יש רק נהיה אחר אידיאלים ואיללים זרים. אבדה אמונתנו — חיי העם והמדינה נעשו חולי חולין."

● **הרב עמרם בלוי**, ראש **נטורי קרתא**, במשפט אסירי הפגנת הברכה: "מעצר המפגנים נועד לדכא את היהודים ולמנוע מהם להוציא את אנחותיהם."

● **שר הדואר ד"ר יוסף בורג**, בויכוח על תקציב משרדו בכנסת: "אם שואלים אותי למה הטלפונים והתאים הציבוריים מקולקלים אני יכול להבטיח שלפי זכרוננו אני בעצמי עוד לא קלקלתי שום תא ציבורי, אבל אם נתת מוזיאון בשביל הכפתורים, סכיני הנילוח והאבנים הנמצאים בתאי הטלפון הציבוריים, זו תהיה המחלקה הגדולה ביותר של מוזיאון הדואר."

● **עורך-הדיון יוסף סיני**, על רמאים המוציאים כספים מגנים בהבטחים להם נישואים: "אחרי הרמאים המוסיקליים אמר: כבר הומצאה נסיעה בלי סוסים וטיסה בלי כנפיים — אימתי תומצא נדוניה בלי אשה? אלה שזורקים את האשה לכלבים יצטרכו להרר על המצאה זו מאחורי מענול ובריה."

● **מבקר הקולנוע שמואל שמגר** (**שמואלביץ**), על הסרט המתפסח הכללי, המוצג מחש בתל-אביב: "יש מפקחים כלליים שהופעתם היא טרגדיה, אבל בארמון-דוד זאת קומדיה."

● **עורך-הדיון אליהו גיצלטר**, במשפט שהגישה חברת טמפו נגד מתחרותיה: "במשפט הזה צריך להזמין את העדים לחקירת שתי טמפו, במקום לחקירת שתי וערב."

● **מוסיקבלן יוחנן זראי**, לעתונאית שטענה כי לאחד מידויה יש אשה איומה: "באופן פרינציפיוני אני חושב שאדם לא צריך לשאת אשה, ואם הוא כבר צריך — אז שישא את (אשתו) ריקה זראי."

● **ירי מנוסי**, על ההצגה החדשה בתיאטרון סמבטיון: "זה לא סמבטיון, זה אמבטיון."

● **רבילאית מירה אברך**, על עצמה: "יש לי כל מה שיש לאשה נשואה רגילה."

בבקשה, תודה - פליחה!

בירושלים, אחרי שהחברה הממשלתית לתיירות הוציאה עלון-הדרכה לילדים, לקראת שנת העשור, ובו הסיסמה "תודה, סליחה, בבקשה - אלה מכניסים מטבע קשה!" נאלצה החברה לגנוז את העלוניו, כשמשרד התינוק קבע כי הסיסמה אינה חיובית.

★ ★ ★

חלף עם חורם

בוורן, גרמניה, החליט הנגר היינריך דורמן להתאבד בתליה, תלה את עצמו בחבל, שהיה קשור לענף עץ על גדת נהר, שבר את הענף, נפל למים, מת מטביעה.

★ ★ ★

כלפי חרף

בתל-אביב, דרשה הצירות הציכית מ-משרד החוץ לסלק קבצן נכה המבקש גיבוי, כפתח בגין הצירות, בטענה ש"אין זה כרטיס-ביקור ההולם את הצירות שלנו."

★ ★ ★

השיטה הישנה

בקורפוס קריסטלי, טקסס, הריק שוטר את כל כדורי אקדחו לעבר גנב שניסה להתחמק ממנו, החטיא את כל היריות, הטיל את אקדחו בגנב, פצע אותו ותפסו.

★ ★ ★

האינונומאר החי

בנתניה, אחרי שפקידי האוצר באו לעל את את מכשירי העבודה של גבריאל חדר, בעל בית-מלאכה לתיקון אפניים, בעד חוב למשרד הביטוח הלאומי, הביא חדר את שמונת ילדיו למשרדי הביטוח הלאומי, הגיח תינוק על שולחנו של המנהל, דרש להטיל את העיקול על ילדיו.

★ ★ ★

השגחה

בנוי-יורק, כאשר ערקו ששה ממלחי האניה הישראלית תיאודור הרצל, התברר כי אחד מהששה הוא המשגיח על ה-כשרות באניה.

★ ★ ★

הכלב זרק אותו

בירושלים, עורר רעשו של אפסווע את זעמו של כלב, שהחל רודף אחר האפסו-נוע, נכנס אל בין גלגליו, הפך אותו ופצע את רוכבו.

★ ★ ★

אש ותימרות עשן

בלונדון, קבע מחקר רפואי כי האנשים המעשנים, מתגלים בעת קרב כלוחמים השואפים להימצא בקו החזית הראשון, בעוד שהבלתי מעשנים נוטים להיות בובניקים.

★ ★ ★

בין הפסים

בלוד, הבחין נהג קטר-רכבת במאחר בילד בן שנה וחצי, ששכב על פסי הרכבת, לא הצליח לבלום את הקטר בזמן, עבר על הילד, שיצא מהתאונה בסריטה קטנה בלבד.

★ ★ ★

בית-ספר לדוגמה

בתל-אביב, נקנס מנהל סמינר למורות ב-20 ל"י או ארבעה ימי מאסר, אחרי שהשופט מצא אותו אשם בהכאת אשתו, מורה בבית-ספר עממי, למרות שקבע כי המכות היו תוצאה של פרובוקציה מצד האשה.

★ ★ ★

מקורות פרנסה

בירושלים, הודיעו מנהלי הביטוח הלאומי, כי ברשימות הסטטיסטיות של המשרד מופיע אדם שמקצועו המוגדר הוא גונב לימונים, ואילו פרנסתו של אדם שני היא: תמיכה ממפלגות בימי הבחירות.

הבו לי סיסמה!

דרושה לנו סיסמה לבירה מאלט: קולעת, קצרת, רצוי בחרוזים ועליה לבטא את מעלות הבירה.

פרס ראשון - 100 ל"י

פרס שני - 50 ל"י

וכן 10 פרסים נוספים

הסיסמאות תבחרנה ע"י הנהלות בתי החרושת לבירה בארץ והן שומרות לעצמן את זכות השמוש המלאה והבלברית.

את ההצעות נא לשלוח לת. ד. 245, תל-אביב, עבור "בירה מאלט" עד 1. 5. 1958

בירה מאלט

לקראת חג הפסח:

הריהוט החדש ביותר
אצל

א. זוזובסקי

תל-אביב, רחוב הרצל 39

תמצאו פינות סלון נחמדות עם ספות נהדרות - חדרי שינה אינטימיים.

ריהוט מקורי

בית-חרושת לרהיטים ב. ג. את. א. לוינשטיין
דוגמות חדישות ביותר בבית-המסחר לרהיטים

לוינשטיין

בית-המסחר:

רח' הרצל 43

טלפון 83575

בית החרושת:

מרכז זולובסקי, ת"א

רח' מס' 2 טל. 82525

- רהיטי בית ומשרד מוכנים ולפי הזמנה -

בבית-המסחר לריהוט מודרני

אוינסקי

תל-אביב, רחוב הרצל 56

מערכות רהיטים לפי קוים אדריכליים מעולים - ספות בדוגמאות חדישות ביותר - ספות פינה ביום (מטות בלילה) - חדרי שינה מרהיבים עם מזנוני-בר מושכים ביותר - מחירים ותנאים נוחים.

מפעל ספרותי נשלם

עם הופעת הכרך השלישי
(אותיות פ-ת ומלואים)

של "האנציקלופדיה לעם"
(הוצאת "עמית"). נשלם מפעל
ספרותי-מדעי רב-ערך.

בשלשת כרכי האנציקלופדיה נית-נים הסברים בלשון קלה וברורה ל-48 אלף ערכים ושמות של אנשים ומקומות מכל תחומי עניינו של האדם. בליווי 1264 תצלומים וציורים ו-50 מפות.

אנציקלופדיה-לעם הוא ספר שמו-שי עממי, שמורה ותלמיד, פועל ופקיד וכל איש משכיל ביישוב ימצאו בו תשובה קצרה על כל שאלה במדע ובטכניקה, בהיסטוריה ובחברה.

מ.

בידור

הזמנה למחול

בתקציבה של כמעט כל משפחה ישראלית ממוצעת מופיע באחד הימים הסעודי: שיעורי ריקוד לבת. רק חלק זעיר מן התלמידות לריתמיקה ומחול מתמיד בשעורים אלה, מקבל את המחול כיעוד או כתחביב. אפילו נערות בעלות כשרונות ריקוד ואפשרויות מימון, חולצות במוקדם או במאוחר את נעלי הבאלט. כי הריקוד טרם הפך בישראל למקצוע. אצבעות יד אחת תספקנה כדי למנות את מספר הרקדניות הישראליות, המתקיימות על הריקוד, ולא בהוראת ריקוד.

כרמלה גולדברג (24) היא אחת מהן. הדרך שעברה כרמלה, גבוהת-הקומה ובעלת הישעור האדמוני, על מנת להיות רקדנית, היא רגילה ביותר. כילדה קיבלה כרמלה, בת פתח-תקעה, את שיעורי הריתמיקה היסודיים בכתות הראשונות של בית-הספר העממי, החלה ללמוד בגיל 11 באולפנה של גרטרוד

רקדנית כרמלה * מחול לחי"ל

קראוס. כעבור חמש שנים כבר הופיעה על הבמה.

תחילה הופיעה בקטעי ריקוד שליח את הצגות הבימה, הפכה סוליסטית ראשית בלהקת הריקוד של דורה-מי כשאן גוסט תיאטרון זה. אך כעבור זמן קצר למדה כרמלה לדעת, כי אם יש ברצונה להמשיך לרקוד ולהתקיים על ריקודיה, עליה להתמסר לריקודי בידור. היו לה, לכרמלה, נתונים טבעיים רבים, מחוץ לכשרון הריקוד, שע"שניים היו להביאה להצלחה בשטח הבידור.

התפעלות באנקרה. בעת שחברותיה לבמה נטשו את המחול, או הפכו מורות לריתמיקה, הפכה כרמלה רקדנית הבידור היחידה במדינה. היא הכינה לעצמה רפרטואר של ריקודי יחיד במקצבים סוערים, החלה מופיעה במועדוני-לילה ועל במות זעירות. ההצלחה לא אחרה לבוא. לפני כשנה וחצי הוחתמה כרמלה על חוזה הופעות בטובי מועדוני הלילה של תורכיה, זכותה לפירסומה כשהופיעה באנקרה פלס בפני משלחת של בריט-בגדאד, עוררה את התפעלותם עד לרגע בו הבחינו במגן-דויד שעל צתארה.

כרמלה, שתחביביה הם כתיבה במכונת כתיבה ושחייה ("בבקיני, כמובן"), ראה שעה חזרה לישראל, הפכה אחת הברדניות הפופולריות בבמה הישראלית הזועירה.

השבוע זכתה כרמלה בהצלחה נוספת. אחרי שאמרגן אירופי ידוע ביקר בארץ, כדי ל-

כפי שצולחם עלידי צלם העולם הזה בפורים תשי"ז. תמונה זו, שנשלחה לשווייץ, הביאה לכרמלה את החוזה הנכסף.

ארגן הופעות בדרגים ישראלים באירופה, היתה בחירתו היחידה כרמלה. היא הוחתמה על חוזה ממושך, טסה השבוע לשווייץ, שם תופיע במועדון הלילה המפואר של גיבה - מולין רוג', המסונף למועדון הפאריסאי הימפורסם, בעל אותו שם.

מגיבה לא תחזור כרמלה לארץ. אחר שהייה של מספר חודשים בשווייץ, היא מתכננת להמשיך בסיוור הופעות באירופה במטרה להגיע עד טוקיו שביאפן. אמרה היא: "היאפנים ילמדו לדעת כי מלבד כדורגלים יש לישראל גם רקדניות".

מאחורי הקלעים

בכורה בלוד

בפעם הראשונה בכל שנות קיומה, תזכה העיר לוד בהצגת בכורה של תיאטרון ישראלי. ההודמנות החגיגית תיפול בחלקה בעוד כשלושה שבועות, בהצגת הבכורה של אגדת לוד בתיאטרון הקאמרי, כשכמה מתוך שבי העיר - ספר, חנווני, נהג-קסר ומוכר עיתונים - יהיו אורחי הכבוד של ההצגה. משה שמיר, מחבר המחזה, עיצב את דמויותיו לזכרם... **ספינת-מפרשים** ענקית מוצגת בהצגת לודי רב-החובל גרנס, בתיאטרון הילדים תל-און. בזרירות האופינית "לאח" רונה לתיאטרון הילדים המתחרים, הכין הבמאי חיים עינב את העיבוד המוסיקלי ליצירתו של ז'ול ורן, בששה שבועות. אנשי התיאטרון המתחרים, של מרכז המורים והגננות, לא חבקו את ידיהם, לנוכח זריזות היריב: לקראת חג הפסח יציגו המורים והגננות את דוד וגוליית, הברווזון המכוער והטיסה לירח בעת אחת... **במורפסט וב"תלאביב** מתקיימות השבוע הצגות הבכורה של לימנדרגולה, הקומדיה המופלפלת מאת ניקולה מאקיאוואלי. תייר שבא מהונגריה סיפר השבוע, כי התיאטרון הלאומי ההונגרי גארי מכין עתה להצגה את הגרסה השמירית של המחזה, בשעה שבתיאטרון זירה מוצגת גירסתם המוסיקלית של זורא, חפר ומטמור, בשם נחשוף אותו בשקט... **ב"ארבע עשרה** תערוכות הציג הצייר משה ברושטיין את עבודותיו, בעשר שנות המדינה. השבוע פתח את תערוכתו החמש-עשרה בגלריה לאמנויות על-שם צ'מרנסקי בבל-אביב... **לשנת העשור** תחדש הבימה את הצגת האדמה הזאת, מחזהו המקורי של יעקב אשמן, מחיי מתישביה הראשונים של המושבה חדרה. האדמה הזאת היה אחד ממחזות הקופה הטובים ביותר של הבימה, בשנים שלפני הקמת מדינת ישראל... **דינמית מוערים** נערכו השבוע במסגרת האסיפה הכללית של שחקני התיאטרון היקאמרי, שהתקיימה כבר במספר ישיבות וש' פלוטקין והשחקנית בתיה לנצט עומדים בראש קבוצה גדולה של שחקנים, הדורשים הקמת קואופרטיב, מציע יוסף ("פפר") מי' לוא לבחור ועדת-פעולה, שתחליט על השחקנים שיפוטרו בשלב הראשון, כלומר מיה, ובשלבם שיבואו אחריו... **שיתוף פעולה** זמני עשוי לקום בימים הקרובים בין הנהלות התיאטרונים בישראל, במאמץ משותף להניע את הנהלת קול-ישראלי להכניס שינויים מרחיקי-לכת בעריכת התוכנית במות ובדים. תלונות התיאטרונים נגד בלה ברעם, עורכת התוכנית, החרישו לאחרונה, כשב' תוכנית המיועדת להצגות הבכורה של התיאטרונים השונים הוקדשו עשרה רגעים יקרים לסטודיה לבלט לילדים ונוער של הגברת קלרה לגדאריבונדי בירושלים, ב' שעה שלהצגות הבכורה של סטבטיון, האחל וזירה לא הוקצב בתוכנית זמן כלל... **שחקניות צעירות** תוכל למצוא את מקומה בתיאטרון סטבטיון. התכונות הנדרשות, לי' דברי הבמאי גדעון שמר, השומר את סרטי התוכנית הקרובה בסוד שמור: יפה, נחמדה, צעירה, זמרת, שחקנית ומתאימה לתפקיד "מלכת העולם התחתון"... **במאי נוסף** יצטרף לשורות במאי ישראל, אם ינשים רסאל קלצ'קין, שחקן הבימה את מה שהוא מגדיר עצמו כ"מטרתו הראשונה": בימיו קומדיה. מטרה אחרת שקלצ'קין מספר עליה לחבריו: תפקידו של וינסנט וורג'ון בחתאי וזה לחיים, תולדות חייו של הצייר המפורסם, שהוסרטו כבר בארצות הברית, אך לא הומחו עדיין לתיאטרון... **עיבוד בר-מתי** לאחי גיבורי התהילה השלים עורך התסכיתים הטובים של קול ישראל, מיכאל אוהד, להצגת בהימה. עד כה הוצג ספרו של האחד פאסט פעמים אחדות בקיבוץ שריר בבימויה של שולמית בת-דורי, חברת משמרת-העמק.

שנים בסירה אחת

דוגמא הסיגריה החביבה על הקהל
דוגמא הסיגריה שמתחבב גם פרי.

20 סיגריות 400 פרוטה
חמים בלונדון

דוגמא

ככל דוברי אספרנטו:

בימים ששי ושביעי לאפריל 1958 (חול-המועד פסח), יתקיים בתל-אביב באולם "יהודה" ברחוב ברנר 21, הכינוס הארצי הששי של דוברי אספרנטו. הפתיחה החגיגית ביום א', הששי לאפריל, בשעה שבע בערב. חברי התנועה ואוהדיה מוזמנים.

תוצרת מזון אי' בע"מ

שולחת ברכותיה לחג החירות
השתא - עשור לעצמאותנו

לידידינו, עובדינו והמוסדות
הקשורים בנו, שולחה ברכת

**מועדנים
לשמחה**

בלהימה

תלמה

גלים קצרים

בלי בדיחות

מאמץ נוסף של הנהלת קול ישראל
לספק בידור למאזין, עלה בתוהו. נסיון הקלטה של תוכנית סיפורי בדיחות בעל-פה, בהשתתפותם של חיים גורי ועדה השמנה, נכשל לאחר שהמאזינים לתוכנית החיה התחרו מן האולם באנשי הצחת המאזינים מש' כו את אנשי הצחת בלשונם, העלו על סרט ההקלטה בדיחות שבניכול פה, אשר גרמו להקלטה בדיחות של תוכנית להסמיק... **נפיון** אף לעורכי התוכנית להסמיק... **נפיון** אחר של הנהלת קול ישראל עלה אף הוא בתוהו. אחרי חודשים של השבתה מאונס, נקראו חברי המועצה הציבורית שליח רדיו להתכנסות דחופה, בושרו על דחיית כינוס המועצה במבצרים בהוליים. הסתבר כי מנהלי קול ישראל, שחששו לתת לחברי ה' מועצה פורום נוסף לתקיפת שבועון הרדיו, היו נאלצים לדחות את מועד כינוסה, לאחר שאף ההקלטה על הוצאת השבועון נדחתה... **המאזין הישראלי**, שלא יוכל ב' עונה הקרובה להאזין לתוכנית בידור גור ספת (ראה לעיל), ישמע לעומת זאת סיכויים קצרים, מפי השמים עצמם, על פעולות משרדיהם. שבועיים לפני פתיחת חג העשור ייקראו שרי הממשלה לפני המיקרופון למסור דו"ח קצר, בן עשר דקות, על פעולות משרדיהם... **שני משרדים נוספים** ישאו את דבר החג על פני כל הארץ. המש' דרים, בעלי הספק זעיר, יותקנו על הכרמל ובהרי ירושלים, כדי לנסות ולמצוא פתרון לסתימת חורי האזנה בצפון ובבירה... **טכנאי** קול ישראל יבצעו השבוע יצירה מוסיקלית אלקטרונית ראשונה בישראל. הי' יצירה: יציאת מצרים, למלחין הישראלי יוסף טל.

תדריך

המישדרים המפורסמים מטה עלולים להיות בעלי ענין. שינויים אפשריים.

● **למה דווקא?** (קול ישראל, יום ד', 22.30) — שואלים אלון שמוקלר ויצחק שמעוני, החפצים להוכיח כי לא רק ה' לארגו אל פאקטוסוס, מתוך האופרה של רוסיני, הספר מטביליה, ראוי לשמיעה. ה' הוכחה: תוכנית כתובה ברוח קלה, ורצושה קטעי מוסיקה ידועים-פחות מתוך אותה אר' פרה.

● **הליצנים** (גלי צה"ל, יום ח', 21.15) — האופרה מאת גיאקומו פוציני תעמוד במרכז התוכנית סיפורה של אופרה. נלחים אל שני הקריינים הקוראים את הסיפור: מאריה קאלאס וטיטו גובי.

● **זרקור** (גלי צה"ל, יום ה', 20.00) — סיכומה של צעדת ארבעת הימים, מפי משתתפיה ומארגניה, כפי שהוקלטה בנקודת המסרה: ירושלים.

● **שיר השירים** (קול ישראל, יום ו', 21.15) — קנטטה מאת מרק לברי, בהש' תתפות מקהלת קול ציון לגולה, תזמורת קול ישראל וסוליסטים.

● **עודמו שז האדם המודרני** (קול ישראל, יום א', 22.15) — פרופסור נתן רוטנשטריך וד"ר יעקב פליישמן יעלו, ב' שיחה שוה לכל נפש, קטע מחילוקי-הדעות במחשבה הפילוסופית בת זמננו.

● **דרכי דיפורטאצ'ה** (קול ישראל, יום ב', 21.30) — הוא חידויו האישי של הרפורטר האמריקני אגין ארחין קיש. ה' תוכנית תורגמה בידי דב קחסטלר, בויימה בידי אברהם ניניו.

● **חמאזין** הזהיר לא יפתח את מקלטו בש' עות ובתאריכים הבאים, פנ' יטבע בגלי ח' שיעמום.

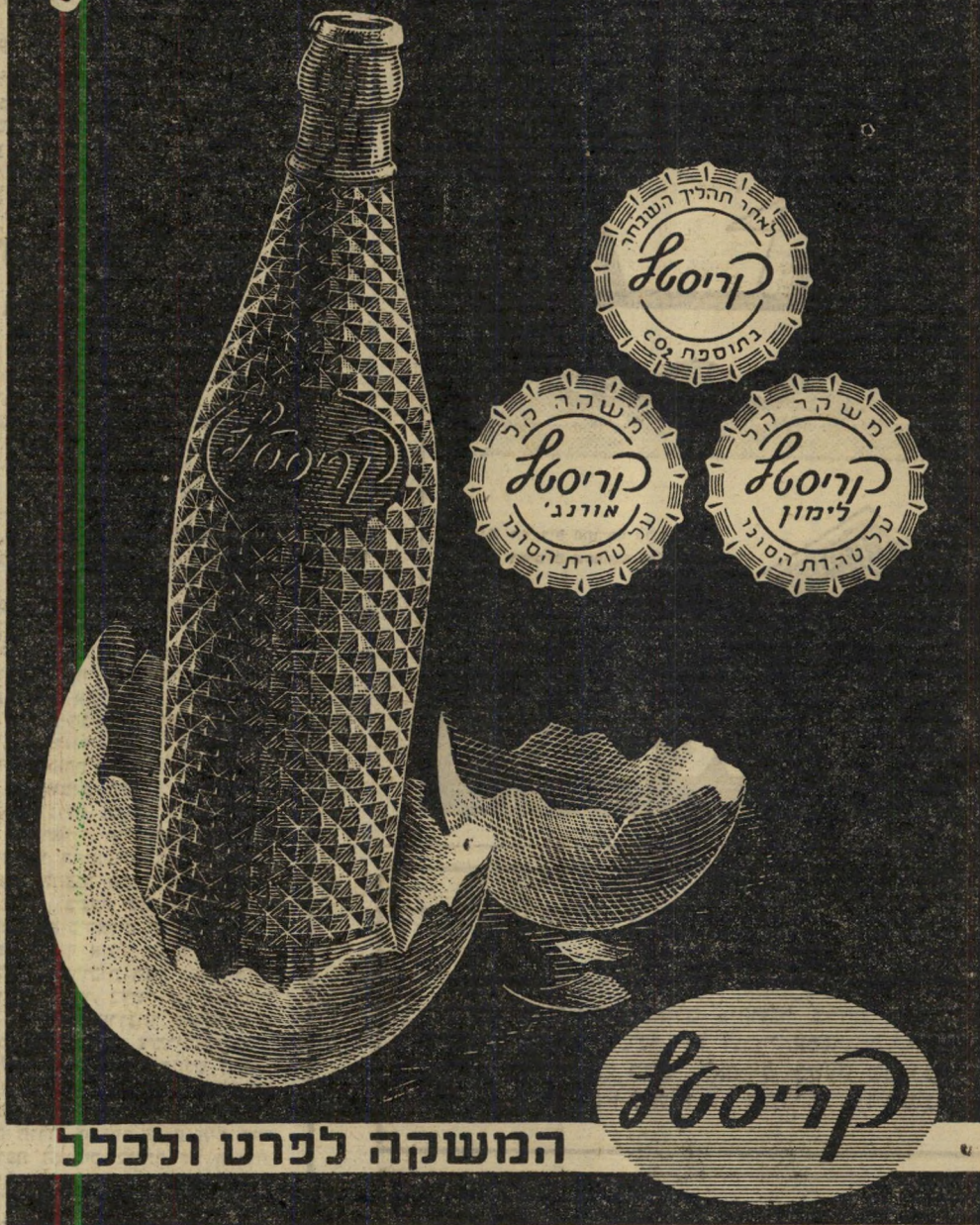
● **מגישה עם גאנה** (קול ישראל, יום ד', 19.30) — למרות השם המבטיח, אפשר לשמוע אך שיבות הדדי, מפי מזכירי האיגודים המקצועיים של גאנה ומארחיהם בישראל. הקטעים המעניינים יותר של אותה שיחה הושמטו, כדי לא להחת תקדים.

● **שירים מסכמים** (קול ישראל, שבת והלאה, 20.45) — מה שהיית עלול לקרוא בשבועון הרדיו, לו היה מופיע לפני חגיגות העשור. עשר דקות של "ראה עד כמה הי' טבנו לעשות".

● **זרוק אותו לכדבים** (קול ישראל, יום א', 20.20) — סביב השולחן העגול ייסבו לא-מבקרים אמנותיים, כדי לדון בערכו האמנותי של המחזבל.

● **על פעולות החברה הכלכלית בירושלים** (קול ישראל, יום ג', 18.30) — שיחה מאת מנהל החברה מר צבי ברק.

חזקות בחברת תבורי פרנס חנה

The advertisement features a central image of a wine bottle with a label that reads 'Tabori'. To the right of the bottle are four circular medals. The top medal is inscribed 'לאחר חהליך רשמי' (After official process) and 'קריסטל' (Crystal). Below it are two more medals, one inscribed 'משה הכ' (Moses the 10th) and 'קריסטל' (Crystal), and another inscribed 'משה הכ' (Moses the 10th) and 'קריסטל' (Crystal). The bottom medal is inscribed 'משה הכ' (Moses the 10th) and 'קריסטל' (Crystal). The text 'חזקות בחברת תבורי פרנס חנה' is written in a stylized font at the top. The word 'קריסטל' (Crystal) is written in a large, stylized font at the bottom right.

הפרס הגדול החדש של הפייס

בדירה מפוארת בת 2½-3 חדרים, נוסף על פרסים כספיים מוג' דלים, יוכלו מעתה לזכות המשתתפים בהגרלות מפעל הפייס.

כי השיטה החדשה בהגרלות הפייס מבטלת את הנוהג של החלפת הכרטיסים בסריה בת 3 הגרלות עם פרסים של 10 אלפים ל"י בהגרלה הראשונה, 20 אלף ל"י בשניה ו-30 אלף ל"י בהגרלה השלי' שית' מעתה תהיה כל הגרלה נפרדת ושלמה בפני עצמה. כרטיס שלם לכל הגרלה יעלה 2 ל"י והפרס הגדול בה יהיה 30,000 ל"י. הגרלות ייערכו פעם בשבועיים (במקום אחת ל-3 שבועות). לכרטיסי ההגרלה החדשים יוצמד תלוש, והמשתתף ב-3 הגרלות רצופות יוכל — על סמך 3 התלושים — לקבל אגרת מיוחדת, ללא תשלום נוסף, ולהשתתף בהגרלה של הדירות. יוגרלו 5 דירות של מפעל החסכון לשיכון בערים שונות בארץ. הדירות יכללו את כל השיפורים הניתנים בשיכונים אלה, כולל מים חמים, חרסינה, דלתות פנימיות, ארונות קיר, תריסים וכדומה. הדירות הגמורות יימסרו תוך 3 חדשים לזוכים. חזוכה רשאי למסור את השיכון לאחר.

אגב, מסתבר כי 50% מהכנסות מפעל הפייס מוחזרות לקוני האג' רות בצורת פרסים. 13% מוצאים להחזקת סוכנים, מנגנון ולתעמולה ו-37% מוקדשים לבניית בתי חולים ומרפאות. כן ניתנות הלוואות ל-20-18 שנה בתנאים נוחים להקמת בתי-ספר יסודיים באמצעות הרשויות המקומיות. בשנה הבאה יקציב מפעל הפייס הלוואות לבניית בתי-ספר תיכוניים ומקצועיים על-יסודיים.

במשך 6 שנות קיומו הקציב מפעל הפייס לבניית בתי חולים ומר' פאות לעיריות ולרשויות המקומיות סכום של שלושה מיליון ל"י בקירוב. סכום דומה נמסר כהלוואות לבניית בתי-ספר. בתי החולים ובתי הספר הוקמו במקומות שונים בארץ.

מעוניינים להתכתב עם ארבע נערות בגיל 16-18, בעלות נטיות אמנותיות — משחק, שירה, מחול וכד' — בעלות חוש הומור מפותח, לא גבוהות ביותר, וכוסר הסתגלות מהיר לחברה.

„במידה וזמננו מאפשר זאת, וזה כידוע מיצרן גידר בין שחקני תיאטרון, אוהבים אנו לטייל ברחבי הארץ במכוניות פרטיות של שניים מאתנו...”

★ ★ ★

אפרופו — כמו שאומר נתן דונביץ — שחקנים צעירים: משהו בשבילך, גויקי:

„מצאנו העזו לפנות אליך בשאלה המציקה לנו מאד. אנו שתי בנות משק, ולאחרונה ניתנה לנו החחייה הגדולה לפגוש בלהקת הפנטומימה בחסותו של התיאטרון הקאמרי. למרבה אסוננו הוקסמונו משניים מאנשי הלהקה זו. חקיי רותינו בנידון העלו כי האחד הוא מארגנה של הלהקה, והשני שמו סמי.

„מבקשות אנו ממך בכל לשון של בקשה: עזרי לנו רותי להתקשר אתם. האם רותי, לדעתך, תהיה זו השפלה עבורם באם יענו לנו דרך מדורך באינו דרך אפשר להגיע אליהם? באם גילנו עלול לעניין מישהו, הרי שאנחנו בנות 19.”

הן היו כנראה נבוכות ומבולבלות מאד, מסרו רק את שמותיהן: ארוה וחגיית, שכחו לציין את המשק. אילי תזכור אתה.

מה עשיתם להן?

★ ★ ★

אוהבים סיפורים על חפצים? כמו —

צ'ק בנקאי פוגש צ'ק דואר: „ראו, אומר הוא, „הנה פקיד ממשלתי.”

מגרש בודד חולם: „אה, יום אחד אולי יהיה לי בית קטן משלי.”

ארוחה אחת עצובה: מנעו ממנה את הפרפראות.

בבית ממכר לנשק, מקונן האקדח: „אם אפשר כאן, אבלה את כל חיי בהריגת זמן.”

משורר קטן בוכה כל הזמן. אמו מטבירה: „צומחות לו שיניים.”

מהדק כביסה בודד על חבל מקונן: „אין לי מה ללבוש.”

פלס מים בחופשה באיטליה, מתבונן במגדל הנטי של פיזה: „לא יתכן” ממלחל הוא, „כנראה שלגמתי יותר מדי קיאנטי.”

ספשעשרה מבקרת את סרטי השבוע

אני משתגעת אחרי סרטים היסטוריים, ואת? כמו גאווה וחשוקה. שמעת בטח שזה סרט על איזה תותח ענקי שסוחר בים אנשי הגרילה בספרד מקול למקום. ששעצרה טון, בחיי. אני חשבתי שזה היה בזמן מלחמת האזרחים או איציק אמר לי טפסה זה בזמן נאפוליאון כאילו שזה לא היה כמעט באותה תקופה. הוא חושב שהוא יודע הכל. לפעמים הוא באמת מרגיז אותי. לא חשבו, מה שרציתי להגיד זה שיש שם המון חיות. פראנק סינאטרה הוא המנהיג שלהם ויש לו עיניים כחולות מעניין תמיד חשבתי שיש לו חומות ולסופיה לורן יש שם עיניים חומות ותמיד חשבתי שיש לה ירוקות. או עד שבא קרי גראנט היא החתיכה שלו והוא לוקח אותה לכל מקום והיא משתתפת בקרבות ולא פוחדת בכלל ומלהיבה את החברה בריקודים משגעים של פלמינגו כשהיא רוקדת או חושבים שהיא לא לובשת חזייה אבל היא כן. אותי אי אפשר לרמות בכלל. אני לא מוצאת שהיא כל כך נהדרת ואני גם לא מבינה מה אהיה גאורדי מציאה פעם בכלל בפראנק סינאטרה הוא כזה קטן ומסכן אבל הוא משחק משכנע מאד. גם קרי גראנט. הוא שם איזה קצין אנגלי שרוצה גם כן את התותח וכל הזמן הוא רב עם פראנקי זה מפני שהוא משתגע אחרי סופיה אבל לה לא נעים כל כך לעזוב לגמרי את פראנקי או היא קצת עם זה וקצת עם זה אבל לקרי היא אומרת שהיא אוהבת אותו. ויש קרבות והתותח מפציץ שם איזו ציר אחת שגורא חשובה לאיבד העיר נופלת, בסוף.

הם למדו סוף סוף לנשט סרט ההליכוד אין שם בכלל הפי אנד כולם מתים, חוץ מקארי גראנט. אני נורא שונאת הפי אנד כי החיים הם בכלל לא הפי אנד. את חושבת שאני לא חושבת לפעמים על החיים כמה שהם משונים ועצובים והכל? לא תמיד יש מה שרוצים בחיים? אז צריכים להיות פילוסופים.

עשיתי לאמא שלי טובה ואתמול הלכתי אתה לפירושקה. זה יעלה לה כבר בחולצה חדשה. אבל זה סרט די נחמד כזה את יודעת... זה על הונגריה כשהיתה תחת השלטון הגרמני. לא הנאצי. לפני זה. אז סטודנט אחד בא לאיזה כפר לחופש הגדול ובדרך הוא מתאהב בחתיכה נורא יפה שלובשת שמלות בידוק כמו שמורני עכשיו, כאלה לא על הגוף. כשהוא בא לכפר הוא חושב עליה המון אבל הוא שוכח אותה הכל בעד פירושקה, שהיא הבת של מנהל תחנת הרכבת. הם הולכים המון בשדות ורוקדים בתחנות ורוצים על שפת הים והוא מלמד אותה גרמנית והוא חושב שזה סתם ככה, חברות בלי כלום, אבל יש לה המון המון שכל והיא מסדרת אותו ופתאום הוא רואה ביום האחרון שהוא דווקא אוהב אותה על אמת. אז הוא נשבע לה שיחזור. אבל הוא לא חוזר כי כאלה הם החיים. לא יוצא. זה סרט גרמני הבנתי כל מלה ודווקא די הנגיף אבל לא רציתי שאמא שלי תרגיש אז אמרתי לה שאני לא מבינה מה כולם רוצים פתאום לסרטים גרמניים ואיפה זה גאחה הלאומית שלה והייתי חמוצה אליה נורא או היה לה לא נעים והיא שאלה אותי מה אני רוצה לפסח.

מכאן תוכלו ללמוד ש(1070/40) הוא סטור דנט בסכנין. בעבר הלאירחוק, יעניין אותך ודאי לדעת, היה צנחן, ואל תגדי שזה לא אומר כלום. לבעלות הטעם החלוצי, דווקא — הוא היה גם קיבוניקי. הוא מסוגל למצוא עניין בכל הנושאים כמה שהוא מכנה רשי מלי השחורה, אך הוא פשוט צנוע מכדי לט' יתרונות לא מבוטלים נוספים: „ציניקן בעל חוש הומור שאפשר להתפאר בו ובעל מחשבה עצמאית.” מה יכולה נערה לדרוש יותר? אם היא מחבבת סטורני טים מהסכנין, זאת אומרת.

★ ★ ★

גיל ההתבגרות הוא הגיל בו מתחילים הנערים להבחין שהנערות מבחינות בנערים המבחינים בנערות.

★ ★ ★

דווקא לא

היא דווקא לא כותבת מחוסר חברה. פשוט רצתה להראות

נערת השבוע

יפה, לא? רגע אחד. בת כמה אתם חושבים שהיא? עוד לא מלאו לה שבע עשרה, אם לא איכפת לכם. שמה מרגלית שליט והיא עובדת בחנות התכשיטים טופו וזו אחת הסיבות שהיא נראית רבות בקטע סטיריחלי. היא יפהפיה והיא יודעת זאת ויש אפילו כמה סיפורים משעשעים על כל מיני אנשים שני פלים אליה. יש לה דווקא חבר, אבל היא איננה רוצה להינשא עדיין. „אני רוצה חיים נוחים וחטרי זאנה. אין לי כל חשק להתגרש כעבור חצי שנה.” מסבירה היא בפשטות. „אני צעירה, אני אוהבת לבלות ולהתי לבש. אם נתחתן, לא יהיה לי כל זה.”

מרגלית רצתה מאד להיות דוגמנית, אבל לדבריה אמרו לה בחברת פירסום מסיימת שאם היא רוצה להיות דוגמנית, אז... היא לא רוצה, מאד. „זה קיל” קל לי את החשק” אומרת היא.

בעבודתה בחנות העדיים היא מדגימה את המחזורי זות והעגילים על עצמה, עוזרת, בעיקר לגברים ה באים לקנות מתנות, להחליט מה הם רוצים לקנות. היא אוהבת, אומרת היא, את עבודתה. זה נשמע אולי כאילו אני מצטטת מקור אחר, אבל היא נורא אוהבת לקרוא ורומנים על בעיות החיים ואין ש מתגברים עליהן, כמו הרומנים של ויקי באום. והיא שונאת זקנים שנטפלים אליה, כמו אותו איש שתפס אותה שליד רחל ואמר לה שהיא מוצאת חן בעיניו והוא רוצה לצאת אתה. אז היא אמרה לו מה פת' אום, אז הוא אמר לה שסתם כך הם ילכו להם לסרט ולבית קפה ואולי אפילו לגן יפה, אז היא אמרה שעת זקנים היא לא מוצאת חן. רגע עם צעירי רים. סתם ככה, בשביל להרגיז אותו, כמוכן.

לחברות שלה שגם היא יכולה לכתוב אלי. הן לא האמינו לה. חבל באמת, בדרך זו היה חוסכות לה ולי את הטורח. והאמינו לי, זה היה טורח.

טוב, אז (1070/41) היא תלמידת שמינית ביאולוגית בתליאביב. צעצע פועה חום ועיניה ירוקות. היא מתעניינת וכי וכי וכי. חוץ ממה שהיא מכנה מוסיקה כזה: בטהובן ובראהמס. ואם היא רוצה ממך תמונה, אין זה משום שהיא רוצה לראות אם יש לך דם או לא. היא פשוט אוהבת לאסוף תמונות.

★ ★ ★

מיותרות בהחלט

(1070/42) מוצאים את הערותי למיותרות בהחלט. יתכן שהם צודקים. אני, למשל, מוצאת את מכתבם מיותר בהחלט, אך אם אומר להם זאת, כלום יפסיקו, בעקבות זה, לכתוב?

„אנו ארבעה שחקנים צעירים באחד התיאטראות הידועים,

מוכרחה להביא בפניכם את מכתבה של אורה גרינברג: „מעניינת מאד היתה הרשימה על זיוה רודן (העולם הזה 1064) וכפי שהיא רואה את חייה בצה"ל. לפי דעתי לא היתה זו תקופת אמונים „קשה” עבורה. ומאחר והיתה שכנתי למחלקה ולביתן בבסיס האימונים — רציתי לדייק בכמה פרטים על אותה תקופה.

„ראשית, לא היתה תקופת האימונים ארבעה חודשים כמצויין, אלא רק חודש אחד, ולמולנו היה זה חודש השטפויות הגדולים (דצמבר 1951), אשר לא פסחו על המחנה הצבאי בו שהינו. זכורתי שאת מרבית הזמן בילינו בביתן על המיטות, מרכלות כטבע הנשים, סורגות או כותבות מכתבים הביתה. זיוה, לעומת זאת, לא ביטלה את זמנה, ובכל שעת-כוסר הוציאה מהמזודה את מלאי תכשירי היופי שלה, וכשכולנו עוקבות אחריה במבטים, היתה מת אפרת, מעגלת ריסיה, מרחיקה שיער מיותר או לובשת את בגדי המחול שלה ומדגימה לנו תנועות ריקוד שונות ומשורנות ביותר.

„האלבומים שלה היו נכס שלנו, ובכל הזדמנות הוציאה אותם והראתה לנו תמונות שונות מכל תקופת ילדותה ובגרותה, ותמיד היתה מלחה את תיאוריה באנחות: „זה גיל, הוי גיל, וזה גימלי, אה, גימלי” ועוד ועוד... מוזר, עד כמה שאני זוכרת, לא למדנו רובה באותו זמן ועד שהספקנו — תוך כדי הגשמים העזים — ללמוד רימון וסטן, התחלנו להתכונן לנשף הסיום שלנו — שהיה, אגב, מוצלח מאד. וזיוה רקה בו ריקוד שכדי לבצעו, הוצרכה לנסוע לפחות ארבע פעמים בשבוע הביתה כדי להביא תלבושת.

... בו בזמן שאף אחת מאתנו לא הורשתה לצאת מהמחנה לשום חופשה, להוציא מכלל זה את נערת השבוע, שתמיד היתה לה איזו הופעה בעיר. בגלל הגשמים העזים, לא אחת חיתרו לנו על ריצות הבוקר ולא יצאנו לשום אימוני שדה, ומכאן שלא חיינו על מנות ברזל, לא זחלנו מתחת לגדרות תייל, ומיילא שלא מכך נדקרה.

„מעניין, שדווקא היא, המציינת שלא נפגשה עם בני המין השני מכיוון שהיו רחוקים מדי, היתה נקראת בקביעות על ידי הרמקול לשער, שם חיכה לה תמיד איזה ידיד, קרוב, מכיר משפחתי או סתם בן-דוד. ולשם הטעם הטוב, אפסוק במקום זה.”

★ ★ ★

בקבוק חלב ושירות צבאי

(1070/38): „לאחר שעברנו את כל שלבי ההתפתחות הגורמלית של נוער במדינתנו הצעירה — בקבוק-חלב, גנון, גיילדים, בית-ספר עממי, תנועת נוער, בית-ספר תיכון ועכשיו שירות צבאי — ולאחר שנסינו לחיות בכמה וכמה צורות חיים מקובלות בארץ, כמו חברי גרעין מצד אחד ובני טובים מצד שני, הגענו לידי מסקנה כי עלינו לחפש ולמצוא את דרכנו שלנו ככוחותינו אנו ועל סמך נסיגות העבר.

„אנו מנסים להשתחרר מדפוסי החיים השגרתיים ולחיות חיים שיש בהם מתן ביטוי למתרחש בנפשנו. גודה על האמת כי הדרך במלואה עדיין אינה ברורה לנו, אולם החלטתנו נחושה לצעוד בה. כדי להתחיל בדרךנו זו, דרושות לנו שלוש בנות-לחיה שבחן פועם לב צעיר וחוסס — כמוכן היה רצוני שגם מעליי יהיה משהו חמים, אבל אין זה תנאי — שלא סתכלנה עלינו כעל מתעתעים אם נציע להן טיול לילה בהרים במקום סרט אוילי, שתאהבנה לשבת ליד מדורה על צוק בודד הצופה אל הים ופושט — לשחק, במקום לנענע עכזים במסיבה ולצרות מלוא הגרון: רוק! רוק! רוק!

„בנות שתאהבנה לשוטט לא רק במכוניות או וספות, אלא גם ברגליהן הצעירות והחטובות. בנות שהים אינו עבורן במה לתצוגת בגדיהם וחיטובי הגוף, אלא עולם נסתר ומושך, פיוסי ומלא סער כאחד, כפי שהוא באמת. בנות שתדענה להעריך יחסים כנים, חופשיים ולבביים בין אנשים, ואשר הנימוסים המקובלים ב„חברה הטובה” אינם קורצים להן.

„אלה דרישותינו. אולי הן נראות קצת מוזרות ומהפכניות, אולם כלום לא הגיעה העת להעמיד דרישות אלה? פרטים טכניים: גילנו המשותף 60. מקום מגורינו — חיפה. מב- טיחים לא לאכזב גם בהופעתנו החיצונית.”

★ ★ ★

מבינים?

לא ש(1070/39) חושבת את עצמה למבוגרת מדי, אלא שפשוט נמאסו לה התינוקות שבכתה. אתם מבינים, נכון? או אמרו לה זאת במכתב. היא מעוניינת בהמון דווקאים, שאחד מהם הוא טיים שהיה דווקא לא טיפס ודווקא בן 18. היא דווקא תלמידת שמינית ולומדת דווקא מקצועות ריאליים, ויש לה דווקא המון תחביבים.

★ ★ ★

נושאים ברשימה השחורה

יש לו מות נורא אנאליטי ויש לו חוש ביקורת חריף ודרישות גבוהות, ואף אחת עוד לא עמדה בהן בשלמות. הוא כבר עמד כמעט באחת מהמסקנות. אינני יודעת „אמת מדוע לא עשה זאת.”

איגורף

הנער מאיסטובול

דיק סיגי היה שוטר בריטי בפלשתינה, ב' תקופת המנדט. לא פעם הודמן לו להיות נוכח בתגרות בין יהודים וערבים. דיק נשא אשה יהודיה וחזר לבריטניה. כיום הוא עובד ב' שגרירות הבריטית בישראל.

השבוע ניתנה לו הזדמנות נוספת לחזות בתגרת אגרופים בין יהודי לערבי. אולם ה' פעם היתה זו תגרה ספורטאית. חיים שואף (21), צעיר יהודי שעלה לפני שנה וחצי מתורכיה, התמודד על הזירה בקרב אגרופים עם נאבי חאקים (20), צעיר ערבי יליד חיפה. דיק סיגי היה אחד מארבעת שופטי הזירה.

בסיבוב הראשון של הליגה האישית ל' איגורף, שהחל השבוע בתל-אביב, היתה הת' חרות בין שואף לחאקים הקרב המרכזי וה' מעניין ביותר. שאר התחרויות היו של מת' אגרופים מדרגה ב', הופיעו בהן מתאגרפים חדשים וגם קבוצה חדשה בזירת האיגורף, קבוצת מכון הבדק בלוח.

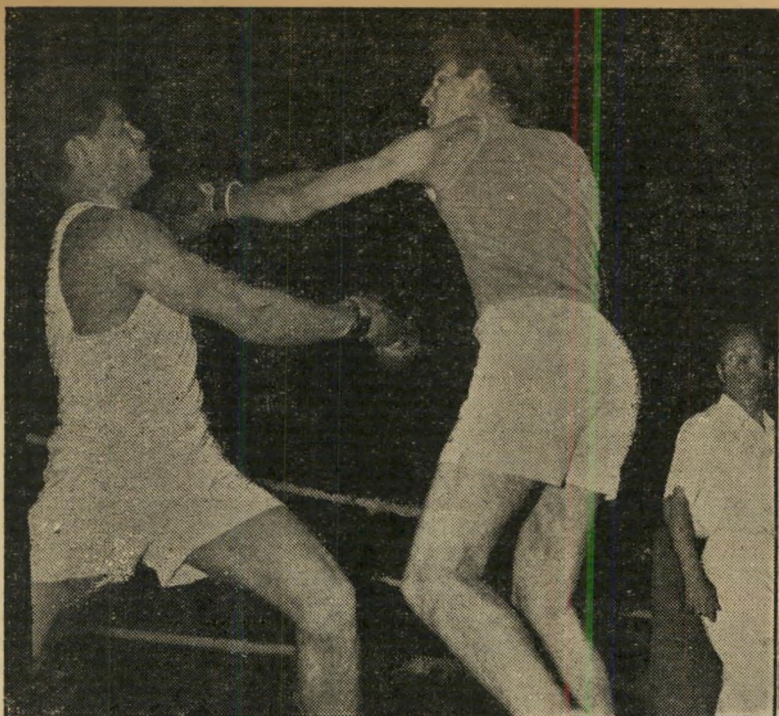
מכות בגלל בחורה. למרות שהותו הקצרה בארץ, הפך חיים שואף אחת הד' מיות הבולטות בענף האיגורף הישראלי. תחילת הקריירה שלו היתה באיסטנבול מ' לוח. היה זה באחת השבתות, לפני חמש שנים, כשחיים טייל עם חבר ברחוב. כמעשה קונדס דחף אותו חברו ישר לחיקה של נע' רה תורכיה, שהלכה בלוחית גבר. לרוע מזלו של חיים היה הגבר אלוף תורכיה באיגורף. המכות שקיבל הביאו את חיים שואף ל'

מועדון, בו החל ללמוד להתאגרף. תוך שני תיים הפך אלוף תורכיה במשקל חצי בינוני קל, נכלל כיהודי יחיד בין ששה מתאגרפים שייצגו את תורכיה ברומא, בקרב בינלאומי נגד המתאגרפים החובבים של איטליה. מתוך ששת המתאגרפים התורכים היה שואף ה' יחיד שזכה בנצחון, הפסיד לעומת זאת שתיים משניו ממכת ראש של יריבו.

בישראל גר חיים במעברה ליד תל-אביב. מקצועו נגר, אולם הוא עובד בחברת עמיר ביעף בענף הביצים. הוא נשוי ואב לילדה. "למתאגרף זה מצויין להיות נשוי", מסביר חיים, "הראש שלו לא עסוק בבחורות". כבר לפני שנה זכה שואף בכתר האליפות במשקלו, כשניצח את מקלר, האלוף לשעבר. הוא נכלל בין המתאגרפים הישראלים ש' נשלחו לבריטניה, הביא נצחון לנבחרת ב' קרב היחיד בו השתתף, במנצח-סטר.

דם כזירה. נאבי חאקים החל להתאגרף לפני כשלוש שנים, כשידיד הביאו לקבוצת הפועל חיפה. במקצועו, חשמלאי רדי, לא הצליח חאקים להשיג עבודה, עובד עתה ב' עבודות בנין שחורות, לומד בשיעורי-ערב כדי לרכוש השכלה תיכונית. "אם היתה לנו עבודה", מסביר הוא, "היינו יכולים להת' מסר יותר לספורט".

למרות שמשקלו של חאקים עלה השבת ב' שלושה קילוגרם על זה של שואף, שותף שבוע אימונים אחד במכבי תל-אביב הוריד חמשה קילוגרם במשקלו, עלה עליו שואף בכישרו הטכני, המעוז ובכוח סבילותו. ב' סיבוב השלישי הופיע, בפעם הראשונה ב' אותו ערב, דם על שפתיו של חאקים. הקהל,

מתאגרפים שואף ורואקים

שאו נשים ותהיו מתאגרפים טובים."

בא של תחרויות הליגה האישית לאליפות יש' ראל באיגורף.

כדורסל

סולחה בסוף

הכדורסל בישראל עוד לא גווע — הוכחה ניצחת לעובדה זו שימש משחק גמר הגביע בין קבוצות מכבי והפועל תל-אביב, שנערך השבת בחולון. 2500 הצופים, שמילאו את איצטדיון הכדורסל החולוני, הוכיחו כי קר' בות מרתקים וארגון נאות יצליחו להחיות את הענף הנמצא בשפל.

היה זה משחק גביע טיפוסי, בעוד ש' כדורסלני הפועל נסעו לבית-הבראה כדי לנוח לקראת המשחק, טיילו להם כדורסלני מכבי בשקט בחוצות תל-אביב. אמר אחד מאוהדי הפועל, אחרי שראה את אברהם שניאור מטייל ברחוב דיונגוף: "אם שניאור מרשה לעצמו לטייל, סימן שהסכנה למכבי אינה גדולה". אולם במגרש היה גם שניאור עצבני. אוהדי שתי הקבוצות הופיעו עם רעשנים, פעמונים ושאר פטנטים מקוריים לעידוד ה' שחקנים.

כבר מתחילת המשחק גילו כדורסלני מכבי את עליונותם, הצליחו מיד בפתיחה לקבוע הפרש נקודות גדול. אולם כאשר, לקראת הסיום, הצליחו אנשי הפועל להקטין את ה' יתרון, חששו אנשי מכבי מהפסד, החלו להקפא את הכדור, זכו לקריאות בוז ולעג, ולמטר מטבעות שורק הקהל למגרש.

הגביע של מכבי. נצחונם של מכבי (44:53) היה מוצדק. החמישיה הראשונה של מכבי (שניאור, קליין, פריש, חסיד ו' כהן-מינץ) עלתה על כדורסלני הפועל בשתי דרגות. רק כשהפרש הנקודות, שהיה תחילה בגובה של 17 נקודות, קטן ל-6 נקודות, גבר המתח. צעק יהושע רוזין, מאמן מכבי, על שחקניו: "מה אתם עושים? אתם לא משחקים כדורסל בכלל, אולי תשחקו כבני-אדם?"

בפסק-הזמן הצטופפו כל כדורסלני מכבי, שמו יד אל יד, אמרו בקול במקלה: "ש' יהיה מזל!" הם לא עלו על המגרש עד ש' הצטרף אליהם גם המאמן רוזין.

אולם המול פנה להם תחילה עורף. הפועל צימצם את ההפרש עוד יותר, התקרב לתור' צאת שויון. רוזין ביקש שוב פסק-זמן, הכ' גיס להרכב את שניאור, ותוך חמש דקות גדל היתרון שוב ל-15 נקודות.

בסיום נשברו אנשי הפועל לגמרי. כש' הקפאו המכבים את הכדור, לא נגזר למשחק להתפתח, החלו כדורסלני הפועל לפגוע במת' כחן בייריביהם. כאשר פגעו בכוח רב מדי, צעק שניאור לעברו של עוזי לובושיץ: "אני אשבור אותך עוד מעט". עוזי רץ אל השופט עמיאל, אך זה לא הפסיק את ה' משחק.

רק כאשר קיבלו המכבים את הגביע, ניגש שניאור, לעיני הקהל הרב, אל עוזי, ביקש ממנו בחיך: "בוא נעשה סולחה". השניים התחבקו והקהל פרץ במחיאות-כפיים. הגביע נשאר אצל מכבי.

מאת שייע גלזר

מורדכוביץ מפספס

הילד, אז לעדי מלאו עכשיו חמישה חודשים. הוא כבר בועט באמבטיה ומתכוון להיות יורש של אביו.

ממה שנכנס לרשת

נח רזניק התחתן סוף סוף. כמו מכביסט נאמן הוא התחתן במועדון מכבי הצעיר, עליד מועדון מכבי. באתי לשם וכמעט לא הכרתי אף אחד, כולם באו לי עם פפיונים ודברים כאלה. היו שם נציגים כמעט מכל קבוצת כדורגל, מהנהלת מכבי ו'

ערי

תקומו בארבע ותשחקו כדורגל."

הפועל, מההתאחדות וכולם. רק השופטים לא באו. הם עוד עושים שביתה. שמעו את זה הרבנים, שגם הם לפעמים שופ' טים — ברבנות לא בכדורגל — וגם הם לא באו. רק באיחור של שעה הם הופיעו לערוך את החופה. את החופה החזיקו אחד מחכבי, חולי לוי מביה"ר ורוזנבאום מהפועל תל-אביב. בקיצור, היה שמח ובקרוב אצלכם... **להפועל תל-אביב יש כנר** אה כסף מיותר. הם שולחים כל שבוע את קבוצת הכדורגל לנוח, מיום חמישי עד יום שבת, בשפיס. כאילו שזה יעזור להם הכדורסלנים התחילו לקנא בכדורגלנים והשבת כבר יצאו גם הכדורסלנים יחד עם הכדורגלנים לנפש. בשבת כמעט היה פוצץ וכמעט שלחו את הכדורסל לחיפה ואת הכדורגל לחולון. אבל אפילו אם זה היה קורה, הבדל גדול לא היה. אלה ה' כדורסלנים, הפסידו למכבי תל-אביב בהפרש של 9 סלים וה' כדורגלנים הפסידו בהפרש של 4 גולים... **יעקב חודורוב** התערב עם אחד מהחברה, שבמשחק נגד מכבי חיפה לא יצליח שלמה לוי להכניס לו אף גול. מה עשה אותו חבר — הלך לשלמה לוי וסיפר לו על זה. שלמה לא יודע חכמות, הכניס לחודורוב לא גול אחד אלא שניים ועשה לו עוד סימן באצבע. אז אני שואל אתכם, אפשר לסמוך על חברים?

מ זה רע היה למכבי תל-אביב ברמת מגן תמיד. אפילו בעתונים כבר ניב' אי החכמים שבמשחק ברמת-גן יבוא ההפסד הראשון למכבי בעונה, ואם יקרה נס, נצא בתיקי. אנחנו כאילו נסענו ל' רמת-גן רק כדי לעשות טובה ולקבל את מה שמגיע לנו; בעלי-הסיכויים היו הפועל רמת-גן. אבל בדקה ה-11 כבר נשארו כל החכמים עם פה פער, אחרי שרפי לוי הכניס את הגול הראשון.

וכשהמשחק נגמר בסוף, בתוצאה 3:0 לטובתנו, קראתי למח' רת בעתונים שמכבי הכריבו, אם לתת 3:0 זה נקרא להכניב, אז אני לא יודע מה. כמה היינו צריכים לתת? עשר? הייתי מסכים שכל שבת נאכזב בתוצאה כזאת. ובעצם, הפועל רמת' גן עוד לא זוכרים את היום שהפסידו 3:0 על המגרש שלהם. אבל מה שמרגיז, זה שהקהל של הפועל רמת-גן לא למד להפסיד בכבוד. כל הכבוד לקבוצה עצמה, אבל זאת לא אומרת שאם הם קבוצה טובה, הם מוכרחים לנצח כל קבוצה. יש קבוצות יותר טובות מהם.

הקהל הזה, של הפועל רמת-גן, יותר גרוע מהקהל התורכי. הם מתחילים לצעוק בוז. אחר כך, עוד לפני שהכדור מגיע אלי, הם צועקים "הביתה!" פלא שהכדור בורח ממני? ובסוף, כשהם רואים שגם זה לא עוזר, הם זורקים אבנים וקליפות על השוער של מכבי ועל הליינמן. זה לא פלא שהשופטים רוצים לעשות שביתה. הגיע הזמן שגם לקהל כזה יתנו איזה עונש. שידע לו.

★ ★ ★

ב מחצית הראשונה של המשחק שיחקנו דחקא כדורגל טוב. שיחקנו מישחק צירופים יפה. גם להגנה שלנו היה יום גדול בכל המשחק.

במחצית השנייה נחלשו החלוצים והמשחק נהיה פחות או יותר שקול. אחרי שרוניק נגע בידו בכדור ברחבת השער והשופט פסק פנדל, חשבתי ששבת קשה. אם הם היו מכניסים את הגול הזה, היו מקבלים פרץ והיה קשה לנצח אותם. אבל חנוך מורי' וכוביץ' בעט בכטחון... ישר מלך השער — החוצה.

אתם יודעים מה עשה אחרי זה חארוץ, המאמן של רמת-גן? לא תאמינו לי אולי, אבל הוא צעק: "אין דבר, זה טוב!" כי אחרי שבשבת שעברה פיספסו שני שחקנים אחרים של רמת-גן פנדלים, צעק עליהם מורדכוביץ': "איהו מין שחקנים אתם?" ב' משחק הזה היה תורו לבעוט פנדל והתוצאה ידועה.

אחרי הפיספוס ירד המוראל של רמת-גן לגמרי. הם פיתחו כמה התקפות יפות, אבל לא הלך להם להכניס שער כבוד. חשבתי שהמשחק יגמר 2:0. אבל שתי דקות לפני הסוף אמרו החברים: עוד אחד ודי! ונחמיאס הכניס עוד אחד ודי.

עכשיו בקשר אלי אני יודע שאתם תגידו: אי, עוד פעם תירוצים. טוב. ברמת-גן מתחילים את המשחק ברבע ארבע וביפו בשלוש ורבע. קבעתי שאני אבוא לעבודה לקחת את האוטובוס, לצאת לחיפה בשעה 5.20. המשחק נגמר אולי רק בחמש וחצי. אז אם אני חושב כל הזמן במשחק שאני מאחר לעבודה, איך יכולים לשחק כדורגל?

חץ מזה יש לנו ילד שמעיר אותנו כל בוקר בשעה ארבע. אז תקומו אתם בארבע ותשחקו כדורגל. אם כבר מדברים על

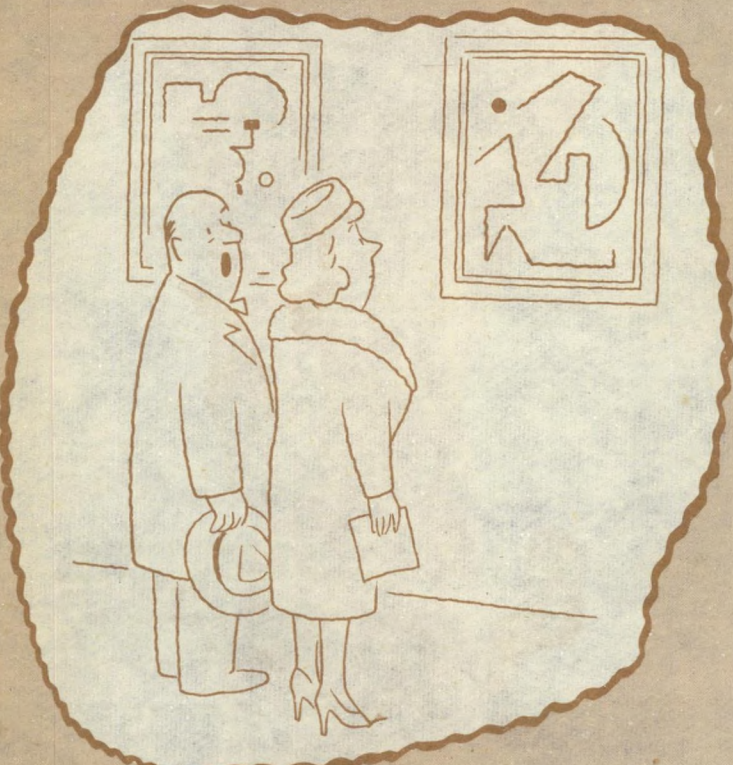
"היא צרה מדי - אקח אותה!"

"מי אמר לך שהם לא תוקפים?"

"דוקטור - אתה זוכר את הד"מטה שקבעת לאשתי?"

"הוא משוגע? ומה אנחנו?
שילמנו חצי לירה דמי כניסה!"

"הצרה איתך היא שאתה לוקח
את הדברים יותר מדי ברצינות..."

"אצלצל לך עוד פעם. אני צריכה לרוץ."

לפני 3000 שנה (בערך) צלחו בני ישראל ובנותיו את ים-סוף.
ויבואו בני ישראל בתוך הים ביבשה, והמים להם חומה
מימינם ומשמאלם. כיום שוב נשואות עיני העם בכל קיץ
אל הים — וביהוד אל היפהפיות המשתזפות על חופיו
שמופי-השמש — התגלמות הדוות-החיים ובריאות הגוף.

**מערכת. העולם הזה מכריזה בזה
על תחרות לבחירת**

מלכת המים 1958

הצעירה שתסמל את רעננות-הגעורים של עם השוכן על
חוף ימים. התחרות תהיה פתוחה לצעירות בנות כל הגילים.
הזוכה, שתיבחר על-ידי ועדת-שופטים מוסמכת בהצגה
ציבורית גדולה, תוזמן על-ידי „העולם הזה“ להפגנת
היכרות ברחבי ממלכתה — הים התיכון. כן תזכינה המלכה
וסגניותיה לשפע מתנות.

כל צעירה המבקשת להשתתף בתחרות, תשלח תצלום
מהשבוע תמונה של עצמה בבגדים, תוך ציון שמה,
כתובתה, גילה, מקצועה ותיאור קצר של חייה, למערכת
„העולם הזה“, ת. ד. 136, תל-אביב. צעירות שאין ברשותן
תמונה מתאימה, תודענה על כך בכתב למערכת; ותזמנה
הצטרם על-ידי צלמי התחרות. כן יסייעו הצלמים בתקופת
התחרות בחופי הארץ ויצלמו מועמדות מתאימות לתואר.

